

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

PLENAIRE VERGADERING

HANDELINGEN 48

MORGENVERGADERING VAN DONDERDAG 23 MEI 1996

BELEIDSBRIEF VLAANDEREN EN ZIJN HOOFDSTAD BRUSSEL

VRAGEN OM UITLEG

Inhoud

Nr. 48

Donderdag 23 mei 1996
Morgenvergadering

	Blz.
Berichten van verhindering	2437
Beleidsbrief Vlaanderen en zijn hoofdstad Brussel. Bouwen aan een leefbaar Brussel waar iedereen zich thuis voelt. Beleidsprioriteiten 1995-1999 – 145 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2	
Debat	2437
Sprekers : de heren Walter Vandenbossche, Herman Candries, Leo Goovaerts, Michiel Vandenbussche, Dominiek Lootens-Stael, Etienne Van Vaerenbergh, Pieter Huybrechts, Joris Van Hauthem, mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Cecile Verwimp-Sillis, de heer Luc Van Nieuwenhuysen en minister Anne Van Asbroeck	
Motie van orde	
Persoonlijk feit	2460
Sprekers : mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en de heer Dominiek Lootens-Stael	
Beleidsbrief Vlaanderen en zijn hoofdstad Brussel. Bouwen aan een leefbaar Brussel waar iedereen zich thuis voelt. Beleidsprioriteiten 1995-1999 – 145 (1995-1996) - Nrs. 1 en 2	
Debat (Voortzetting)	2461
Spreker : de heer Dominiek Lootens-Stael	
Moties van aanbeveling	2461
Regeling van de werkzaamheden	2461
Bijlage	
Vraag om uitleg van de heer Paul Dumez tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de bescherming van Fort III te Borsbeek en de gevolgen daarvan voor de luchthaven van Antwerpen	2464
Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over Franstalig onderwijs in Ronse	2466
Vraag om uitleg van de heer Marc Olivier tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de bouw van een nieuw kantoorgebouw voor onder meer het departement Onderwijs (Hendrik Consciencegebouw)	2467
Vraag om uitleg van de heer Marc Olivier tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de ESF-steun voor opleidings- en tewerkstellingsinitiatieven voor laaggeschoolden	
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de door het Europees Sociaal Fonds betoelaagde projecten voor 1996	2469
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het Scheldevalleiproject	2473
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de kettingbotsingen in de mist	2475

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van de afsnijding van de Leugenbergbocht te Ekeren	2476
Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over zijn omzendbrief "Gemeentelijke omslagbelastingen op groeven"	2477
Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het stimuleren van sociale woningbouwprojecten in de Kempen	2479
Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over een verzekering tegen inkomensverlies voor kandidaat-bouwers	2480
Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, over de opvolging van de mijnwerkersleningen	2481
Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over een onderzoek betreffende het niet ter beschikking stellen van een overheidspublicatie aan het publiek	2483

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Mevrouw Nelly Maes : gezondheidsredenen ;

Frans Wymeersch : ambtsverplichtingen ;

Marijke Dillen : familieverbindingen.

BELEIDSBRIEF Vlaanderen en zijn hoofdstad Brussel. Bouwen aan een leefbaar Brussel waar iedereen zich thuis voelt. Beleidsprioriteiten 1995-1999 – 145 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2

Debat

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de beleidsbrief Vlaanderen en zijn hoofdstad Brussel. Bouwen aan een leefbaar Brussel waar iedereen zich thuis voelt. Beleidsprioriteiten 1995-1999.

Het debat is geopend.

De heer Vandenbossche, verslaggever, heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, col-

lega's, tijdens zijn vergadering van 21 november 1995 heeft het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant de hem toegewezen decreetsbepalingen en het programma van het ontwerp van decreet besproken houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996.

De beleidsbrief van minister Van Asbroeck diende als basis van de bespreking : Vlaanderen en zijn hoofdstad Brussel. Bouwen aan een leefbaar Brussel waar iedereen zich thuisvoelt.

De bespreking werd voorafgegaan door een inleidende uiteenzetting van de minister, waarin zij de belangrijkste stedelijke problemen van het Brussels Gewest opsomde. Zij benadrukte de hechte band tussen Vlaanderen en Brussel, gaf een overzicht van het reeds door de Vlaamse Gemeenschap gevoerde beleid ten opzichte van Brussel en lichtte de beleidsopties toe die ze zelf wil realiseren.

Tijdens de algemene bespreking werd door een lid een bedenking gemaakt over de zinsnede : een quasi paritair samengestelde Brussels Hoofdstedelijke Regering. Deze zinsnede zou een miskenning inhouden van een typisch kenmerk van de Belgische staatshervorming.

Een ander lid merkte op dat de Vlamingen niet op een gelijkwaardige manier aan het bestuur over het Brussels Gewest mogen deelnemen. De minister antwoordde hierop dat taal inderdaad niet neutraal kan zijn en dat de pariteit niet geldt voor de gewestelijke staatssecretarissen.

Sommigen toonden zich ontgoocheld over het verouderde cijfermateriaal, alsook over het feit dat de beleidsbrief de benadering van Brussel vanuit sociaal-economisch perspectief mist. De minister beloofde geactualiseerd cijfermateriaal en statistieken ter beschikking te stellen. Het verzamelen hiervan zal ze toevertrouwen aan de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel. De minister beaamde dat een Brussels paragraaf in de decreten geen discriminatie is. Volgens haar is juist het niet toepassen van decreten op Brussel een vorm van discriminatie. Het

Vandenbossche

adviescomité kan steeds een advies uitbrengen wanneer een onderdeel over Brussel moet worden opgenomen.

Verscheidene sprekers waren verheugd over de door de minister aangekondigde vormen van gestructureerd overleg. De minister zei dat zij ervan overtuigd is dat een samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en Brussel tot een oplossing van de gemeenschappelijke problemen kan bijdragen. Zij verzekerde de leden van het comité dat het niet de bedoeling is de structuur van de Vlaamse rand te wijzigen.

De vraag werd eveneens gesteld naar de politieke verantwoordelijkheid van de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel. De beslissingen moeten door de politici worden genomen. De minister voert overleg met de Franstaligen in het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Een lid vond de mogelijke fusie van de Brusselse gemeenten een goed idee om de positie van de Brusselse Vlamingen op het lokale vlak te verbeteren, ook al wordt dit op institutioneel vlak geen gemakkelijke zaak. De minister vond dit een interessante denkpiste.

Er werd eveneens de bezorgdheid geuit over het feit of Vlaanderen in de toekomst nog ruime financiële middelen ter beschikking zal stellen van de VGC, nu deze zelf structureel van haar mogelijkheden afziet. De minister antwoordde dat ondanks de besparingen, niet wordt geraakt aan de VGC-dotatie.

Volgens een lid moeten de Brusselse Vlamingen zich op een meer kordate manier tot Vlaanderen richten en moet Vlaanderen duidelijk maken waar het naartoe wil met Brussel.

De minister ontkende dat de Vlaamse regering geen visie op Brussel en het Hoofdstedelijk Gewest zou hebben. Tijdens de bespreking van de beleidsbrief werden volgende zwakke punten naar voren gebracht : het stilzwijgen over de herziening van de financieringswet tegen 1999, het ontbreken van de internationale dimensie, het gebrek aan coherentie tussen de beleidsbrieven van de ministers Van Asbroeck en Martens. Wat is het statuut van deze beleidsbrief ? Is een inbreng van het Adviescomité nog mogelijk ?

Op de vraag of de organisatie, Brussel, culturele hoofdstad, steun zal krijgen zodat Brussel niet alleen als een Franstalige hoofdstad uit de verf komt, antwoordde de minister positief. Verder beweert de minister dat zij niet geïsoleerd staat binnen de Vlaamse regering, dat zij als volwaardig minister wordt erkend. Tijdens de discussie kwam ook de nood aan contacten met anderstaligen en allochtonen tot uiting. De bezorgdheid naar de overleving

van een minderheid is in de beleidsbrief niet altijd terug te vinden. Een lid vroeg de minister naar de verzekering van de toepassing van de taalwetgeving in de welzijns- en gezondheidssector. De minister antwoordde dat het haar taak is om in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie te waken over de toepassing van de taalwetgeving.

Een lid deed een oproep tot het federale parlement om de taalwetgeving te vervolledigen en bij niet-naleving ervan afdwingbare strafsancities op te leggen. De aan het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams Brabant toegewezen decreetsbepalingen en het programma van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996, werden bij indicatieve stemming aangenomen met 5 stemmen tegen 1 bij 2 onthoudingen.

De voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer Herman Candries (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, u ziet een Mechelaar die tussenkomt over Brussel. Eigenlijk ben ik een Heffenaar. Heffen ligt op de Zenne en de naam Heffen komt van het heffen van tol op goederen naar Brussel. Ik ben hier niet om tol te heffen maar om mijn bijdrage te leveren in de aanpak van Brussel.

Brussel, onze trots en onze schande, schreef een dichter ooit. Dat klopt vandaag nog altijd. In Vlaanderen heeft men vaak alleen oog voor het negatieve. We hebben een verliesmentaliteit ontwikkeld ten opzichte van Brussel. Dat leidt tot een defensieve, afwijzende houding. Wanneer ik buitenlandse bezoekers ontvang, ondervragen ze me vaak over de communautaire problemen. Ik hou eraan hen Brussel te tonen. Ik toon hen dat Schaarbeek, Etterbeek, Molenbeek en de oudste plaatsnamen in het Brusselse, onvertaalbaar Vlaams zijn. Ik toon hen de originele Vlaamse opschriften in het stadhuis. Mijn bezoekers begrijpen dat Brussel een Vlaamse stad is.

Vlaanderen moet Brussel als hoofdstad blijven kiezen. Dat heeft uiteraard een aantal gevolgen maar die zijn voor de Vlamingen niet alleen negatief. Brussel biedt ons troeven en die moeten we uitspelen. Brussel, de meest zuidelijke stad van de Nederlanden, moeten we binden aan Vlaanderen. We hebben drie belangrijke troeven. Eén, Brussel is historisch en geografisch een Vlaamse stad en dat moeten we dagelijks aan de Brusselaars en aan de wereld tonen. Twee, Brussel is grondwettelijk een paritair te besturen stad. Omwille van het Belgisch evenwicht werd pariteit gegarandeerd. Wij vergeten dat te dikwijls. Grondwettelijk hebben wij macht in Brussel maar blijkbaar zijn we bang om die macht niet alleen in het Vlaamse belang maar ook in het algemeen belang te gebruiken. We moeten daarvoor geen bijkomende prijs betalen. De Vlamingen in de federale instanties spelen hierin een be-

Candries

langrijke rol. Onze derde troef zijn de Vlaamse Brusselaars en de Vlamingen in Brussel. Daarbij moet men onderscheid maken tussen Brussel in slaaptoestand en het bruisende, werkende Brussel.

We lieten ons steeds eenzijdig sturen door stemuitslagen en georiënteerde talentellingen. Daaruit blijkt dat sociale of culturele druk veel Vlamingen ervan weerhoudt zich politiek als Vlaming op te stellen. Al doen de Van den Boeynants-achtigen zich als Franstaligen voor, ze blijven steeds Vlamingen, ze kunnen nooit Walen worden. Een belangrijk aantal Brusselaars, hoewel Vlaming, stelt zich echter on- en zelfs anti-Vlaams op. Het baat niet zich hier als Vlaming aan te ergeren. We kunnen ons beter afvragen hoe het zo ver is gekomen.

Het is uiteraard anders gesteld met het bruisende Brussel. Ook hier zijn er wellicht een aantal verdoken Vlamingen. De massa Vlaamse pendelaars zorgt overdag voor een totaal andere verhouding in Brussel. Dit weegt politiek onvoldoende door. Als we Brussel, met zijn grote bedrijvigheid, als een groot bedrijf zouden beschouwen, kunnen we ons niet voorstellen dat er geen doeltreffende Vlaamse aanwezigheid zou zijn in de ondernemingsraad.

Vandaag voelen we ons te dikwijls machteloos inzake Brusselse problemen. In Vlaanderen pleit men er soms voor het hoofd af te wenden. Dat zou een strategische vergissing zijn. Vanuit dit Vlaams Parlement moeten we tegen dat defaitisme vechten. Er is nood aan een meer geïntegreerde aanpak van het probleem Brussel en een nauwere samenwerking met andere beleidsinstanties.

Het is nodig alle Vlaamse initiatieven te toetsen aan hun Brusselse impact. Aan elk initiatief moet een Brussels hoofdstuk worden toegevoegd. We moeten uitblinken met een klare visie en een duidelijk beleid. Vlaanderen moet voor Brussel een voorbeeldfunctie hebben. Ik stelde ooit dat Brussel een zonnebloem is. Een zonnebloem richt zich naar de zon. Vlaanderen moet morgen een zon zijn voor Brussel. Dat is de opdracht van dit Vlaams Parlement : een voorbeeld zijn voor de Brusselaars door een goed beleid in Vlaanderen.

Mevrouw Grouwels zal meer specifiek ingaan op een aantal fundamentele zorgen in het Brussels, mijnheer Vandebossche stelt een Vlaams-Brussels actieplan voor dat kan uitmonden in een voorstel van resolutie.

Mevrouw de minister, we steunen uw aanpak van deze problematiek. We zijn ervan overtuigd dat u zal bijdragen tot een betere integratie ervan in de hele Vlaamse aanpak. (*Applaus bij de CVP en de VU*)

De voorzitter : De heer Goovaerts heeft het woord.

De heer Leo Goovaerts (*Op de tribune*) : Ik stel de uiteenzetting van de heer Candries op prijs, maar de werkelijkheid is niet zo lyrisch.

Ik wil de toestand wat rationeler benaderen. De uitgangspunten van het regeringsbeleid inzake Brussel moeten nader worden bekeken.

U zegt dat we een Vlaams actieplan gaan krijgen voor Brussel. Mijn vraag is dan de volgende : als dat actieplan er komt, waarom gebeurt dat pas nu ? Dit actieplan voor Brussel had er vorig jaar reeds moeten zijn. Aangezien dit er nog niet is, denk ik dat dit eigenlijk alleen maar de intentie inhoudt om iets te doen. Ik zou het beter vinden indien men had kunnen zeggen : we hebben iets gedaan en we hebben fouten gemaakt. Nu moet men zeggen : we hebben niets gedaan en nu pas gaan we iets doen.

Ik herinner me nog zeer goed dat minister-president Van den Brande in de Vlaamse regeerverklaring aangaf dat er een catalogus zou worden opgesteld met betrekking tot de Brusselse problemen. Aan de hand van die catalogus zou men dan tot actie overgaan. Ik heb noch een catalogus, noch een actie gezien.

Als ik kijk naar de uitgangspunten van het beleid voor de regeerperiode 1995-1999, dan staat daar dat men de stedelijke problemen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gaat aanpakken en dat de beleidsopties van de Vlaamse regering inzake kwaliteit en stedelijke leefomgeving ook moeten worden waargemaakt ten overstaan van Brussel. Mevrouw de minister, kan u mij uitleggen in welke mate die beleidsopties van de Vlaamse regering iets hebben veranderd aan de kwaliteit van de leefomgeving in Brussel ?

Ten tweede wordt er in de regeerverklaring gezegd dat men de hechte band tussen Vlaanderen en Brussel wil benadrukken. Men is van plan om die een beleidsmatige inhoud te geven door middel van een specifieke regelgeving voor Brussel in decreten en besluiten. U hebt dat later nog eens herhaald. Hebben we hier echter al een begin van uitvoering van gezien ?

Men ging de overlegstructuren tussen de Vlaamse en de Vlaams-Brusselse beleidsinstanties optimaliseren. Er is een gemengde werkgroep aan het werk waarvan mevrouw de minister iedere keer zegt dat de besluiten van die werkgroep aan ons zullen worden meegedeeld. Wanneer zal dit eindelijk echt gebeuren ? Men ging een overzicht geven van het gevoerde beleid vanuit de Vlaamse Gemeenschap ten overstaan van Brussel. Men ging daarin koerscorrecties aangeven. Ik veronderstel dat deze koerscorrecties vandaag zullen worden aangegeven.

Men ging ook de beleidsopties in het kader van de bevoegdheden van de minister van Brusselse Aangelegen-

Goovaerts

heden aanduiden en benadrukken. Dit had met vier punten te maken : ten eerste de coördinatie van het Vlaams beleid ten overstaan van Brussel, ten tweede de samenwerking met en de voogdij over de VGC, ten derde het overleg met Franstalig Brussel en ten vierde initiatieven ter bevordering van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel.

Rekening houdend met deze uitgangspunten, moeten we nu eens kijken wat er hieromtrent in Brussel in de praktijk gebeurt. We krijgen een aantal provocerende initiatieven van de Franstaligen. De positie van de Vlamingen gaat systematisch achteruit in Brussel. Ik zeg u – al hoop ik natuurlijk dat ik mij vergis – dat we de volgende keer in Brussel met niet meer dan tien zullen zijn, en dat er daarvan drie of misschien zelfs vier van het Vlaams Blok zullen zijn. Ik hoop dat men mij later zal kunnen zeggen : mijnheer Goovaerts, u hebt zich vergist, u hebt zich belachelijk gemaakt.

U moet vandaag uw verantwoordelijkheid opnemen, en niet morgen. Deze beleidsbrief is het zoveelste document waarin een aantal zaken worden vooropgesteld voor de Brusselse Vlamingen. U noemt dergelijke uitspraken oppositietaal. Wat is er in de praktijk veranderd voor de Vlamingen in Brussel ? Wat ik u te zeggen heb, is delicaat. Ik heb gisteren met de gouverneurs van de Vlaamse provincies een ronde gemaakt in Brussel. We hebben in Sint-Jans-Molenbeek een Vlaamse goed-functionerende school bezocht, waarin welgeteld drie kinderen van Belgische afkomst zijn ingeschreven. Leg me geen woorden in de mond, ik doe enkel een vaststelling.

Mevrouw de minister, u zegt dat we de groep Brusselse Vlamingen kunnen vergroten door de vervlaamsing van de 2.000 Vlaamse migranten die jaarlijks naar Brussel komen. Dat is een lovenswaardig initiatief. U vergist zich echter als u denkt dat dit op korte termijn kan gebeuren en dat dit een basisgegeven is. Deze integratie moet gebeuren op lange termijn en is slechts marginaal. Ik verwijt de Brusselse politici dat ze zich blindstaren op een verbetering van de toestand en de aantallen van de Vlamingen in Brussel, enkel en alleen op deze manier. Deze integratie zal dan trouwens nog altijd gebaseerd zijn op een andere cultuur, maar dat vormt geen probleem : Brussel is en zal altijd een smeltkroes van culturen zijn.

Al jaren heeft de Brusselse meerderheid echter geen oog meer voor de Vlamingen die in Brussel wonen. De bakkers en slaggers komen voor 90 percent uit Vlaanderen. We hebben hen laten verfransen, omdat ze ons niet interesseerden. Het zijn juist die Vlamingen waarvoor we moeten zorgen en tot wie we ons moeten richten. Die Vlamingen stemmen allemaal voor de Franstalige burgemeester van hun gemeente, omdat ook op gemeentelijk

vlak geen politiek wordt gevoerd die de Brusselse Vlamingen de verdiende plaats geeft.

Een situatie van zes personen tegen vier Vlaams Blok-ers, betekent het einde van het institutionele gegeven Brussel.

Indien men aan deze situatie nu geen aandacht besteedt, zullen er in Brussel problemen ontstaan.

Mijnheer de voorzitter, ik heb reeds gesproken over de verbondenheid tussen Brussel en Vlaanderen en over de oorzaken van de problemen in het onderwijs. Brussel is een onveilige stad geworden en de kwaliteit van het onderwijs vermindert. Hierdoor vermindert ook het aantal Vlaamse leerlingen in de Vlaamse scholen. De kinderen uit de randgemeenten komen niet meer naar de Brusselse scholen en veel Franstaligen sturen hun kinderen naar Vlaamse scholen. Wanneer er in het Nederlandstalig onderwijs meer Franstalige kinderen zijn dan Nederlandstalige, bestaat echter het risico dat de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs vermindert.

Het is begrijpelijk dat de mensen uit het onderwijs vechten voor hun job. Dit is echter niet het enige aspect waarmee men moet rekening houden. Om te overleven worden de gegevens van de scholen vaak aangepast, wat menselijk is. De statistieken vertonen dan interessante cijfers voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Dan blijkt echter dat er in de lagere afdelingen meer leerlingen zijn, maar dat het aantal in de humaniora vermindert.

De voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer Herman Candries : Mijnheer Goovaerts, ik sprak daarjuist over de modelfunctie van Vlaanderen op het vlak van het onderwijs. Ons onderwijs wordt eveneens door Franstaligen gewaardeerd. In het Vlaamse onderwijs is er meer rust en er wordt meer zekerheid geboden.

Wanneer het Vlaamse onderwijs als voorbeeld wordt genomen, zal dit in Brussel navolging krijgen. Dit is een goede manier om leerlingen terug te winnen. Aangezien de concurrentie in Brussel zeer groot is, moet er echter kwaliteitsonderwijs worden geboden.

De voorzitter : De heer Goovaerts heeft het woord.

De heer Leo Goovaerts : Mijnheer Candries, ik ben het eens met wat u zegt over de kwaliteit van het Vlaamse onderwijs, maar ik ben minder lyrisch dan u. Ik leef namelijk ik Brussel. Het probleem is niet dat wij geen kwaliteitsonderwijs kunnen bieden. Wel rijst de vraag of deze kwaliteit ten goede zal komen aan de Brusselse Vlamingen.

Misschien bedoelt u : ook al zijn er nog slechts een beperkt aantal Brusselse Vlamingen, indien Vlaanderen

Goovaerts

kwaliteitsonderwijs levert, zijn we tevreden. Ik heb ervoor gepleit dat de mensen uit de randgemeenten TV-Brussel zouden kunnen ontvangen. De reactie van sommige partijen, die dit initiatief in de Vlaamse Gemeenschapscommissie nochtans steunden, zijn na de uiteenzetting van de minister zeer lauw geworden.

Als de intense sociologische band die steeds bestaan heeft tussen de Vlamingen in de 19 Brusselse gemeenten en in de rand, niet wordt hersteld, dan zullen er nog meer problemen rijzen dan in het verleden. Het publiek waaraan de heer Candries de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs hoopt aan te prijzen, zal gewoonweg ontbreken. Onze gemeenschap mag dan misschien wel kwaliteitsonderwijs leveren, maar als er in het Nederlandstalig onderwijs niet meer Nederlandstaligen schoollopen, aan wie levert ze die dan ?

Waarom zijn de Vlamingen in de 19 gemeenten en in de rand van elkaar vervreemd ? Ik woon sinds 1963 in Brussel en heb die evolutie van dichtbij meegemaakt. Bij de grondwetsherziening van 1988 kreeg Brussel een andere structuur en kregen de Vlamingen te Brussel een andere institutionele en politieke rol toegewezen. Daarbij werd uit het oog verloren – en niemand treft daarvoor een verwijt, men kan niet alles voorzien – dat ze door het opnemen van die rol weg zouden groeien van hun psychologisch en sociologisch hinterland.

Zopas werd nog een laatste Franstalige poging in een reeds lange rij verijdeld, waarbij de Franstaligen trachten zich niet alleen buiten de 19 gemeenten maar ook buiten hun territorium te bewegen. Zij voeren een actieve politiek om communicatiekanalen te trekken naar de Franstaligen buiten hun territorium. Waarom zouden wij dan niet hetzelfde doen voor de Brusselse Vlamingen ?

De terugloop van de Brusselse Vlamingen werd uiteraard veroorzaakt door de vervreemding van het sociologisch en het psychologisch hinterland. Als we die band kunnen herstellen, dan wordt het proces omgekeerd. Vandaar mijn bezorgdheid voor TV-Brussel in de rand.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Mijnheer Goovaerts, ik begrijp u helemaal niet meer.

De heer Leo Goovaerts : Dat geeft niet, mijnheer Vandenbossche, van u ben ik dat gewoon. Stel gerust een vraag.

De heer Walter Vandenbossche : Mijnheer Goovaerts, uw inzichten zijn altijd bijzonder diep. Toch wens ik er u attent op te maken dat u slechts sinds 1963 in Brussel woont, maar dat ik er in 1953 ben geboren. Nog nooit heb

ik die vervreemding van de Vlaamse gemeenschap ervaren. Dit lijkt me waanzin.

Door voor de realisatie van uw project met TV-Brussel niet te vertrekken van de premisse dat er dient onderhandeld te worden met de initiatiefnemers van gelijksoortige projecten, maar onmiddellijk te opteren voor een wetgevende benadering en een dictaat aan Halle-Vilvoorde, gooit u het kind met het badwater weg. Daarom is uw aanpak verkeerd.

De voorzitter : De heer Goovaerts heeft het woord.

De heer Leo Goovaerts : Mijnheer de voorzitter, men mag me verwijten dat ik op een subjectieve manier of op de manier van de oppositie, een discussie op gang probeer te brengen. Ik verwijt echter nooit iemand waanzin te verkopen. Want als ik hier waanzin verkoop, dan zit ik niet op mijn plaats. Mijnheer Vandenbossche, u moet dan toch wel één van de enigen zijn die objectieve redenen heeft om zoiets te beweren.

Men kan het probleem op verschillende manieren bekijken. Sommigen zijn het niet eens met mijn analyse. De heer Vandenbossche is tien jaar eerder in Brussel geboren, dan ik er kwam wonen : dat is geen cartesiaans argument om mijn interpretatie en logica te verwerpen. Ik roep u op om u onder de Vlaamse Brusselaars te begeven. We zitten hier uiteindelijk met zes in het Vlaams Parlement. Kunnen we geen discussie aangaan zonder aan de oppositie of de meerderheid verwijten te richten of persoonlijk te worden ? Kunnen we niet rond de tafel gaan zitten en toegeven dat de waanzin van de heer Goovaerts in 1991 erin bestond de gebeurtenissen te voorzien ? Het is waanzin om hem dat te verwijten.

Met de vraag om TV Brussel in de rand te ontvangen, heeft een bepaalde partij blijkbaar problemen. Men moet nu niet op het andere been gaan dansen. Laat ons op beide benen staan en het hoofd op de schouders houden om te onderzoeken wat er vanuit Brussel, maar ook vanuit Vlaanderen, voor Brussel kan worden gedaan. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Michiel Vandenbussche (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, gisteren hebben we in de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie het bezoek gekregen van vier van de vijf Vlaamse gouverneurs en van de colleges van burgemeester en schepenen van de vijf provinciehoofdplaatsen van Vlaanderen. Het was een bijzonder boeiende ervaring. Het heeft ons als Brusselaars deugd gedaan om aandacht te krijgen voor wat in onze stad goed en fout loopt. Dit gebeurde vanuit de gezamenlijke bekommernis van de verantwoordelijken van Vlaanderen voor Brussel, de hoofdstad van Vlaanderen. Als toenmalig voorzitter van

Vandenbussche

de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie had ik het initiatief genomen om me te richten tot de vijf provinciehoofdsteden : niet om over de sloganmatige benadering van de relatie tussen Vlaanderen en Brussel te praten, maar wel om de stedelijke problematiek waarmee we worden geconfronteerd, te bespreken.

Alhoewel er tussen de hoofdstad en de provincies altijd een haat-liefdeverhouding heeft bestaan, heeft de hoofdstad nood aan een intense band met de verantwoordelijken in de verschillende Vlaamse provinciesteden. We hebben gepraat over reële stedelijke problemen, zoals mobiliteit en veiligheid. Deze problemen zijn in Brussel minstens even ernstig als in andere steden.

Ik waardeer de beleidsbrief van minister Van Asbroeck, omdat hij vanuit de stedelijke problematiek vertrekt. De hoofdstad van Vlaanderen wordt gekenmerkt door alle problemen en mogelijkheden van een grootstad. We stellen het ten eerste op prijs dat dit als basis heeft gediend voor deze beleidsbrief.

De beleidsbrief analyseert de Vlaamse aanwezigheid en voorstellen tot verbetering werden opgenomen. Vlaanderen heeft in het federaliseringsproces gekozen voor een sterke institutionele band met Brussel. Wallonië daarentegen probeert een zo ruim mogelijke autonomie voor de gewesten af te dwingen. Vlaanderen legt in de vierde fase van de staatshervorming de nadruk op de gemeenschap. Langs Franstalige zijde hebben 19 Brusselse volksvertegenwoordigers zitting in de Franse Gemeenschapsraad. Maar die raad heeft heel wat bevoegdheden verloren aan de Cocof en aan het Waals Parlement. De toestand van de zes Vlaamse Brusselaars in dit Vlaams Parlement is anders. Brussel is de hoofdstad van de Vlaamse Gemeenschap. Dat blijkt ook uit de rol van de Vlaamse Brusselaars in deze vergadering. Het Vlaams Parlement behandelt zowel de gemeenschaps- als de gewestmateries. Daarin zitten ook de Vlaamse gemeenschapsmateries inzake Brussel. We nemen ook deel aan de verkiezing van de Vlaamse regering die bevoegd is voor zowel gemeenschaps- als gewestmateries. Dat verschilt van de toestand bij de Franstaligen. Wij hebben voorlopig echter enkel stemrecht als het over gemeenschapsmateries gaat. Deze kwestie kan tijdens de volgende fase van de staatshervorming opnieuw worden besproken. In een ander debat kan het misschien nuttig zijn om het statuut en de positie van de Vlaams-Brusselse volksvertegenwoordigers te bespreken en te verfijnen. Eén van de bedoelingen van het Sint-Michielsakkoord was immers om het dubbelmandaat in het federaal en regionaal parlement af te schaffen. Voor een aantal Franstalige en Vlaamse volksvertegenwoordigers blijft dat probleem bestaan. Sommige collega's in de

Senaat hebben zelfs een driedubbel petje op. Dat probleem moet eens ernstig worden besproken.

De wil om de band tussen Vlaanderen en Brussel te verstevigen, wordt ook onderstreept door de aanstelling van een minister van Brusselse Aangelegenheden. De minister werkt aan een strategische visie op de plaats van de Brusselse Vlamingen in de hoofdstad van ons land en van de Vlaamse Gemeenschap, en hun relatie met de Vlaamse gemeenschap.

In tegenstelling tot wat de heer Goovaerts hier heeft verklaard, neemt de Vlaamse regering wel degelijk haar verantwoordelijkheid op inzake haar hoofdstad. Ik verwijs naar het debat dat we hier op 7 mei voerden over het Sociaal Impulsfonds. Daar werden duidelijke beleidslijnen uiteengezet met betrekking tot de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap voor de stedelijke problemen in Brussel. De Vlaamse regering heeft voorgesteld om daar tachtig miljoen frank voor vrij te maken. Dat bedrag is een verdubbeling van de huidige middelen van de VFIK.

De inclusieve methode van het Sociaal Impulsfonds leent zich uitstekend voor het ontwikkelen van een kwaliteitsvol en geïntegreerd beleid voor de vier beleidsdomeinen van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel : het onderwijs, de cultuur, het welzijn en de gezondheid. Niet-Belgen vertegenwoordigen in Brussel een derde van de bevolking. Door dit beleid te richten naar de Vlaamse gemeenschap in Brussel en naar de talrijke niet-Belgen, kan een brug worden geslagen tussen die gemeenschappen. Dat kan de levenskwaliteit in Brussel alleen maar ten goede komen. De Vlaamse Gemeenschap draagt een even grote verantwoordelijkheid als de Franse Gemeenschap. Men vergeet dat vaak en plaatst de Vlamingen in Brussel in een minderheidspositie. Maar onze verantwoordelijkheid voor de stedelijke problematiek en de inwoners is even groot als de verantwoordelijkheid van de Franse Gemeenschap. De heer Goovaerts heeft hier verwezen naar ons bezoek aan het schooltje Regenboog in Molenbeek. In deze wijk wonen veel niet-Belgen. De Vlaamse Gemeenschap heeft hier een Nederlandstalige school die op sublieme wijze haar verantwoordelijkheid opneemt, ook ten aanzien van niet-Belgen. Dat hebben we gisteren kunnen vaststellen.

Om de bestuurlijke kwaliteit van Brussel en de band Brussel- Vlaanderen te optimaliseren, is het nuttig te opteren voor de uitwerking van samenwerkingsakkoorden tussen beide. In dit verband heeft de minister gewag gemaakt van een regelmatig gestructureerd overleg met de Brusselse regering, het College van de Vlaamse gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Vandenbussche

Mijn vraag hieromtrent is, hoever staat het met dit overleg ? Welke zijn de afspraken ter zake ? En hoe schat u vanuit de Vlaamse regering en ook vanuit Brussel de wil in om daarop verder te werken ?

Ik wil de minister ook verzoeken ons enige uitleg te verschaffen over de besprekingen met de Vlaamse en Brusselse ministers van tewerkstelling, de VDAB en BGDA, om de Vlaamse tewerkstellingsprogramma's ook toepasbaar te maken op Brussel. Hoever is de oprichting van een Vlaams Subregionaal Tewerkstellingscomité voor Brussel reeds gevorderd ? Het overleg en de samenwerking tussen Vlaanderen en Brussel mag zich volgens mij niet beperken tot het allerhoogste niveau. Er dient ook rekening te worden gehouden met wat zich op het terrein afspeelt.

De minister heeft een gemengde ambtelijke commissie opgericht met ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap en ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dit is een zeer innoverend en interessant initiatief. Alle administraties van de Vlaamse Gemeenschap die met het gemeenschapsbeleid ten opzichte van Brussel te maken hebben, een aantal para-regionale instellingen en de administratie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werken hier samen aan een gezamenlijk strategisch plan voor Brussel. Kan de minister ons mededelen wanneer wij dit plan kunnen verwachten en wat hierin zal verwerkt zijn ? Kan de minister ons garanderen dat dit overleg, gekoppeld aan het regelmatig gestructureerd overleg, een reële meerwaarde tot stand brengt met betrekking tot een diepergaand beleid voor Brussel ?

Een beleid dat de band Brussel- Vlaanderen verstevigt, kan alleen maar slagen wanneer er werkelijk een degelijk gestructureerd overleg tot stand komt. Dit moet steunen op duidelijke samenwerkingsovereenkomsten en de nodige middelen.

We willen de aandacht van de minister erop vestigen dat er niet alleen een behoefte is om de band Brussel-Vlaanderen te verstevigen. In het proces van Europese eenwording neemt Brussel ook een speciale plaats in bij de promotie en uitstraling van de Vlaams-Nederlandse culturele integratie in Europa.

Brussel is daarvoor de aangewezen plaats. Het is de hoofdstad van Vlaanderen, maar tevens de meest zuidelijk gelegen grootstad van het Nederlandstalig taalgebied, het is met andere woorden de vooruitgeschoven stad van een hinterland van 21 miljoen Nederlandstaligen. Brussel is tevens de meertalige hoofdstad van Europa. Deze stad is de zetel van vele internationale organisaties. Er werken politici, zakenlui, ambtenaren en diplomaten. De rol van Vlaanderen in de hoofdstad Brussel is zeer belangrijk.

Mevrouw de minister, in uw beleidsbrief spreekt u over het organiseren van een Vlaams-Nederlandse week in Brussel in het najaar 1996. Ik weet niet of die datum nog klopt. U kondigt daarin een hele reeks initiatieven aan die wij ten volle steunen. Graag had ik van u geweten in hoeverre die initiatieven in hun concrete uitwerking gevorderd zijn en welk budget de Vlaamse regering daarvoor ter beschikking stelt.

Op welke manier zullen bijvoorbeeld de media hierbij betrokken zijn ? Naar mijn gevoel kan dat gaan van een bescheiden spotje tot gezamenlijke uitzendingen van de televisiezenders in beide landen. Hierbij kan het gaan om artistieke opvoeringen tot bijvoorbeeld een groot debat over de Vlaams-Nederlandse culturele integratie. Zullen kranten en magazines van beide landen vooraf aandacht besteden aan de Vlaams-Nederlandse week ? We zouden graag meer vernemen over die hele promotie.

In het Vlaams Parlement bestaat op alle banken een roerende eensgezindheid over de oprichting van een Vlaams-Nederlands huis hier in Brussel. Zoals mevrouw Maes tijdens de plenaire vergadering over het ontwerpverdrag van de Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking verklaarde, moet dit project ter oprichting van een Nederlands huis echter gedijen in een klimaat van gemeenschappelijke politieke wil. Het mag niet worden overgelaten aan de krententellers in het noorden en het zuiden. Mevrouw de minister, kan u ons bevestigen dat de Vlaamse regering niet tot de krententellers behoort ?

Ook minister-president Van den Brande bleek openlijk een voorstander te zijn van een dergelijk initiatief, dit op voorwaarde van een gemeenschappelijk inzicht over de aard, de omvang en de inhoud ervan. Welke stappen zal u nemen om de ontwikkeling van dit gemeenschappelijk inzicht te bevorderen ? Ik waardeer het niet dat men verwijst naar iets dat aan de basis moet groeien, zonder de politieke wil om daadwerkelijk initiatieven te nemen. Kan van de belangstelling voor de Vlaams-Nederlandse culturele week te Brussel geen gebruik worden gemaakt om de aandacht te vestigen op de noodzaak van dit initiatief ?

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, ten slotte wil ik ervoor pleiten dat de plaats van Brussel bij de discussie over de Schrikkelnota op een systematische wijze aan bod mag komen. Ik ben er dan ook voorstander van dat Brussel, gesteund door uzelf en de regering, in het Charter van Vlaanderen op een dynamische wijze als hoofdstad van Vlaanderen naar voren zou komen. (*Applaus bij de SP en de CVP*)

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, iedereen die een beetje vertrouwd is met de ont-

Lootens-Stael

voogdingsgeschiedenis van Vlaanderen en met de tragische rol die daarin door Kleio aan Brussel werd toebedeeld, weet perfect dat de Brusselse Vlamingen op hun eigen Vlaams grondgebied reeds verschillende generaties in een verbeterd concurrentiestrijd zijn verwickeld met een aantal bevolkingsgroepen. Oorspronkelijk en tot voor kort draaide deze strijd voornamelijk om het behoud van onze taalkundige identiteit. Ze was gericht tegen een ont-aarde bevolkingsgroep die grotendeels uit ons eigen volk is ontsproten, met name de franskiljons.

Door de nefaste immigratiepolitiek die sinds enkele tientallen jaren door de traditionele partijen werd, en nog steeds wordt gevoerd, moest deze concurrentiestrijd noodgedwongen worden uitgebreid tot een aantal andere, ditmaal wildvreemde bevolkingsgroepen. Hoewel deze strijd gelukkig niet met de wapens werd gevoerd, maar met economische, sociologische, psychologische, culturele en demografische middelen, is hij voor de Brusselse Vlamingen daarom niet minder vernietigend geweest. Vandaag kunnen we zonder overdrijven zeggen dat deze concurrentiestrijd voor de Brusselse Vlamingen mogelijk in zijn eindfase is aanbeland. De laatste jaren hebben we zoveel terrein verloren dat deze strijd voor ons een overlevingsstrijd is geworden. Vooral in de zuidelijke gemeenten van Brussel is de Vlaamsbewuste aanwezigheid herleid tot 5 percent van de totale bevolking, een absoluut minimum. Daardoor is het Vlaams karakter van dit Vlaamse grondgebied zo goed als onbestaande. Bovendien gaat de toestand van gemeenten waar de Vlaamse aanwezigheid nog iets hoger ligt, er zienderogen op achteruit. In mijn eigen gemeente, Jette, vertellen de verkiesingsuitslagen van vorig jaar genoeg. Een regering, die zichzelf en het volk dat ze vertegenwoordigt respecteert en die met een dergelijke catastrofale situatie wordt geconfronteerd, heeft de plicht om dat noodlijdende deel van zijn bevolking ter hulp te snellen.

Het minste dat men van deze Vlaamse regering had mogen verwachten, was dat ze van haar Brussels beleid een kernstuk zou maken van haar regeringspolitiek. Dat betekent onder meer dat een politiek zwaargewicht dat over de nodige Vlaamse verdiensten beschikt, zou worden belast met het ministerie van Brusselse Aangelegenheden. Bovendien had men aan het parlement een krachtige beleidsbrief kunnen voorleggen met drastische maatregelen. Het Vlaamse volk heeft het recht om dat van zijn Vlaamse regering te verwachten. Brussel is de hoofdstad van Vlaanderen en is bijgevolg een gebied dat op sociologisch en psychologisch vlak bij uitstek geschikt is om van Vlaanderen een echte natie te maken.

We hebben van deze regering in dit verband zeer weinig gekregen. In plaats van te investeren in maatregelen ter

beveiliging van de hoofdstad, heeft deze regering slechts een peulschil van haar budget uitgetrokken voor Brussel. Van de 534 miljard frank van de Vlaamse begroting wordt nauwelijks 667 miljoen frank besteed aan Brusselse aanlegenheden. Dat is nauwelijks meer dan 0,1 percent. Bovendien heeft men, in plaats van een volwaardig ministerie te creëren voor Brusselse Aangelegenheden, deze bevoegdheid samengevoegd met het Gelijke Kansenbeleid. En bovendien heeft men op deze ministerpost een nobele onbekende geplaatst, die voor haar aanstelling volslagen onbekend was en die geen enkele verdienste heeft in de Vlaamse ontvoogdingsstrijd.

De voorzitter : De heer Vandenbussche heeft het woord.

De heer Michiel Vandenbussche : Deze beledigende woorden van de heer Lootens-Stael moeten, mijns inziens, worden geschrapt. Het is onaanvaardbaar dat een minister persoonlijk wordt aangevallen.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Dat is geen belediging, maar een vaststelling.

Het gevolg van deze situatie is bekend. In plaats van een krachtige beleidsbrief, kregen we een uiterst beknopte catalogus van de problemen die zich in Brussel voordoen. Dit document blijft strikt binnen de bevoegdheden die deze regering van haar Belgische schoonmoeder heeft gekregen. Die catalogus biedt bovendien geen oplossingen voor de Brussels-Vlaamse problemen, maar bevat wel een aantal maatregelen die de ondergang van de Brussels-Vlaamse bevolkingsgroep inluiden.

Dit alles kan perfect worden aangetoond aan de hand van de beleidsbrief die hier vandaag wordt besproken. Ik zal dat dan ook doen, weliswaar binnen de schaarse spreek-tijd die me hier werd toegemeten.

In het eerste deel over een stadsproject voor Brussel geeft men een vrij correcte algemene analyse van de voornaamste problemen waar Brussel als stad, en ik benadruk als stad, mee te maken heeft.

Wat echter opvalt, is dat er op deze bladzijden nergens sprake is van Brusselse Vlamingen binnen het kader van de stadsproblematiek. We vinden nergens een woord over de stadsvlucht van de Brusselse Vlamingen of de sociaal-ruimtelijke polarisatie, alhoewel deze twee fenomenen voor de Brusselse Vlamingen specifieke oorzaken hebben. Er wordt geen kritische noot toegevoegd aan de toch wel nefaste rol van Euro-Brussel. Tenslotte bevat dit stuk enkele onverteerbare enormiteiten. Vooral voor de Brusselse Vlamingen is de uitspraak : Brussel als positief gegeven leugenachtig. De grootste enormiteiten betreffen de beleidsmaatregelen. Ik citeer : de Vlaamse Gemeenschap is mede verantwoordelijk voor het welzijn van haar hoofdstad, niet enkel voor de Vlamingen die er wonen

Lootens-Stael

maar ook voor de 30 percent allochtonen. Einde citaat. Indien ik een linkse loeder zou zijn, zou ik nu gezegd hebben dat dit ruikt naar discriminatie, want het moet wel een merkwaardige hersenkronkel zijn die ervoor heeft gezorgd dat Vlaanderen wel verantwoordelijk moet zijn voor de vreemdelingen maar niet voor de Franstalige Brusselaars. Aangezien ik een volksnationalist en geen linkse loeder ben, vind ik dat een dergelijke uitspraak een uiting van volksverraad is. De vreemdelingen vormen een van de grootste oorzaken van de Vlaamse stadsvlucht uit Brussel. En daar gaat uitgerekend deze Vlaamse regering het grootste deel van haar gelden via het SIF aan besteden.

Het tweede deel van de beleidsbrief, waarin de theoretische en praktische band tussen Vlaanderen en Brussel wordt behandeld, bevat heel wat behartenswaardige zaken. Het verheugt ons dat de regering het voornemen heeft geformuleerd om in Brussel Nederlandstalige voorzieningen op artistiek, sociaal-cultureel, sportief, welzijns-, gezondheids-, jeugd- en onderwijsgebied tegenover het Franstalige aanbod te plaatsen. De regering schiet tekort in de intentieverklaring wanneer ze hier echter niet de nodige financiële middelen voor uittrekt. In het muziekonderwijs is het voor sommige leerlingen bijvoorbeeld nog altijd voordeliger om in het gratis Franstalige net onderwijs te volgen. Het Vlaams Blok schaart zich tevens achter de uitdrukkelijke aandacht voor Brussel in de Vlaamse decreten. De diverse overlegtechnieken tussen de Brussels-Vlaamse en de Vlaamse administratieve, politieke en bestuursinstellingen hadden we graag nog intensiever en structureler gezien.

Wat in dit hoofdstuk jammer genoeg volledig ontbreekt, is enige politieke wil om op te treden waar het Brussels Gewest door Vlaamsvijandigheid tekort schiet ten aanzien van de Brusselse Vlamingen. Ik zal daar straks een aantal concrete voorbeelden van geven. Voorlopig beperk ik me tot de opmerking dat dit vaak voorkomend fenomeen een nefaste invloed uitoefent op de ontwikkeling van de Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Vlaanderen moet vooral voor deze gebieden verantwoordelijkheid opnemen omdat uitgerekend hier de concurrentiepositie het zwakst is. Volgens ons kunnen eventuele wettelijke bezwaren gerust door de Vlaamse regering naast zich worden neergelegd.

De voorzitter : De heer Goovaerts heeft het woord.

De heer Leo Goovaerts : We zijn het erover eens dat de situatie van de Brusselse Vlamingen achteruit gaat. Maar u blijft herhalen dat dit probleem voortkomt uit een concurrentiestrijd tussen de Brusselse Vlamingen en de Franstaligen en migranten. Denkt u dat die strijd de oorzaak is van de achteruitgang of denkt u dat de situatie als-

maar verslechtert omdat de Brusselse Vlamingen in hun overlevingsstrijd te weinig steun krijgen vanuit Vlaanderen ?

De heer Dominiek Lootens-Stael : U geeft zelf het antwoord : beide elementen spelen een rol. De eeuwige concurrentiestrijd van de Brusselse Vlamingen mag niet worden onderschat. Het is toch geen toeval dat het FDF een vreemdelingenvriendelijk standpunt inneemt. Het FDF beseft dat de vreemdelingen objectieve bondgenoten zijn tegen de Vlaamse Brusselaars.

De heer Leo Goovaerts : U situeert de concurrentiestrijd dus op federaal Belgisch niveau. U ziet het niet als een strijd tussen Brusselse Vlamingen en migranten ?

De heer Dominiek Lootens-Stael : Zoals al gezegd, heeft die strijd twee pijlers.

De heer Leo Goovaerts : Kunt u in percentage uitdrukken hoe belangrijk de ene pijler is en hoe belangrijk de andere ?

De heer Dominiek Lootens-Stael : Ik ken uw stijl van werken. Ik heb nu geen dossiers bij me.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Sinds 1970 hebben zowel Franstaligen als Nederlandstaligen Brussel verlaten. Dat heeft te maken met de grootstedelijke problematiek die we overal ter wereld vaststellen. De grote uitdaging is dus het bestrijden van de kansarmoede en de dualiteit in de stad. In zijn hoedanigheid van staatssecretaris heeft de heer Valkeniers ooit gezegd dat wie weg kan uit Brussel, al lang weg is. De Brusselse problematiek is dus een kwestie van vermogen, kansen, ruimte en stedelijke leefomgeving. De concurrentiestrijd waar u voortdurend op hamert, is staatkundig opgelost door de gemeenschapsautonomie voor Brussel duidelijk te splitsen van de gewestelijke aangelegenheden.

De voorzitter : De heer Goovaerts heeft het woord.

De heer Leo Goovaerts : De heer Vandenbossche spreekt zichzelf tegen. Aan de ene kant zegt hij dat iedereen Brussel is ontvlucht, aan de andere kant zegt hij dat er meer moet gebeuren voor de Brusselse Vlamingen. Hoe lang wordt Brussel nu al bestuurd door een meerderheid waar de CVP in zit ? Waar is het dan fout gelopen ?

De heer Walter Vandenbossche : U roept ons op tot een maatschappelijk debat en nu vervalt u weer in uw kleinzielig gekibbel. We hebben nood aan een rustig debat over de demografische verschuivingen in Brussel en de problemen die daarmee samenhangen. (*Woordenwisselingen*)

Voorzitter

De voorzitter : Mag ik vragen dat de Brusselse Vlamingen in deze zaal het debat op niveau houden ? Het is de bedoeling dat ze elkaar met ideeën bekampen en niet met scheldtirades.

De heer Leo Goovaerts : Men kan er het verslag op naslaan : ik heb vandaag geen onvertogen woord gebruikt. Dat is niet mijn stijl. Ik zoek het ideeëndebat, en het stoort me dan ook dat de heer Vandenbossche mij als kleinzielig bestempelt. Ik staak dus het debat met de heer Vandenbossche.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Vandenbossche, u stelt terecht dat Brussel dezelfde problemen kent als alle Europese grootsteden. Alleen speelt hier ook een taalkundig probleem mee. Als Franstaligen Brussel verlaten, nemen andere Franstaligen hun plaats in. Als Nederlandstaligen Brussel verlaten, zijn het echter opnieuw Franstaligen die hun plaats innemen. Zo verschuift de macht in het Brussels Gewest.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mag ik eindelijk mijn betoog voortzetten ? Ik neem aan dat de voorzitter me niet kwalijk zal nemen dat ik de tijd overschrijd, aangezien iedereen zijn tijd heeft genomen om mij te onderbreken.

De voorzitter : Dat behoort tot de nieuwe politieke debatcultuur.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Vlaanderen kan de eventuele wettelijke bezwaren tegen een versteviging van de Vlaamse concurrentiepositie in Brussel naast zich neerleggen. De Brusselse Franstaligen lappen immers elke federale loyaliteit feestelijk aan hun laars. Dat bewijzen hun wederrechtelijke bemoeienissen met Vlaams-Brabant, waar we het gisteren over hebben gehad, maar al te goed.

In het derde deel van deze beleidsbrief worden de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel besproken. Het Vlaams Blok vindt dat Vlaanderen in de culturele sector alle mogelijke middelen moet aanwenden om Brussel voor het eigen volk en voor de buitenwereld als een Vlaamse stad te profileren. De huidige kunstensector, die zeker bepaalde verdiensten heeft, voldoet in dit opzicht geenszins. Al te vaak blijft het doelpubliek dat door deze sector wordt aangesproken, beperkt tot een sterk in zichzelf gekeerde verlichte elite van links-progressistische signatuur, die zich vermaakt met allerlei experimentele kunst. De gewone man toont daarvoor echter niet de minste belangstelling.

Het Vlaamse karakter van Brussel kan alleen worden uitgedragen aan de hand van een prestigieuze culturele politiek, die is gebaseerd op een klassiek stramien, en zich richt op grootse prestigeprojecten en evenementen. De Vlamingen beschikken in Brussel nog steeds niet over een cultuurcentrum dat de uitstraling van de Botanique kan evenaren of overtreffen. Er moet eindelijk werk worden gemaakt van de verwezenlijking van een Vlaams-Nederlands huis. Daar is al lang sprake van, en de minister rakelt die idee af en toe op.

De Vlaamse Gemeenschap zou op geregelde tijdstippen groots opgezette tentoonstellingen kunnen organiseren van hoog kwalitatief niveau, waarvan in het verleden is bewezen dat ze de massa aanspreken. Het roemrijke Brusselse verleden biedt op dat vlak heus wel voldoende mogelijkheden. Denk daarbij aan Breughel of de Brusselse wandtapijten.

De federale culturele instellingen zijn een anachronisme geworden, en kunnen best worden overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap. Naast de prestigepolitiek moet ook aandacht worden besteed aan het sociaal-culturele werk, dat is géént op de kleinschaligheid van het verenigingsleven en de creativiteit van Jan met de Pet. Een aantal gemeenschapscentra schieten op dat vlak schromelijk te kort. Dat is vooral een gevolg van het feit dat ze zijn ingepalmd door het linkse tot extreem-linkse sociaal-culturele establishment, dat enkel de zogenaamde multiculturele maatschappij wil bevorderen. Hiertoe worden 1.001 VZW's, die niets voorstellen, rijkelijk gesubsidieerd. Zo is een brede kloof geslagen tussen het establishment en de doorsnee Brusselse Vlaming, die hier niet de minste boodschap aan heeft. Deze kloof moet dringend worden gedicht. Daarom moeten deze gemeenschapscentra hun linkse en multiculturele waanideeën opzij zetten.

Het bibliotheekbeleid is behoorlijk. Wel bestaat er een absolute noodzaak aan meer bibliotheken, filialen en uitleenposten, teneinde de bibliotheken dichterbij de burger te brengen. In dit verband moeten de Brusselse gemeenten worden gedwongen om hun verplichtingen ten aanzien van de Vlaamse burgers na te komen. Daarin kan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht bijvoorbeeld een rol spelen.

Als dat niet mogelijk is, moet de Vlaamse overheid zelf haar verantwoordelijkheid opnemen.

Het door de VGC gevoerde jeugdbeleid is een voor de Brussels-Vlaamse gemeenschap nutteloze en contraproductieve bedoening. Het is hoofdzakelijk gericht op marginale groepen, vooral op de onvermijdelijke vreemdelingen. De gewone Brussels-Vlaamse jongere heeft niets aan dit jeugdbeleid. Het moet dan ook volledig worden gehe-
roriënteerd.

Lootens-Stael

Ook op het gebied van de sport staat men nog nergens. Aangezien de bestaande sportinfrastructuur in handen is van gemeenten en dikwijls niet of moeilijk toegankelijk is voor Vlamingen, heeft de Vlaamse Gemeenschap de plicht om een eigen sportinfrastructuur uit te bouwen, die sterk lokaal ingeplant moet zijn. Eén groot sportcomplex dat herkenbaar is als dat van de Brussels-Vlaamse Gemeenschap, zou hiervan de bekroning moeten worden.

Een ander belangrijk bevoegdheidsdomein is het welzijns- en gezondheidsbeleid. De ervaring van de voorbije jaren heeft geleerd, en de minister erkent dit, dat de Vlamingen hoegenaamd niet aan hun trekken komen in de zogenaamde bicommunautaire sector. Het voorbeeld van de OCMW-ziekenhuizen is algemeen bekend. Het probleem bestaat echter overal, of het nu gaat om de geestelijke gezondheidszorg, de instellingen voor gehandicapten of de bejaardeninstellingen.

In haar beleidsbrief vestigt de minister voor de oplossing van dit probleem haar hoop op de driemaandelijke taalrapporten die door de Brusselse regering zouden worden opgesteld. Na een jaar is echter duidelijk gebleken dat deze hoop ijdel is : deze taalrapporten zijn een echte klucht en vormen een volkomen lege doos. De Brusselse regering waarvan ook het FDF deel uitmaakt, blijft zoals voorheen de vloer aanvegen met de taalwetgeving. De Vlaamse excellenties blijven dit slikken als zoete koek.

De enige mogelijkheid waarover Vlaanderen nog beschikt, is de uitbouw van een eigen Vlaamse monocommunautaire instelling op al deze gebieden. Deze instellingen moeten in alle opzichten competitief zijn. Het Vlaams Blok is het eens met de netoverschrijdende aanpak van dit probleem en met het benadrukken van de thuiszorg en de dagcentra. We zijn ons ervan bewust dat dit hoe dan ook een dure aangelegenheid zal worden, maar menen dat Vlaanderen dit moet overhebben voor zijn hoofdstad en vooral voor zijn volksgenoten, die het op de barricaden zo al moeilijk genoeg hebben. De realisatie van een dergelijk opzet zal ongetwijfeld meerdere jaren vergen. Een aantal voorlopige overgangsmaatregelen zijn dan ook op hun plaats. Het Vlaams Blok beschouwt het als een pure schande en als een kaakslag voor de Brusselse Vlamingen, dat de Vlaamse Gemeenschap geld spendeert aan het bekostigen van Turkse en Marokkaanse interculturele bemiddelaars in ziekenhuizen, maar dat ze niet in dergelijke bemiddelaars voorziet voor de Vlaamse patiënten met dezelfde problemen.

Dezelfde totaal misplaatste overbezorgdheid voor de vreemdelingen, komen we in deze beleidsbrief trouwens zowat overal tegen. Hierover kan ik kort zijn : alle initiatieven die werden genomen ten voordele van vreemdelingen moeten onmiddellijk worden afgebouwd. Niet alleen

omdat hierdoor heel wat van het al zo schaars beschikbare geld aan de Brusselse Vlamingen wordt onthouden, maar vooral ook omdat de Vlaamse gemeenschap hierdoor een bevolkingsgroep subsidieert die een rechtstreekse bedreiging vormt voor de Vlaamse aanwezigheid in Brussel. Zoiets is onvoorstelbaar.

De toestand in het onderwijs is even onvoorstelbaar. De traditionele partijen lokken zoveel mogelijk vreemde leerlingen naar het Nederlandstalige onderwijs. Ze bieden hen zoveel mogelijk voordelen. De Brusselse collega's zagen daarvan gisteren nog een voorbeeld. De onderwijskwaliteit is daardoor sterk gedaald in vergelijking met vroeger. Heel wat ouders willen hun kinderen niet meer naar Brusselse Vlaamse scholen sturen en verlaten Brussel dan ook. Zo dragen de traditionele partijen met hun krankzinnige multiculturele obsessie rechtstreeks bij tot de stadsvlucht van de Brusselse Vlamingen, vooral dan van de jonge Vlaamse gezinnen. Uitgerekend het deel van de bevolking dat voor onze toekomst moet zorgen, wordt weggejaagd. Een dergelijke, volkomen scheefgegroeide situatie kan alleen worden rechtgetrokken wanneer het roer volledig wordt omgegooid door voortaan een consequent Vlaams beleid te voeren. Dat betekent dat vreemde kinderen uit de Vlaamse klassen moeten worden geweerd en in een eigen onderwijsnet ondergebracht.

Ten slotte is er nog de tewerkstelling. Voor het Vlaams Blok is het om sociale redenen vanzelfsprekend dat alle nepstatuten worden omgezet in normale jobs. Vlaanderen moet ook meer investeren in tewerkstellingsprogramma's te Brussel, vooral met het oog op de herovering van dit aloude Vlaamse gebied. Dit lijkt ons in elk geval een veel nuttiger en zinvoller tewerkstellingsprogramma dan de meeste geforceerde initiatieven die momenteel lopen.

Hiermee, dames en heren, hebben we alle bevoegdheden overlopen die de Belgische schoonmoeder ons toekende. Zelfs een actief en consequent Vlaams beleid op deze gebieden zal niet volstaan om de verdere teloorgang van de Brussels-Vlaamse gemeenschap te stoppen. Om dit essentiële doel te bereiken, zal Vlaanderen zich met een aantal materies moeten bezighouden die niet uitdrukkelijk tot zijn bevoegdheden horen.

Neem nu de huisvestingssector, en meer bepaald de sociale huisvestingssector bijvoorbeeld. Het Vlaams Blok heeft vorig jaar een grondig onderzoek verricht naar de werking van de Brusselse sociale huisvestingssector. In hoeverre richten ze zich tot de Brusselse Vlamingen ? We zagen dat de Brusselse Vlamingen volkomen worden verwaarloosd. Ik haal twee cijfers aan om dit toe te lichten. Bij 15 van de 34 erkende huisvestingsmaatschappijen zetelt geen enkele Vlaming in de raad van bestuur. In de andere maatschappijen is de Vlaamse aanwezigheid louter symbolisch. Uit het huisvestingsfonds van het Brussels

Lootens-Stael

Hoofdstedelijk Gewest wordt slechts een belachelijke 2 percent aan Vlamingen toegewezen. Huisvesting is in Brussel een cruciaal probleem, ook omwille van de Europese rol van Brussel. Vlaanderen zal hier zelf voor zijn volksgenoten moeten zorgen door de uitbouw van een eigen sociale huisvestingssector. Indien de Vlaamse lage en middelgrote inkomens niet kunnen rekenen op enige vorm van sociale huisvesting, zal de minder gegoede Vlaming op termijn uit Brussel verdwijnen en met hem elke betekenisvolle Vlaamse aanwezigheid. Ik woon nog niet zo lang in Brussel, mijnheer Vandenbossche, maar u zou blij moeten zijn dat er Westvlamingen, zoals de heer Vandenbussche en ik in Brussel komen wonen.

De heer Walter Vandenbossche : Wat de heer Vandenbussche betreft, verheugt me dat inderdaad.

De heer Dominiek Lootens-Stael : We moeten niet alleen deze stadsvlucht vermijden, we moeten voor een terugkeer van Vlamingen naar Brussel zorgen.

Dat zou kunnen door het instellen van een vestigingspremie.

Het laatste hoofdstuk van de beleidsbrief behandelt de pijlers van het beleid van de minister. Het Vlaams Blok meent dat de coördinerende rol van de minister van Brusselse Aangelegenheden in de Vlaamse regering nog veel sterker zou moeten worden benadrukt dan toe nu toe het geval was. Brussel is het sluitstuk van de Vlaamse natievorming en tegelijk een delicaat probleem. Een goed Vlaams beleid dient op alle niveaus en alle relevante beleidsdomeinen steeds rekening te houden met het effect van alle getroffen maatregelen op de Brusselse situatie. Desnoods moet vanuit deze optiek worden bijgestuurd. Dit zou een leidend beginsel moeten zijn voor het hele Vlaamse regeringsbeleid en niet zo maar een toevallig aanhangsel, zoals nu nog dikwijls het geval is. Een Brussels luik aan alle decreten van de Vlaamse regering die in Brussel toepasselijk zijn, is slechts één van de aspecten van deze bekommernis.

Het oprichten van een raad voor de begeleiding van de weinige Brussels-Vlaamse OCMW- en gemeenteraadsleden die we nog hebben, lijkt me ook een taak te zijn die de hogere overheid op zich zou moeten nemen. Waarom werd daar nog geen werk van gemaakt ?

Tevens meent het Vlaams Blok dat de voogdij over de Vlaamse Gemeenschapscommissie in de huidige omstandigheden strikter moet worden toegepast. Door constant met de Brussels-franskiljonse hond te slapen, hebben de Brussels-Vlaamse meerderheidspartijen blijkbaar heel wat van zijn vlooiën gekregen. Het voorbije jaar gaven ze bij herhaling blijk van ongezonde Brusselse-separatistische neigingen. Het blijft niet alleen bij woorden, maar

omvat ook zeer verstrekkende daden. Ik hoef in dat verband slechts te wijzen op het niet-opnemen van de trekingsrechten door de Vlaamse Gemeenschapscommissie ten voordele van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dergelijke neigingen zijn bovendien uiterst gevaarlijk. Op een goede dag kunnen ze er wel eens toe leiden dat Vlaanderen in de federale Belgische context tegenover een Waals-Brussels eenheidsfront komt te staan. Noch Vlaanderen, noch de Brusselse Vlamingen zijn daarmee gediend.

De voorzitter : Wilt u uw betoog afronden, mijnheer Lootens-Stael ?

De heer Dominiek Lootens-Stael : Dat doe ik, mijnheer de voorzitter.

Zo kom ik tot de voorstellen van de minster om tot overleg en samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en in het bijzonder de Franstalige component ervan, te komen.

In de huidige omstandigheden vinden we dit volkomen misplaatst. Op een ogenblik dat dit gewest weigert de taalwetgeving toe te passen, dat de Brusselse Vlamingen stiefmoederlijk worden behandeld en dat een aantal ministers van dit gewest Vlaanderen voortdurend provoceert door zich op ongrondwettelijke wijze met Vlaams-Brabant te bemoeien, zou er vanwege Vlaanderen geen sprake mogen zijn van samenwerkingsgesprekken met deze instelling.

De verantwoordelijkheid ten aanzien van Brussel in het algemeen en van de Brusselse Vlamingen in het bijzonder en ook ten aanzien van de Vlaamse natievorming, die met Brussel zal staan of vallen, is oneindig veel groter dan in dit minimalistische werkstuk vervat zit. Daarom heb ik gemeend dit werkstuk, deze beleidsbrief, genadeloos te moeten afbreken. Het Vlaams Blok kan niet achter een dergelijke beleidsbrief staan. De belangen van de Brusselse Vlamingen worden nergens gediend. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer Herman Candries : Ik merk enige tegenspraak in de laatste zinnen van de heer Lootens. Hij stemde met een aantal hoofdstukken van de beleidsbrief in en nu breekt hij het werkstuk volledig af.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels (*Op de tribune*) : Geachte voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, waarom zijn Antwerpen, Gent of Brugge belangrijk voor Vlaanderen ? Waarom zijn Mechelen, Hasselt, Kortrijk, Turnhout en Sint-Niklaas belangrijk voor Vlaanderen ? Waarom is Brussel belangrijk voor Vlaanderen ? In dit parlement stelt men niet de vraag naar het belang van

Grouwels

deze steden voor Vlaanderen. Men neemt dit aan als een vanzelfsprekendheid. Latent aanwezig blijft hier evenwel de vraag naar het belang van Brussel voor Vlaanderen. Gelukkig komt het belang van Vlaanderen voor de Brusselse Vlamingen hier wel geregeld aan bod. Een affirmatief antwoord op die andere vraag is echter van nog veel groter belang. Ik wil hier nog eens opsommen wat andere collega's al voor mij hebben gedaan en herhalen waarom Brussel belangrijk is voor ons.

Brussel is een oorspronkelijk Vlaamse stad. Hiervan getuigen nog steeds talrijke mooie, oude gebouwen. Brussel betekent vandaag niet alleen een Vlaamse gemeenschap, vergelijkbaar met die van Gent en groter is dan deze van Hasselt of Leuven ; Brussel is ook een stad waar 350.000 Vlamingen dagelijks komen werken. Brussel is het venster op de wereld voor het Vlaamse bedrijfsleven. Brussel is tegelijkertijd ook het venster op Vlaanderen voor het internationale bedrijfsleven. Brussel kan Vlaanderen meer zichtbaar maken in de wereld via de daar aanwezige instellingen van de Europese Unie, van andere belangrijke internationale instellingen en van de zetels van internationale bedrijven. Brussel is de hoofdstad van Vlaanderen.

Momenteel is Brussel jammer genoeg nog steeds de onvolwaardige hoofdstad van België. In België zijn de Vlamingen in de meerderheid. De Brusselse Vlamingen maken paritair deel uit van de Brusselse Gewestregering. Brussel is niet zo groot en ligt geografisch in Vlaanderen, zodat de gebeurtenissen en evoluties in Brussel altijd onmiskenbaar zullen te voelen zijn in Vlaanderen. Brussel is een van de belangrijkste Vlaamse cultuursteden en vormt daarenboven het internationale bruggehoofd bij uitstek voor de Nederlandse taal en cultuur. Ten slotte is Brussel ook de stad waar de Vlamingen hun kunde tot samenleven en samenwerken met andere culturen aan de wereld tonen. Deze hoofdstad biedt permanente uitdagingen aan Vlaanderen en behoedt ons voor zelfgenoegzaamheid. Brussel kan dus heel veel betekenen voor Vlaanderen.

Indien Vlaanderen overtuigd is van dit belang voor de toekomst, wat zou er dan moeten primeren : een zo sterk mogelijke de facto-samenwerking met Brussel of een principiële opstelling waarbij men dit Hoofdstedelijk Gewest met zijn arrogante Franstaligen zoveel mogelijk negeert ? Mevrouw de minister, werkt u binnen de Vlaamse regering aan een antwoord op deze vraag ? Deze hamvraag zou beter worden beantwoord vooraleer men verder een beleid rond Brussel begint te bespreken. Zal Vlaanderen de troef Brussel uitspelen of zal Vlaanderen de parel Brussel voor de zwijnen gooien ?

Mevrouw de minister, in uw – op zichzelf goede – beleidsbrief ontbreekt mijns inziens een lange-termijnvisie. Al-

leen wat gebeurt of misschien nog kan gebeuren voor de Brusselse Vlamingen wordt behandeld. Dit is natuurlijk belangrijk, maar het blijft slechts een korte-termijnstrategie, die eigenlijk zelfs de Brusselse Vlamingen culpabiliseert. Het gaat immers telkens over de ondersteuning van de Brusselse Vlamingen en zij staan daar telkens weer te bedelen om steun van Vlaanderen. Natuurlijk raakt Vlaanderen hierdoor geïrriteerd.

Het belangrijkste vind ik wat Vlaanderen met Brussel op lange termijn voorheeft. Hieruit zal de energie worden gepuurd om te werken aan de tweetaligheid van Brussel en om Brussel ook als aantrekkelijke woonstad voor de Vlamingen verder uit te bouwen. Deze leemte in de beleidsbrief moet worden opgevuld door de door u aangekondigde strategie inzake Brussel.

Hoever staat het hiermee en wat doet de regering hiervoor ? In een goede lange-termijnstrategie moet men met alles rekening houden. Zonder vooruit te willen lopen op hoe de Vlaamse regering dit zal invullen, zal ik, bij wijze van voorbeeld, een aantal knelpunten aanhalen. Ik zal het niet hebben over de tweetaligheid of over de taalwetgeving. Daarop zal de heer Vandenbossche straks terugkomen.

Brussel, de Vlaamse hoofdstad, is door de Vlamingen slecht gekend. Het spreekwoord zegt : onbekend is onbemind. Vandaar dat er inspanningen moeten worden gedaan om alle facetten van Brussel aan Vlaanderen voor te stellen. Via de media kan men heel Vlaanderen bereiken. Er moet worden nagegaan hoe de Vlamingen ertoe kunnen worden aanzet om hun hoofdstad te bezoeken. Wanneer alle Vlamingen in Brussel Nederlands spreken en een aantal van hen zelfs besluit om er te gaan wonen, zal Brussel een betere hoofdstad worden.

Vlaanderen moet voldoende aandacht besteden aan Brussel, dit niet alleen op het vlak van de persoonsgebonden materies, maar op alle beleidsdomeinen. Een concreet en actueel voorbeeld hiervan is het Structuurplan Vlaanderen, dat kaarten vertoont met een grote blinde vlek in het midden, namelijk Brussel. Zijn er in Vlaanderen dan geen ideeën om Brussel en Vlaams-Brabant op elkaar aan te sluiten qua ruimtelijke ordening, infrastructuur, woon- en industriezones, industriegebieden en groengebieden ? Moet Vlaanderen met de Brusselse gewestinstanties geen overleg plegen over concrete voorstellen en nagaan hoe er een synergie tot stand kan komen waarbij iedereen wel vaart ? Is dit niet de manier om, op een constructieve wijze, geleidelijk maar zeker een grotere Vlaamse invloed in Brussel op te bouwen ?

Zelfs inzake de persoonsgebonden beleidsdomeinen, waarbij de Brusselse minister in de Vlaamse regering moet waken over de toepasbaarheid van het Vlaamse be-

Grouwels

leid in Brussel, zijn er verschillende knelpunten. Ik denk hierbij onder meer aan de Vlaamse tewerkstellingsprogramma's in de welzijns- of culturele sector, of aan het Vlaams beleid inzake de service-flats voor bejaarden.

Wanneer er problemen rijzen die alleen de Vlamingen in Brussel treffen, kan men zich in een Vlaamse strategie voor Brussel niet verschuilen achter institutionele moeilijkheden om vervolgens niets te doen. Dit betekent onder meer dat Vlaamse tewerkstellingsprogramma's in de genoemde sectoren eveneens voor de Brusselse Vlamingen toegankelijk moeten zijn. Ik denk hierbij onder meer aan de buitenschoolse kinderopvang. Dit betekent ook dat er in Brussel Vlaamse service-flats moeten worden gebouwd. Of wil men dat de Vlaamse senioren Brussel eveneens verlaten ? Dit zou volledig haaks staan op een goede strategie voor Brussel.

Een goede Vlaamse strategie voor Brussel, een element van de nieuwe Vlaamse dynamiek, moet niet alleen de Brusselse Vlamingen, maar alle Brusselaars ten goede komen. Dit is de boodschap die Vlaanderen aan de Franstalige Brusselaars moet geven. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat in de Belgische context een specifieke hoofdstedelijke functie vervult, heeft alles te winnen bij een goede, evenwichtige samenwerking met Vlaanderen. De Vlaamse minister in de paritair samengestelde Brusselse gewestregering heeft, in een gezamenlijke strategie met de Vlaamse regering, een belangrijke rol te spelen in het stoppen van provocaties van de Franstaligen, in het doorbreken van het Vlaamse vijandbeeld bij de Franstalige politici, in de totstandkoming van dialoog en samenwerking, in een evenwichtige uitbouw van Brussel als tweetalige stad waar Vlamingen en Franstaligen evenwaardig aan bod komen en waar de Brusselaars van buitenlandse oorsprong vanuit de beide gemeenschappen een toekomst kunnen opbouwen.

Mevrouw de minister, ik vraag me af waar we op het ogenblik met dit alles staan. U hebt een gemengde ambtelijke commissie Brussel opgericht. Aan welke rapporten wordt er gewerkt en wanneer zullen de rapporten die reeds zijn afgehandeld in de overlegcommissie Brussel-Vlaams-Brabant worden besproken ?

Hoe kondigde u aan dat de campagne Bruisend Brussel van uw voorganger Hugo Weckx zou worden geëvalueerd ? Wat heeft dit onderzoek opgeleverd ?

De kern van mijn betoog draait dus rond de noodzaak van een volontaristische lange-termijnstrategie van Vlaanderen ten aanzien van Brussel. Die strategie is in de eerste plaats uitgedacht vanuit een goed begrepen Vlaams eigenbelang, maar zal tenslotte ook ten goede komen aan de Brusselse Vlamingen en aan alle Brusselaars.

Tenslotte wil ik beklemtonen dat ik me sterk afzet tegen de houding van een bepaalde Franstalige Brusselse politieke kaste die om eigen politieke problemen te verdoezelen stokebrand speelt tegen Vlaanderen en de Vlaamse politici. Zij zetten hiermee de toekomst van Brussel op de helling en de inwoners zullen de eerste slachtoffers zijn ; zonder Vlamingen is Brussel geen hoofdstad, heeft het geen financiering en geen betekenis. Daarom pleit ik met dezelfde kracht ervoor dat de Vlaamse regering hiertegen op een weloverwogen wijze optreedt en zich niet laat verleiden tot emotionele reacties. Minister-president Van den Brande heeft gisteren voortreffelijk uiteengezet hoe de Vlaamse regering antwoordt op Franstalige provocaties zoals het Cocof-beleid in de Vlaamse rand : de wettelijke weg, grenzen zijn er om gerespecteerd te worden en de uitbouw van een Vlaamse lange-termijnstrategie voor Brussel. Het kan niet zijn dat Vlaanderen zijn plaats in Brussel niet zou innemen omdat Hasquin, Maingain en 'mesquin' voor een fransdolle achterban hun toneel opvoeren.

De Vlaamse lange-termijnstrategie moet een duidelijk tweesporenbeleid worden dat enerzijds Vlaanderen die bijkomende hefboom biedt voor zijn vooruitgang, en anderzijds de zon ook laat schijnen voor alle Brusselaars. *(Applaus bij de CVP)*

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, tijdens de bespreking in het adviescomité voor Brussel en Vlaams-Brabant heb ik reeds gezegd dat de beleidsbrief van de minister een mooie opsomming van de problemen in Brussel bevat. Maar net als toen treed ik mevrouw Grouwels bij dat deze beleidsbrief geen toekomstvisie biedt aan de Vlaamse gemeenschap te Brussel. Bovendien zijn een aantal onvolkomenheden in de beleidsbrief voor verbetering vatbaar. De precisie, die normalerwijze toch mag verwacht worden in de beschrijvingen van een beleidsbrief, ontbreekt en zodoende wordt de indruk gewekt dat de beleidsbrief vooral belangrijk is voor wat er niet in vermeld staat. Ik zal deze bewering in de loop van mijn betoog staven.

Mevrouw de minister, in uw opsomming ontbreken drie zaken die psychologisch zeer belangrijk zijn voor Vlaanderen. Zeer ruim verspreid onder de Vlamingen buiten Brussel leeft het beeld van de bedelende Brusselse Vlaming. Dat beeld moet kost wat kost uit de wereld worden geholpen.

Net als de heer Vandenbussche wens ik te onderstrepen dat de Brusselse Vlamingen, Vlamingen zoals anderen zijn. Ze moeten op dezelfde wijze worden behandeld en

Van Vaerenbergh

behoren institutioneel tot Vlaanderen. Ze maken integraal deel uit van ons Vlaanderen, zonder dat een onderscheid kan worden gemaakt. Mevrouw de minister, we hadden verwacht dat de deelname van de Brusselse Vlamingen aan de totaliteit van Vlaanderen in deze beleidsbrief op een meer concrete wijze tot uiting zou gekomen.

Het tweede probleem dat ik wil aanraken, is TV-Brussel. We hebben er de jongste tijd al veel over gehoord. De Volksunie heeft er geen bezwaar tegen dat TV-Brussel in heel Vlaanderen zou worden uitgezonden. TV-Brussel is inderdaad belangrijk voor Brussel, maar ook voor Vlaanderen en voor de band tussen beide. Maar tegelijkertijd verkondigen we klaar en duidelijk dat TV-Brussel, dat van de diverse Vlaamse instanties bijna 80 miljoen frank krijgt om zijn taak in Brussel te vervullen, geen Brusselse zender voor de Vlamingen mag zijn, maar een Vlaamse zender voor Brussel. Daar hebben we op dit ogenblik bepaalde twijfels over. We vragen met meer aandrang dat TV-Brussel een Vlaamse zender voor Brussel wordt, die er het Vlaamse element schraagt en indien mogelijk naar heel Vlaanderen uitdraagt.

Een derde probleem dat ik wens aan te halen, is in uw beleidsbrief slechts zijdelings aangeraakt. De vorige sprekers hebben het ook al over tewerkstelling gehad. Mevrouw de minister, ik kom terug op het debat dat we in het adviescomité hebben gevoerd. De tewerkstelling ligt voor de Brusselse Vlamingen open, wanneer we ervoor kunnen zorgen dat wat in dit land is overeengekomen, wordt gerespecteerd. U weet dat ik op de taalwetgeving doel. In Brussel is dit een gegeven van openbare orde, zoals in heel de taalwetgeving. Dit houdt in dat iedereen ze moet respecteren. Uit de studies die uw voorganger heeft besteld, blijkt dat praktisch geen van de 2.000 geschorste benoemingen of bevorderingen wordt verbroken door de hogere instanties. Dit is een gevolg van het feit dat de taalwetgeving niet afdwingbaar is en dat er geen sancties zijn. Ze stipuleert niet dat datgene wat ermee in strijd is, ambtshalve nietig is, zodanig dat iedereen zich erop kan beroepen. Zoals ik toen heb verkondigd en tot nu toe door niemand is tegengesproken, herhaal ik vandaag dat dit nog maar de top van de ijsberg is. Men spreekt over 2.000 schorsingen, maar mijns inziens zouden het er 4.000 of 6.000 moeten zijn vanwege het feit dat de meerderheid van de Brusselse OCMW's en gemeentebesturen de beslissingen niet naar de vice-gouverneur van Brabant en de hogere overheden opstuurt, zoals volgens de taalwetgeving wel verplicht is.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Mijnheer Van Vaerenbergh, ik heb naar aanleiding van deze bewering aan de

bevoegde ministers vragen gesteld. Het zou me genoeg doen, mocht u enig bewijs hiervan kunnen leveren. Men heeft me meegedeeld dat dit drie jaar uit hoofde van één enkele gemeente is gebeurd, maar dat dit zelfs door lokale inspectie ter plaatse niet kan worden aangetoond. U weet dat u met zo'n belangrijke uitspraak een zeer gevoelige snaar raakt bij de Brusselse Vlamingen. U zou er goed aan doen dit te bewijzen of aanwijsbare sporen aan te duiden die uw stelling staven. Want als het waar is, kan dit zeer ernstige gevolgen hebben.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer Vandenbossche, ik neem u op uw woord. Ik zal de 6 Brusselse leden van dit parlement een aantal feiten meedelen waaruit blijkt dat in Brussel noch de meerderheid van de OCMW's, noch de meerderheid van de gemeentebesturen de besluiten, die zij aan de vice-gouverneur van Brabant moeten overmaken, opsturen. Het betreft besluiten over taalkennis en over bevorderings-, benoemings- en aanstellingsmogelijkheden. Deze besluiten zijn dus niet aan de goedkeuring onderworpen van beide instanties.

De voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer Herman Candries : U hebt gesproken over de noodzaak om een Vlaamse stem uit Brussel in Vlaanderen te laten klinken. U sprak in dat verband over TV-Brussel. Is het niet godgeklaagd dat we een openbare zender hebben die te weinig aandacht besteedt aan Brussel? Die zender wordt met overheidsgeld gefinancierd. Kan men die zender niet dwingen om hieraan meer aandacht te besteden?

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer Candries, ik deel uw mening. Op dit ogenblik wordt een samenvatting van de uitzendingen van TV-Brussel op zaterdagvoormiddag, om 11 uur, op de BRTN uitgezonden. Mijn partij en ikzelf pleiten ervoor om een uitzending van één uur, bijvoorbeeld tussen 17.30 uur en 18.30 uur, op de BRTN integraal over te nemen. Dit vereist eigenlijk ook een zekere heropvoeding van de mensen van de BRTN. Ik geef u een voorbeeld om dat te verduidelijken. Onlangs hoor ik een interessant programma op de BRTN-radio over de opsporing van kanker bij de minstbedeelden in Sint-Gillis. Wel, de BRTN-journalist interviewde voor dat programma een maatschappelijk assistent van het OCMW van Sint-Gillis in het Frans. Dat kan niet. Ofwel had die journalist deze assistent, die toch tweetalig moet zijn, in het Nederlands moeten interviewen, ofwel had hij een andere gesprekspartner moeten zoeken die Nederlands kon. Dergelijke missers versterken de indruk van het Franstalig karakter van Brussel in Vlaanderen. Dat gaat niet op. Maar ik ga dus akkoord met uw suggestie.

Van Vaerenbergh

Mevrouw de minister, ik heb deze drie problemen hier ter sprake gebracht omdat deze eigenlijk in uw beleidsbrief niet worden behandeld. Dat is symptomatisch voor deze beleidsbrief. Maar de kern van mijn stelling is het volgende. Welke toekomstvisie hebben wij inzake de plaats van Brussel in het institutionele kader ? Daarover vind ik niets in deze beleidsbrief terug. De toekomstvisie over de institutionele plaats van Brussel, van de Brusselse Vlamingen, ligt eigenlijk in Vlaanderen, en niet in Brussel. Ik ben daarom erg gelukkig dat deze beleidsbrief wordt aangevuld door de discussienota van de minister-president en de voltallige Vlaamse regering over de komende fase van de staatshervorming. Want in de Schrikkelnota bevinden er zich belangrijke elementen die voor de toekomst van Brussel erg interessant zijn.

In deze Schrikkelnota staan inderdaad een aantal zeer belangrijke items.

Ten eerste, dat Vlaanderen nog meer rechtstreeks zou moeten betrokken worden bij de uitbouw en bevordering van de internationale en hoofdstedelijke rol van Brussel. Dit geldt onder meer voor wat betreft de urbanisatie, waarover mevrouw Grouwels het al had, en de sociologische, demografische, financiële en institutionele uitdagingen waarmee Brussel in de komende jaren meer en meer zal geconfronteerd worden. In de beleidsbrief eist men van de Vlaamse regering het recht van Vlaanderen op om mee te praten over deze elementen.

Ten tweede vraagt men in deze nota de splitsing van het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde voor de verkiezingen van Kamer, Senaat en Europa, mits er waterdichte garanties worden voorzien voor een gewaarborgde vertegenwoordiging van Brusselse Vlamingen in het federale parlement. Met andere woorden vraagt men medebeslissingsrecht, splitsing, maar ook gewaarborgde aanwezigheid van de Brusselse Vlamingen. Men vraagt dit zowel voor het Europees parlement als voor de Kamer. Dat is belangrijk als toekomstvisie.

Den derde vraagt men in de nota om in overleg met de Brusselse Vlamingen ook het gerechtelijk arrondissement te splitsen.

Ten slotte wil ik nog het belangrijkste aanhalen en onderstrepen, namelijk het zevende punt in de Schrikkelnota waar over Brussel gepraat wordt. De Vlaamse regering zegt daarin, de twee deelstaten te willen laten participeren aan de grondwetgevende en institutionele wetgeving. Men spreekt dus over de twee deelstaten en niet over Brussel. En daar wil ik nu dieper op ingaan.

Brusselse Vlamingen, als u uw toekomst in Brussel wil veilig stellen, trek de kaart van Vlaanderen. Wij zijn de

enige waarborg die u heeft om in Brussel te blijven meespelen. U bent onze arm in Brussel, u bent ons medebestuur in Brussel. En wij moeten vragen dat alle Brusselse Vlamingen zich in de eerste orde zouden inschakelen in dat Vlaamse gegeven, in Vlaanderen in zijn totaliteit. Want wij zullen u de waarborg bieden, wat ook uw getalsterkte moge zijn, dat u in de toekomst in Brussel zult meespelen, zowel op het lokale als op het gewestelijke vlak. Dit geldt zowel voor de vertegenwoordiging als het medebeslissingsrecht in de OCMW's en in de gemeenten. Wij zijn uw enige waarborg en loop niet in de val van de Franstaligen die u zeggen, trek de Brusselse kaart. Zij hebben geen enkele eerbied voor u. En dit zal ik u bewijzen met het Brussels Welzijnsnieuws van maart 1996.

Ik citeer uit de redactionele hoofding : het netwerk van Vlaamse voorzieningen in Brussel is ondertussen aan een behoorlijke opvulling gekomen. Maar naar wie moeten wij ons profileren ? Is onze Vlaamse hulpverlening alleen bedoeld voor Vlamingen ? Aanwezig zijn dominant Franstalige en bicommunautaire voorzieningen. Wanneer de Vlaamse initiatieven echter in de openbaarheid treden en met een Brusselse overheid te maken krijgen, worden zij niet zelden met grote argwaan benaderd en zelfs de pas afgesneden. Gewestelijk instellingen willen op dit ogenblik Brussel voorstellen als een Franstalige stad en ze aldus bevestigen. Toch opvallend is dat wij uit de hoek van de nochtans als gematigd bestempelde Franstalige fracties te horen krijgen, dat zij wel de aanwezigheid van Brusselse Vlamingen aanvaarden, maar het er niet mee eens kunnen zijn dat deze hun sociaal en cultureel voorzieningswerk uitbouwen. Einde citaat.

Beste vrienden en collega's in dit Vlaams parlement, voor de Brusselse Vlamingen heb ik maar één boodschap : trek de Vlaamse kaart. Wij gaan u de waarborg bieden dat u in de toekomst, wat ook uw getalsterkte moge zijn, vertegenwoordigd bent. Wij zullen moeten debatteren om waarborgen voor u vast te leggen. Wij vragen u om overal echt Vlaamse initiatieven uit te bouwen. In de praktijk stellen wij namelijk vast dat de Franstalige initiatieven zich opsluiten terwijl bicommunautaire initiatieven meer en meer naar de Franstalige kant overhellen. En dit ondanks de inspanningen die men levert om het anders te doen. De Vlaamse initiatieven waarborgen op dit ogenblik praktisch het tweetalig karakter.

Laten we eerlijk zijn. We zien hoe onze Vlaamse initiatieven zich overal in Brussel, ter plaatse, helemaal en voor iedereen openstellen, dat iedereen daar welkom is en zelfs geholpen wordt, en dat is prachtig en dan heb ik daar geen enkel probleem mee. Vergeet echter niet dat ze met Vlaams geld tot stand zijn gekomen en dat ze de waarborg moeten bieden om uw toekomst veilig te stellen. Uiteindelijk en in afwachting van verdere staatshervormingen zullen het nog steeds de getalsterkte en de ver-

Van Vaerenbergh

kiezingsuitslagen zijn die op dit ogenblik belangrijk blijken.

Mevrouw de minister, dames en heren, dit wilde ik u meedelen omdat het me belangrijk lijkt. Precies omwille van die belangrijkheid zal ik niet uitweiden over een aantal details. Essentieel is dat we een toekomstvisie in gedachten moeten houden voor de Brusselse Vlamingen en dat we de band met hen in stand houden : dat is immers de enige waarborg voor de Brusselse Vlamingen dat ze in de toekomst aan hun trekken zullen blijven komen. Dit laatste ondanks het feit dat ze worden afgestoten en gemarginaliseerd door de Franstaligen en dat men hen – zoals men in het Brussels Welzijnsnieuws schrijft – zelfs niet meer de mogelijkheid wil bieden om zich te ontplooien. Ze worden wel erkend als individu, maar niet meer als institutioneel gegeven, zodat ze in Brussel in de minderheid worden geplaatst. Wilt u dat voorkomen, trek dan resoluut de kaart van Vlaanderen. Op ons, op het Vlaams Parlement kunt u voor 100 percent rekenen. We kunnen u de enig mogelijke waarborgen geven, wat ook uw getalsterkte moge zijn. Uiteindelijk hangt uw getalsterkte en de pariteit die er wat dat betreft bestaat samen met de federale pariteit. Vergeet dat nooit. Dat is de sleutel en meteen ook de boodschap die we aan de Franstaligen moeten meegeven : als aan Brussel wordt geraakt en we komen dan niet tot medezeggenschap en medebeheer, ook op het lokale vlak, dan moet de federale pariteit onmiddellijk in vraag worden gesteld. Dit is een boodschap van macht, van kracht en ook van aanwezigheid in Brussel. Daarom pleit ik, net als mevrouw Grouwels, inderdaad voor de uitbouw van daadwerkelijk Vlaamse initiatieven in Brussel. Ook pleit ik bijvoorbeeld voor investeringen in serviceflats, voor bejaardeninstellingen die beschikbaar zijn voor de Vlamingen. Op dit ogenblik komen de Vlamingen wat dat betreft immers niet aan hun trekken. Zoals de heer Lootens-Stael verklaarde, mogen we niet vertrouwen op de Franstalige of zelfs de tweetalige initiatieven, omdat we daar inderdaad niet aan onze trekken komen.

Mevrouw de minister, dames en heren, dat is dan ook de reden waarom mijn partij de door de heren Vandenbussche en Vandenbossche opgestelde motie van aanbeveling niet zal ondertekenen. Deze lijkt ons immers te zwak. In onze motie van aanbeveling vragen we duidelijk dat de positie van de Vlamingen in Brussel op alle vlakken zou worden gevrijwaard, vragen we een eenderde-vertegenwoordiging op het gewestelijke en het lokale vlak, net als het medebeslissingsrecht op deze vlakken. Ook vragen we dat de Brusselaars de mogelijkheid zouden hebben te kiezen voor Vlaanderen. Dit debat zullen we in de toekomst moeten voeren. Dan komt immers het probleem van de subnationaliteit, met al de daaruit voortvloeiende gevolgen, aan de orde.

Wat wensen we voor onze Vlaamse medeburgers in Brussel ? Via ondermeer het Sociaal Impulsfonds kunnen we allerlei initiatieven lanceren, maar op wie zullen ze van toepassing zijn en hoe zullen ze terechtkomen bij hen die we daadwerkelijk wensen te helpen ? Daarna volgt dan het debat over de subnationaliteit, met alle gevolgen op het sociale en fiscale vlak. We vragen bovendien dat Brussel de hoofdstad van Vlaanderen zou blijven. Als men in Brussel tewerkstelling in de openbare sector wil waarborgen, dan eisen we de afdwingbaarheid van de taalwetgevingen. Ten aanzien van de heer Vandenbossche wil ik zeggen dat ik hem een aantal initiatieven zal tonen, waarvan de beslissingen genomen op het lokale vlak, niet werden verstuurd noch naar de vice-gouverneur van Brabant, noch naar minister Picqué. (*Applaus bij de CVP en de VU*)

De voorzitter : De heer Vandenbussche heeft het woord.

De heer Michiel Vandenbussche : De analyse van de heer Van Vaerenbergh bevat heel wat elementen waar we het mee eens zijn. Maar de biculturele initiatieven in Brussel worden niet zo erg gesmaakt door de Franstaligen. De ultrafrancofonie in Brussel wenst geen tweetalige biculturele initiatieven zoals het Kunstenfestival des Arts. Integendeel, ze vinden dat de kwaliteit van de Vlaamse inbreng in dergelijke initiatieven hen een beetje in de kou zet. Als Brusselse Vlamingen moeten we, mijns inziens, geen schrik hebben om ook in biculturele initiatieven op systematische wijze een kwaliteitsvolle inbreng te doen.

Aangaande de subnationaliteit bestaat er, mijns inziens, vrijwel een consensus onder de Brusselse Vlamingen om daar niet naar te streven. De keuze van de Brusselse Vlamingen of de Brusselaars voor de Vlaamse instellingen, kan technisch perfect worden gerealiseerd zonder de subnationaliteit.

De voorzitter : De heer Goovaerts heeft het woord.

De heer Leo Goovaerts : Ik zou aan de heer Van Vaerenbergh willen vragen of alles wat hij hier gezegd heeft, in zijn totaliteit wordt onderschreven door het lid van de Volksunie dat deel uitmaakt van de Brusselse hoofdstedelijke regering.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : De heer Goovaerts vraagt me naar de intenties van mensen die hier niet aanwezig zijn.

Het standpunt van de Volksunie is duidelijk. Ik heb het hier als woordvoerder van mijn partij verwoord.

Van Vaerenbergh

Ik heb er vooral de nadruk op gelegd dat we een toekomstvisie moeten ontwikkelen om de Brusselse Vlamingen een perspectief te geven. We moeten ook duidelijk maken dat we aanwezig zullen blijven in Brussel, wat er ook gebeurt.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Ik zou de leden van de meerderheid en de oppositie willen danken voor hun mooie woorden, maar ik hoop ook dat men in de toekomst consequent zal zijn. In dit verband verwijs ik naar het Agalev-initiatief van de heer Cauwelier, waarin wordt gepleit voor het koppelen van een taaleis aan de toekenning van nieuwe geldmiddelen aan Brusselse hospitalen. Dit initiatief werd door de CVP-SP-VU-meerderheid in de Vlaamse sectie van het Brusselse Parlement weggestemd. Ik hoop dat we iets dergelijks niet meer moeten meemaken.

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Ik zou even kort willen terugkomen op de vraag van de heer Govaerts. Ik dank hem voor deze vraag die mij op een paar ideeën brengt.

De voorzitter : Mijnheer Lootens-Stael, u kan enkel kort tussenbeide komen maar geen bijkomende ideeën aanbrengen.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijn interventie kadert in de vraag die werd gesteld door de heer Govaerts. Ik wil de heer Van Vaerenbergh zeggen dat ik mij goed herinner dat de heer Anciaux, staatssecretaris in het Brussels Gewest, destijds heeft gezegd dat de vreemdelingen van Brussel terug een Vlaamse stad zouden maken. Hij doet daar uitermate zijn best voor en subsidieert allerlei initiatieven die gericht zijn op wat hij de alloctonen noemt. Ik noem dat gewoon vreemdelingen, dat is duidelijker. De brochures die hij heeft uitgegeven waren tweetalig, de eerste brochure was in het Nederlands en het Turks opgesteld, de tweede in het Nederlands en het Marokkaans. Vandaag vernam ik dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht vindt dat dit kan. Blijkbaar moeten we niet in al onze instellingen vertrouwen hebben. Is mijnheer Van Vaerenbergh van oordeel dat staatssecretaris Anciaux opkomt voor de belangen van Vlamingen in Brussel of voor de belangen van vreemdelingen ?

De voorzitter : Mijnheer Lootens, de heer Anciaux is niet aanwezig. Dit is geen manier van werken. Laten we van het parlement een degelijk instrument maken en geen politieke zeurplek.

Mevrouw Verwimp-Sillis heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb begrip voor de nostalgie van de heer Candries, maar het verleden komt niet terug en ik wil dan ook naar de toekomst kijken. Ik ben geen Madame Blanche en hoef ook geen bol om te zien dat binnen twee generaties de Vlaamse aanwezigheid in Brussel buiten de werkuren zal gereduceerd zijn tot enkele groepjes dapperen, waarschijnlijk rond culturele plekjes. In de armere centrumgemeenten zullen de Frans-talige Brusselaars overwegend van vreemde afkomst zijn. Een dergelijke evolutie zouden ook wij jammer vinden. Toen hij nog in het Brussels Parlement zetelde heeft Dolf Cauwelier maatregelen voorgesteld om de Vlaamse aanwezigheid te verbeteren. De trend kan nog gekeerd worden wanneer er een degelijk stedelijk en sociaal-cultureel beleid gevoerd wordt. We zijn van mening, mevrouw de minister, dat deze beleidsbrief daartoe onvoldoende aanzet geeft. Ik heb een aantal bedenkingen bij de zoektocht naar de leefbaarheid van de stad Brussel voor al zijn bewoners. We moeten zoeken naar een evenwicht tussen mobiliteit, huisvesting en groenvoorziening. Voor ongeveer 215.000 Vlamingen is Brussel het kantoor op het einde van de autostrade of het kantoor dichtbij het station.

Dan rijst de vraag : hoe lokken we jonge mensen weer naar Brussel en hoe houden we ze hier ? Op die vraag vind ik in de beleidsbrief geen antwoord.

Bij een recente protestbetoging stond ik te kijken bij het kruispunt Koningsstraat-Leuvenseweg. Het kruispunt werd helemaal ingepalmd door stilstaande auto's met in elke auto één chauffeur zonder passagiers. Ook twee lege stadsbussen konden geen vin verroeren. Een agent deed een wanhopige poging om het verkeer weer vlot te krijgen. Een totaal nieuw mobiliteitsbeleid is nodig om zulke toestanden uit de wereld te helpen.

In een folder die onlangs in alle bussen viel om de culturele activiteiten in de stad in het zonnetje te zetten, kon ik lezen dat er niet één Brussel is, maar dat er duizend en één verschillende Brussels zijn. Het Vlaamse Brussel is één stad, het Europese Brussel een andere. In onze ogen wegen de Europese en andere internationale instellingen al te zwaar op de stad. Kan Brussel een eventuele uitbreiding van de Europese Unie verwerken ? Ook daarover geen woord in de beleidsbrief. Ik besef dat dit onze bevoegdheid niet is, maar dat ontslaat ons niet van de taak om hierover tijdig na te denken. De Groenen zijn voorstanders van een uitgebreide Unie, maar ze vragen zich af of Brussel dat kan en moet opvangen.

De beleidsbrief bevat een aantal sociale en economische maatregelen in het kader van de armoedebestrijding. Gebeurt dat wel in overleg met de armen zelf ? Het algemeen verslag van de armoede wijst erop dat contact met

Verwimp-Sillis

de armen onontbeerlijk is. Zonder dit contact is elk armoedebeleid gedoemd om te mislukken. Kan de minister ons een verslag bezorgen van de contacten die ze hopelijk op het terrein heeft gehad ?

Inwoners en bezoekers van Brussel zouden het belang van tweetaligheid moeten inzien. Hoe dragen we daartoe bij ? Hoe versterken we het besef dat Brussel een tweetalige stad is ? Die tweetaligheid moet beter blijken uit het stadsbeeld. Er werden de laatste jaren een aantal pleintjes gerenoveerd met Vlaams geld, maar dat bleek dikwijls op geen enkele manier uit het straatbeeld. Men bleef er een talige publiciteit voeren. Men zou er moeten op toezien dat Vlaamse inspanningen ook uit het stadsbeeld blijken. Hoe motiveren we mensen om Nederlands te leren en te gebruiken ? Dat moet je niet doen met een agressieve politiek, zoals de heer Van Vaerenbergh die voorstaat. Agressie roept immers weerstand op en het is voor een minderheid strategisch niet erg slim om weerstanden op te wekken. Welke strategie we dan wel moeten volgen ? Ook daarover laat de beleidsbrief ons in het ongewisse.

De brief zegt wel iets over tewerkstelling. Men overweegt om in het directiecomité van de VDAB een Brusselaar op te nemen. Dat kan ik toejuichen. Ik heb al gemerkt dat in de meeste instellingen het regionale belang sterk speelt. Ook in dit parlement, waar de Antwerpenaren massaal aanwezig zijn als er over hun stad wordt gepraat of de Limburgers als het over hun provincie gaat. Waarom zou het bij de VDAB anders zijn ? Als in het directiecomité een Brusselaar zetelt, zullen de tewerkstellingsprojecten waarschijnlijk eerder naar Brussel worden gedirigeerd. Tijdens het debat over de regeerverklaring van 1992 pleitte mevrouw Magda Aelvoet al voor zo'n Brusselse vertegenwoordiging in de VDAB. Vier jaar later is dat nog geen feit. Ik vraag dan ook dat de minister hier dringend werk van zou maken.

Het is wenselijk dat er overleg komt tussen het Vlaams Parlement en de VGC. Wanneer zal dat overleg er komen ?

U zou de driemaandelijksse rapporten over de toepassing van de taalwet opvragen. Die wetten worden duidelijk met de voeten getreden. Het meest schrijnende geval dat tijdens de bespreking in het advies- en overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant aan bod kwam, betrof de taaltoestand in de OCMW-ziekenhuizen. U beschikt misschien al over dat driemaandelijks rapport, wij echter nog niet. Kan dit worden besproken in het adviescomité ?

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : De minister moet erop aandringen dat deze materie ook aan bod komt in het

Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Blijkbaar zijn taaltoestanden daar taboe.

U heeft het over een talenrapport, mevrouw Verwimp-Sillis. Het eerste talenrapport dat we een jaar na het afsluiten van het regeerakkoord van het Brussels Gewest hebben ontvangen, was echter niet meer dan één vel papier met negen cijfers. Het was opgesteld door de vice-gouverneur. Ik dring er bij de minister op aan dat een degelijk, eerlijk en juist rapport wordt opgesteld, niet alleen over de situatie in de gemeenten, maar ook over de bicommunautaire sector waartoe ondermeer de OCMW's behoren.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Intussen is de minister even buitengegaan.

De voorzitter : Ik heb dat persoonlijk toegestaan. Het is een uitzonderlijke situatie. Ik ga ervan uit dat haar medewerkers de nodige notities nemen.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Tot slot verwijs ik naar de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel. Aan het adviescomité werd een rapport beloofd voor december of januari. Dat hebben we nog altijd niet gekregen. Verder had er een geïntegreerd actieplan moeten zijn tegen 31 december 1995. Dat is al evenmin klaar.

Als er nog iets wordt gepubliceerd, zal dat vlug moeten gebeuren, mevrouw de minister. Tot nu toe hebben we nog niet veel gezien van een beleid. Aangezien u maar voor twee jaar minister blijft, moet u daar dringend werk van maken.

De rest van wat ik wou zeggen, is al overvloedig aan bod gekomen bij de andere sprekers. (*Applaus bij AGALEV en de VU*)

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, er woedt al maanden een storm door Brussel. Het is niet alleen een communautaire storm. Brussel wordt al te vaak benaderd als een haard van conflicten tussen gemeenschappen. Het is echter ook een storm van stadsankers, van verval van industriële banden en van maatschappelijke dualiteit tussen arm en rijk, wonenden en daklozen, Vlamingen en Franstaligen, Belgen en migranten. Al deze elementen dwingen ons om onze verantwoordelijkheid op te nemen.

Mijnheer de voorzitter, wat betreft de manier waarop de problemen moeten worden aangepakt, bestaan ook in Brussel maatschappelijke, politieke, filosofische en ideologische verschillen. Heel vaak gunt men de Brusselse Vlamingen niet het recht van het meningsverschil, dat de kracht en de essentie uitmaakt van het parlementair debat in het Vlaams Parlement. Het is belangrijk dat elk

Vandenbossche

misverstand op dit vlak uit de weg wordt geruimd. Dit neemt niet weg dat de Vlaamse gemeenschap er alle belang bij heeft inzake een aantal materies tot een consensus te komen en een gelijkkluidend standpunt in te nemen. Bij deze kondig ik aan dat de heer Michiel Vandenbussche, ikzelf en de heer Goovaerts van de VLD, een motie van aanbeveling zullen indienen met betrekking tot de beleidsbrief van de minister. In de mij resterende spreek-tijd van 6 minuten en 50 seconden zal ik de essentiële punten van deze motie toelichten.

In de eerste plaats benadrukken wij dat we het eens zijn met de strategie van het Vlaams Parlement om de positie van de Brusselse Vlamingen te bekijken in het licht van het debat over de staatshervorming. Voorts is de hoofdstedelijke rol de enige toekomst die voor het Hoofdstedelijk Gewest is weggelegd. Hieraan is zowel een Vlaamse als een federale dimensie verbonden. Ten derde vragen wij dat de minister, naast het gevoerde beleid, een strategie ontwikkelt om een onthaalvriendelijk klimaat te creëren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Taalweerbaarheid is een nieuw begrip, naast het begrip kennisweerbaarheid, dat door de minister-president werd gelanceerd.

In het kader van de toepassing van de taalwetgeving moet de tweetaligheid meer dan ooit worden gerespecteerd door de privésector. Op het vlak van de individuele contacten, van de burgers met de economie, is Brussel veel te veel een verfranse stad geworden. De minister kan de nodige prikkels geven opdat de tweetaligheid in de beeldvorming en de communicatie zou worden gerespecteerd. Ten vierde, ik onderstreep dat de taalwetgeving integraal moet worden toegepast. Wij zouden in het Vlaams Parlement een eisenbundel kunnen samenstellen rond een specifiek dossier zoals het ziekenhuiswezen. Het is dramatisch dat een zieke Vlaming niet in zijn eigen taal kan worden verzorgd.

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer Vandenbussche, hier gaat u te ver. U citeert woorden die ik zelf in de Hoofdstedelijke Raad heb uitgesproken. Toen vond u wat ik zei echter belachelijk. Ik geef u de raad goed op te passen wat u zegt.

De voorzitter : Mijnheer Lootens-Stael, wij gaan ervan uit dat elk lid altijd oppast wat hij zegt.

De heer Walter Vandenbossche : Ik begrijp de opmerking van de heer Lootens-Stael overigens niet. Intussen heeft hij echter een minuut van mijn spreektijd afgenomen.

De voorzitter : Het waren slechts 22 seconden.

De heer Walter Vandenbossche : Ten vijfde, de Vlaamse Gemeenschapscommissie moet in de toekomst een essentiële rol blijven spelen. De heer Candries en vele andere sprekers hebben hier trouwens naar voren gebracht dat de enige hefboom voor de Vlaamse gemeenschap in Brussel een kwaliteitsbeleid is. Mevrouw de minister, wij vragen dat u in deze regering bijzonder waakzaam blijft toezien op de toepasbaarheid van de decreten voor de Brusselse Vlamingen. Wij wijzen hiertoe de instrumenten aan, die trouwens ook in de beleidsbrief van 1991 werden opgesomd. Het gaat namelijk over de Brussel-paragraaf, de financiële voorafname en een mogelijke delegatie van de reglementerende- of uitvoeringsbevoegdheid naar de VGC.

Ten achtste is en blijft het Nederlandstalig onderwijs een essentiële hefboom. We moeten u daar niet van overtuigen. De Vlaamse regering moet dan ook bijzondere inspanningen leveren.

Ten negende nemen de welzijnsopdrachten in Brussel in belang toe, dit tegenover de motie van aanbeveling van 1991. We mogen niet bang zijn voor onze schaduw. We pleiten voor samenwerking met Franstaligen in de welzijnssector. Te vaak hoor ik hier pleiten voor een apart en zelfstandig optreden. Laat ons niet op een eiland gaan zitten en laat ons samenwerken. Wanneer onze rechten niet worden gerespecteerd, hebben we de macht om de samenwerkingscontracten op te zeggen. De versterking van de Vlaamse identiteit in de rand rond Brussel blijft essentieel. Problemen van vervoer, ruimtelijke ordening en economische ontwikkeling moeten we in samenwerking met de Franstaligen aanpakken. Laat ons proberen tot een gemeenschappelijke overlegstructuur te komen.

Ten slotte hebben we het over de versterking van de internationale rol van Brussel. De heer Vandenbussche heeft het belang van het Nederlands Huis in Brussel voldoende onderstreept.

Ik wil me aansluiten bij een uitspraak van de heer Goovaerts. Ook ik maak me zorgen over de uitspraken van het Vlaams Blok. We moeten ons bijzonder hard inzetten voor de democratie in Brussel. We hebben gisteren de Vlaamse democratische partijen in Brussel uitgenodigd voor een debat over de plaats van Vlaanderen als deelstaat in België. Ik ben ervan overtuigd dat de heer Goovaerts op mijn uitnodiging zal ingaan.

De voorzitter : Minister Van Asbroeck heeft het woord.

Minister Anne Van Asbroeck (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal de beleidsbrief overlopen om iedereen een antwoord te kunnen geven.

Het stadsproject was inderdaad de hoofdbrok van mijn beleidsbrief, mijnheer Vandenbussche. Deze nieuwe aan-

Van Asbroeck

pak willen we naar voor schuiven. De stedelijke problematiek is een van de prioriteiten van de Vlaamse regering. In het Sociaal Impulsfonds werd een Brussels hoofdstuk opgenomen. De uitvoeringsbesluiten voor Brussel werden vorige week goedgekeurd. We kiezen duidelijk voor de aanpassing van de decreten aan de Brusselse realiteit. We werken dit verder uit in de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

We hechten veel belang aan een geïntegreerde werking. Het stedelijk beleid moet een inclusief beleid zijn. Onderwijs, schoolopbouwwerk, gemeenschapscentra en migrantenwerking moeten zijn geïntegreerd. Op deze domeinen moet er worden samengewerkt met reeds bestaande of nog op te zetten projecten in het Brusselse.

Iedere spreker vestigde de aandacht op de overlegstructuur tussen Vlaanderen en Brussel. De Gemengde Ambtelijke Commissie was een noodzakelijk en nu heel gewaardeerd initiatief. Ze vormde een eerste kennismaking voor veel ambtenaren. Op basis hiervan kan men positief verder werken.

Het was misschien voorbarig om voor eind 1995 een verslag te beloven. De Gemengde Ambtelijke Commissie werkt aan een actieplan voor Brussel. Een tussentijds rapport zal klaar zijn in de zomer van 1996. Het zal zo snel mogelijk worden voorgelegd aan het Adviescomité Brussel-Vlaams Brabant. Daarin zullen een aantal zeer belangrijke knelpunten aan bod komen, die ook in het Vlaams Parlement moeten kunnen worden besproken. Het eindrapport wordt eind 1996 verwacht.

Ik kan al een aantal thema's van dat actieplan aanstippen. Verschillende zaken dienen decretaal te worden verbeterd en uitvoeringsbesluiten moeten worden aangepast en programmatorisch worden uitgebreid. De respectievelijke taken van de VGC en de Vlaamse Gemeenschap moeten worden omschreven, evenals de wijze waarop Brusselse gemeenten beter hun verantwoordelijkheid kunnen nemen en thema's die bicommunautair moeten worden geregeld.

Er zijn ook contacten met de Vlaamse regering en het VGC-college. Binnen enkele weken staan volgende punten op de agenda : de achteruitgang van het secundair onderwijs, het stedelijk beleid en het SIF, Brussel culturele hoofdstad. Dat laatste is een zeer belangrijk project. Het veronderstelt niet alleen een cultureel programma, maar ook een volledig stadsproject. Brussel wordt een uitstalraam voor België en voor Vlaanderen. Een algemene aanpak waar Vlaanderen toe bijdraagt, is noodzakelijk.

Overleg op parlementair vlak tussen VGC en Vlaamse Gemeenschap zou zeer positief zijn. Een van beide parlementen moet dit initiatief nemen.

Er zijn initiatieven die de Vlaamse aanwezigheid in Brussel bevestigen en Brussel beter bekend maken bij de Vlamingen in Vlaanderen. Denk aan projecten als Boterhammen in het Park, Klinkende Munt, de Elf- en Eenentwintig-Julivieringen, Plamuur-een-Gat-in-je-Cultuur, Lenneke Mare-Ommegang : deze gebeurtenissen zijn zowel voor de Brusselaar als voor Vlamingen belangrijk als kennismaking met de Vlaamse identiteit in het Brusselse.

We hebben dan ook nog de actie rond Bruisend Brussel, de Welkomstkaart, enzovoort. Dit heeft een behoorlijk succes gehad. We hebben ongeveer 40.000 kaarten uitgedeeld. Kwantitatief is dit goed, kwalitatief is het natuurlijk moeilijker om te weten. Bij Boterhammen in het Park waren 80 percent van de bezoekers inwoners van het Vlaams Gewest. Dit bewijst dat ook op deze manier Vlamingen uit Vlaanderen de kans nemen om contact te leggen met de Vlaamse Brusselaars. Vanuit Vlaanderen is er dus duidelijk nog steeds zeer veel belangstelling voor Brussel.

Een aantal sprekers is ook ingegaan op de taalwetgeving en op het nieuwe woord taalweerbaarheid. Ik wil er wel op wijzen dat, in tegenstelling tot wat nogal vaak gebeurt, die studie van Anja Detant niet werd opgeborgen en wel degelijk de aanleiding is geweest voor veel denkwerk en veel discussies. Ik heb ook het adviescomité op de hoogte gebracht. Ik ben blij dat men daar overal heel positief op heeft gereageerd en dat men daar nu verder kan aan werken. Het was mijn bedoeling om het debat over deze zaak te stimuleren, en ik denk dat dit ook is gelukt. Het is ook de bedoeling om een vervolgonderzoek te laten uitvoeren.

We hebben ondertussen ook aan de vice-gouverneur gevraagd om een rapport over zijn werking op te maken. Ik denk dat ik dit binnenkort van hem zal ontvangen. Bij de bespreking van de driemaandelijke rapporten in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie zijn we ook actief bezig. Ik geef toe dat de eerste driemaandelijke rapporten niet veel voorstelden. De tweede editie was wel al beter. Ik denk dat men kan rekenen op de aandacht van de Vlaams-Brusselse ministers, die dit dossier van dichtbij volgen. Dank zij deze aandacht zullen de rapporten dan ook steeds beter worden. Het is niet gemakkelijk, maar ik denk wel dat deze problematiek ook bij de Franstalige Brusselaars aandachtig wordt gevolgd, en dit niet altijd in negatieve zin.

Een aantal sprekers hebben het ook gehad over het Vlaams-Nederlands Huis. We staan uiteraard zeer positief tegenover dit voorstel, maar het is natuurlijk wel zo dat Nederland met geld over de brug moet komen. Het is niet zo gemakkelijk om dit allemaal zomaar te realiseren. Het Algemeen Nederlands Congres heeft zopas ook een nieuw uitgewerkt voorstel aan de minister-president over-

Van Asbroeck

handigd. Daar spreekt men eerder over een contact-, informatie- en promotiecentrum. Er zijn dus ook andere mogelijkheden, eventueel de vestiging van een huis van de Taalunie te Brussel, een soort centrum van de Nederlandse taal in Europa. Dat kan men vergelijken met bijvoorbeeld het Goethe-instituut. Dit is ook een instelling die in Brussel is gevestigd en een taal promoot. Ik herhaal echter dat Nederland dit ook financieel moet steunen. Ik kan u wel verzekeren dat we dit binnen de Vlaamse regering zeker in het oog blijven houden.

Vervolgens vestig ik de aandacht op de oprichting van het Brussels-Nederlands Comité voor Tewerkstelling en Opleiding.

In verband met dit dossier, dat gedurende vijf à zes jaar ter tafel lag, werd slechts moeizaam een overeenkomst bereikt. Sinds 1990 hadden de Vlamingen weliswaar een voorlopig Brussels gewestelijk comité voor socio-professionele inschakeling, maar in tegenstelling tot de Franstaligen hadden ze niet de decretale bevoegdheden ter zake. Hieraan is nu tegemoet gekomen door de oprichting van het Brussels-Nederlandstalig Comité voor Tewerkstelling en Opleiding. De oprichting van dit comité werd op 30 april door de Vlaamse regering goedgekeurd. Het samenwerkingsakkoord zal eerstdaags worden ondertekend. Op het vlak van de tewerkstelling in Brussel is dit een belangrijke stap. Hierdoor kunnen de Vlaamse Brusselselaars nu in aanmerking komen voor de Vlaamse tewerkstellingsprogramma's.

Het probleem van de uitzendingen van TV-Brussel in Brussel of in de Brusselse randgemeenten, werd door verschillende sprekers aangehaald. Wat dit probleem betreft, heeft de Vlaamse regering vandaag een document goedgekeurd. Men pleit ervoor om het bestaande decreet beter te benutten. Dit decreet bevat namelijk mogelijkheden tot samenwerking tussen de verschillende regionale TV-stations, in dit geval TV-Brussel en Ring-TV, dit evenwel binnen de bepalingen van het decreet. Het is namelijk niet gemakkelijk om dit decreet te wijzigen omdat hieraan veel consequenties zijn verbonden. Bovendien betwijfelt men of een dergelijke wijziging wel zin heeft. Een regionaal TV-station heeft immers vooral de aandacht van de kijkers omdat het regionaal is. Men vraagt zich dan ook af of een dergelijk station wel zoveel kijkers zou hebben. In Brussel moet men namelijk reeds kiezen tussen TV-Brussel en Télé-Bruxelles. De vraag rijst of men dan nog naar Ring-TV zou kijken. Het was dan misschien ook beter om bepaalde programma's uit te wisselen. Wat TV-Brussel betreft, is het belangrijk dat we beschikken over een half uur uitzendtijd op de BRTN, waardoor de Brusselse aangelegenheden in heel Vlaanderen in de belangstelling kunnen komen. Ik vraag me dan

ook af waarom TV-Brussel dit niet aan de RTBF voorstelt. Ik meen dat we op het ogenblik voorzichtig moeten zijn en dat we ons moeten houden aan de bepalingen van het bestaande decreet.

Het anders en beter invullen van de vormen van samenwerking is reeds een tegemoetkoming waardoor de bekendheid bij de Vlamingen in Brussel en in de randgemeenten wordt verbeterd. Indien TV-Brussel in heel Vlaanderen werd verspreid, zou dit kunnen leiden tot hetzelfde fenomeen als bij Studio-Brussel, waar het Brusselse karakter niet bewaard is gebleven. In het kader van deze zender is dit zeer belangrijk.

Intussen hebben we eveneens een aantal dossiers afgehandeld die reeds lang in de lade lagen. Soms lijkt het alsof de Brusselse problematiek alleen op mijn schouders rust. Dit is gedeeltelijk juist. Ik zal mijn verantwoordelijkheid dan ook niet ontlopen, daarvoor houd ik te veel van mijn stad. Het Vlaams Parlement, het Adviescomité en de Vlaamse leden in het Brusselse Parlement hebben op dit vlak echter ook een rol te spelen.

Ik ben het overigens eens met wat mevrouw Verwimp heeft gezegd. De leefbaarheid van een stad is inderdaad één geheel. Bepaalde problemen in verband met de mobiliteit of de huisvesting behoren echter tot de gewestelijke bevoegdheid en hiervoor is niet de Vlaamse regering, maar wel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd. Vandaar dat, in verband met het Sociaal Impulsfonds, samenwerking zo belangrijk is. Het is belangrijk om telkens aan te sluiten bij bestaande projecten en er voor te zorgen dat er goede samenwerkingsakkoorden worden gesloten met het Gewest. Op die manier kan men tot efficiënte resultaten komen en kunnen veel problemen worden opgelost.

Over de organisatie van de Vlaams-Nederlandse week heeft overleg plaats gevonden met de Vlaamse Gemeenschapscommissie zonder wier medewerking het initiatief uiteraard veel van zijn waarde zou verliezen. Er werd beslist de organisatie van die week uit te stellen tot april 1997 zodat er een goed programma in elkaar kan worden gestoken.

De inhoud en de organisatie worden voorbereid door een stuurgroep. Bij de uitwerking van het scenario zal zeker rekening worden gehouden met de suggesties van de heer Vandenbussche. Het project zal beperkt worden tot drie grote domeinen : cultuur, met bijvoorbeeld Vlaams-Nederlandse co-producties en contacten tussen culturele centra, onderwijs – met bijvoorbeeld uitwisselingsprogramma's – en media.

Voor de stuurgroep zullen mensen worden aangetrokken uit deze drie sectoren alsook verantwoordelijken van de Nederlandse ambassade en van de Diensten der Externe

Van Asbroeck

Betrekkingen van de Vlaamse Administratie, van de Brakke Grond, Toerisme Vlaanderen, het Algemeen Nederlands Congres, enzovoorts. Het budget zal worden vastgelegd op basis van het voorgestelde scenario.

De heer Lootens-Stael heeft beweerd dat er slechts 667 miljoen frank vanuit Vlaanderen naar Brussel gaat. Ik vrees dat hij zijn rekensommetje zal moeten overdoen. Als de geldstromen uit alle andere sectoren in rekening worden gebracht, komt men tot een bedrag van 11 à 12 miljard frank. Er is niet alleen het budget Brusselse Aangelegenheden. Ook andere sectoren richten hun beleid op Brussel.

Mijnheer Lootens-Stael, uw appreciatie van het ruime en gediversifieerde cultuuraanbod laat ik voor uw rekening. U vraagt naar prestigieuze projecten. Mijns inziens, is het Kunstenfestival des Arts daarvan een voorbeeld. Ik kan u het programma bezorgen. Ik ben ervan overtuigd dat ook u er iets in kan vinden wat uw goedkeuring wegdraagt.

De heer Michiel Vandenbussche : Ik denk dat niet.

Minister Anne Van Asbroeck : Mijnheer Lootens-Stael, u beklaagt er zich over dat de Vlamingen geen eigen cultuurcentrum hebben en dat alle programmaties te elitair zijn. Toch wil ik opmerken dat de Franstaligen ons onze gemeenschapscentra erg benijden. Voor ons cultureel aanbod moeten wij ons zeker niet schamen. Eén van de belangrijkste investeringen van de jongste jaren werd gedaan voor het Centrum voor Amateurskunsten. Dat kan toch moeilijk elitair worden genoemd.

Mevrouw Grouwels, u hebt meer aandacht gevraagd voor welzijnszorg. Ik ben het met u eens dat er nog heel wat dient te worden gerealiseerd. Wel kan ik u meedelen dat het rusthuis Overbron in Neder-Over-Heembeek inmiddels principieel erkend is. Het gaat hier om het eerste uni-communautaire rusthuis in Brussel. Dat is een belangrijke erkenning, want de verzorgende diensten kunnen hieraan worden gekoppeld en zo op hun beurt erkend. Dat niet onbelangrijk aspect van het dossier moet worden opgevolgd door de Vlaamse Gemeenschap en de VGC. Dat is beslist een stap in de goede richting.

Mijnheer Van Vaerenbergh, uw uitspraak over het ontbreken van enige toekomstvisie deel ik hoegenaamd niet. Ik denk dat ik het tegendeel heb bewezen. Maar het is wel mogelijk dat wij niet dezelfde toekomst voor ogen hebben en dan kan ik uw opmerking begrijpen.

Dat ik uw standpunten over de subnationaliteit hoegenaamd niet deel, kan u evenmin verrassen. Voor de talloze taal- en cultuurgemengde gezinnen in Brussel is het niet vanzelfsprekend om voor een nationaliteit te kiezen. Er moeten toch andere wegen kunnen worden bewandeld

om een cultuur te kunnen kiezen en de Vlamingen in Brussel hun culturele eigenheid te laten behouden.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mevrouw de minister, ik heb de term subnationaliteit gebruikt, omdat hij gemeengoed is geworden.

Minister Anne Van Asbroeck : Hij heeft ook een betekenis.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Ik heb me willen aansluiten bij de heer Vandenbussche. Men moet de Vlaamse Brusselaars institutioneel beschermen. Voor de inwoners zijn er in Brussel slechts twee institutionele componenten : men is Franstalig of Nederlandstalig. De keuze voor diegenen zonder Belgische nationaliteit, moet open blijven. Daar moet men consequenties uit trekken.

Wanneer de Brusselse Vlamingen niet de mogelijkheid krijgen om uiting te geven aan hun Vlaming-zijn, hebben ze geen toekomst. Als men de Vlamingen in Brussel aan hun trekken wil laten komen, moet het huidige systeem waarbij men voor de hoofdstedelijke en de gemeenteraadsverkiezingen op bepaalde lijsten mag stemmen, worden doorbroken. Zo moet bijvoorbeeld in Elsene de aanwezigheid van de Vlamingen, ongeacht hun getalsterkte, worden gewaarborgd in de gemeenteraad en het OCMW. Ze moeten ook in de macht delen : de Franstaligen hebben dat ook bekomen, ondanks het feit dat ze in België maar 40 percent van de bevolking uitmaken. Men moet dit inzien en de gevolgen ervan dragen. Wanneer collectiviteiten in de verdrukking komen, kent het systeem van één man één stem zijn grenzen. In Brussel zijn er maar twee collectiviteiten die grondwettelijk worden erkend, namelijk Vlamingen en Franstaligen.

Minister Anne Van Asbroeck : Ik heb het zeker niet over de gewaarborgde aanwezigheid op gemeentelijk of hoger niveau. Dat kadert in een ander debat. Een vorm van subnationaliteit biedt geen oplossing. U geeft zelf toe dat u het woord verkeerd heeft gebruikt of niet in die zin heeft willen gebruiken.

De voorzitter : Mevrouw Verwimp-Sillis heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Mevrouw de minister, u bent blijkbaar één factor uit het oog verloren : de verdere internationalisering van Brussel. Dat behoort niet tot onze bevoegdheid, maar in samenspraak met de andere partijen moeten we er toch aandacht aan besteden.

Minister Anne Van Asbroeck : U zegt terecht dat we daarover geen bevoegdheid hebben. We kunnen daarover natuurlijk wel van gedachten wisselen. De enige aspecten die werden behandeld zijn het Nederlands Huis of een

Van Asbroeck

ander initiatief waarmee men de Nederlandse taal kan bevorderen en beter kan bekend maken. Maar voor het overige ligt de bevoegdheid bij het Brussels Gewest. De voorbereiding van de uitbreiding van de Europese Unie behoort niet tot onze taken. We moeten dat ook overlaten aan de Brusselse Vlamingen zelf. Meer in het algemeen zal men zich moeten bezinnen over de houding die men bij de volgende verkiezingen zal aannemen. Het is dus moeilijk om daarover een standpunt in te nemen.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mevrouw de minister, u hebt gezegd dat de studie van mevrouw Detant over de toepassing van de taalwetgeving in Brussel niet in het verdomhoekje geraakt. U hebt ook gezegd dat daarover gesprekken zijn op gang gekomen, ook langs Franstalige kant. U stelde dat die gesprekken niet altijd negatief van aard waren. Dat is nogal vaag. Kan u daarover iets meer zeggen ?

Minister Anne Van Asbroeck : Wel, ik steun me op de gesprekken van Nederlands- en Franstaligen waaraan ik zelf heb deelgenomen. Die mensen hebben met zeer veel aandacht het boek gelezen, en hebben ogen voor en oren naar de problematiek. Ik heb alleszins niet vastgesteld dat men de kwestie onmiddellijk van tafel veegde, met de opmerking dat het weer iets over taalwetgeving was waarmee men niets te maken wil hebben. Er zijn natuurlijk discussiepunten. U kent deze. In hoeverre wordt de taalwetgeving toegepast ? Is ze ook van toepassing op het niet-statutaire personeel ? Dat zijn enkele voorbeelden van discussiepunten, in het verlengde van de bekende tegenstellingen. Maar daarnaast werd duidelijk gesteld dat wat statutair wordt bepaald, ook moet worden toegepast. Men wil ook in de gemeenten zelf nagaan of de taalwetgeving wordt toegepast. Die bereidheid is er en men is daar ook in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie mee bezig.

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mevrouw de minister, u zal het mij niet kwalijk nemen dat ik hier van de hak op de tak spring en enkele onderwerpen door elkaar behandel. U hebt dat overigens ook moeten doen.

Op een bepaald ogenblik sprak u over Brussel als culturele hoofdstad van Europa. U zegt dat Vlaanderen daartoe een bijdrage moet leveren. Ik heb daar mijn bedenkingen bij. Gezien de huidige toestand van Brussel denk ik niet dat de stad een ernstige culturele uitstraling in Europa zou kunnen genereren. Ik denk dat we eerst de eigen problemen moeten aanpakken voordat Brussel kan worden gepromoot.

Bovendien wil ik daarbij opmerken dat u oproept om uit het Vlaamse budget middelen te halen. Ten tweede zullen ook middelen uit het VGC-budget aangesproken worden. Ten derde zal de Gewestraad daar moeten in bijdragen. Ten vierde zullen federale gelden er naar toe vloeien. Het zal u niet onbekend zijn dat de financiële situatie, waarin het Brussels Gewest op dit ogenblik verkeert, niet de meest gezonde is. Het lijkt me niet aangewezen om op dit ogenblik dergelijke projecten uit te voeren.

Ten tweede wil ik het volgende aanstippen. Op een bepaald ogenblik heeft u het over de 21-juli-vieringen. Deze zouden een uitstraling zijn van Vlaams-Brussel. Ik vraag mij ten eerste af, wat 21 juli met Vlaanderen te maken heeft.

Net als de heer van Nieuwenhuysen kom ik op de studie van Anja Detant terug. U zegt dat men veel denk- en studiewerk omtrent deze studie doet. Mijn vraag als Brusselaar is, waar blijven de daden ter zake ? Het eerste taalrapport van de vice-gouverneur omvatte welgeteld één bladzijde met negen cijfers. Het tweede driemaandijks taalrapport houdt volgens u een grote verbetering in ten opzichte van het eerste. Het verbaast mij dat u dit zegt, want als Brussels volksvertegenwoordiger heb ik nog geen inzage in dit rapport gehad. Wij wachten daar allemaal al maanden op.

Op de vraag van mevrouw Verwimp antwoordt u dat wij voor bepaalde gewestelijke bevoegdheden, zijnde huisvesting, mobiliteit en dergelijke meer, niet bevoegd zijn. Ik wil hier herhalen dat wij als Vlaams Parlement op een bepaald ogenblik de macht in eigen handen moeten nemen, de wet naast ons moeten neerleggen en ingrijpen. Dat is voor Brussel noodzakelijk.

MOTIE VAN ORDE

Persoonlijk feit

De voorzitter : Mevrouw Verwimp-Sillis heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Ik vraag het woord wegens een persoonlijk feit.

Het is nooit mijn bedoeling geweest om te suggereren dat iemand tot een overtreding van de wet zou moeten worden aangespoord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Dat heb ik ook nooit beweerd. U doet dat niet, maar ik wel.

De voorzitter : Het is duidelijk dat dat uw woorden zijn, mijnheer Lootens, en niet die van mevrouw Verwimp-Sillis. Het zal zo genoteerd worden in het verslag.

**BELEIDSBRIEF Vlaanderen en zijn hoofdstad Brussel.
Bouwen aan een leefbaar Brussel waar iedereen zich
thuis voelt. Beleidsprioriteiten 1995-1999
– 145 (1995-1996) – Nrs. 1 en 2**

Debat (*Voortzetting*)

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : We gaan het even hebben over de 667 miljoen frank. U gaat daar van elf naar twaalf miljard frank. Ik wil hierbij het volgende opmerken. Ten eerste, heb ik mijn twijfels erover dat de sectoren in het beleid bepaalde gelden naar Brussel zouden doorschuiven. Ik wil hier verwijzen naar de gelden van het VGC. Wanneer we de begroting van het VGC doorlichten, die grotendeels gespijsd wordt door dit Vlaams Parlement, dan moeten we eens bekijken hoeveel daarvan naar vreemdelingen gaat. En ik wil hier heel duidelijk zeggen, dat het hier niet om geld gaat voor de Brusselse Vlamingen.

Ten slotte nog één zaak. Als u spreekt over de gemeenschapscentra en zegt dat de Franstaligen ons dat benijden, dan herhaal ik het voorbeeld dat ik enige maanden geleden heb gegeven. In mijn gemeente, Jette, die nochtans een vrij Vlaamse gemeente is, organiseert men naailessen, alweer op kosten van de Vlamingen. Deze naailessen, die nochtans worden georganiseerd in het kader van een integratieproject – zoals men dat noemt – worden in het Arabisch gegeven. Dan weet ik niet of Franstaligen ons dat benijden.

Zo is er een ander gemeenschapscentrum, De Pianofabriek, waar men eentalig Franse activiteiten organiseert op Vlaamse kosten. Ik denk niet dat de Franstaligen ons dat benijden. Integendeel, ik denk dat ze ons dankbaar zijn.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Het debat is gesloten.

Moties van aanbeveling

De voorzitter : Door de heer Lootens-Stael werd tot besluit van dit debat een motie van aanbeveling ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heer Van Vaerenbergh werd tot besluit van dit debat een motie van aanbeveling aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Door de heer Vandenbossche c.s. werd tot besluit van dit debat een motie van aanbeveling aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Onze agenda geeft aan dat wij nog een tweede beleidsbrief van minister Van Asbroeck moeten bespreken.

Gezien het reeds gevorderde uur en de quasi-onmogelijkheid dat minister Demeester-De Meyer hier na 18.00 uur aanwezig zal zijn en omdat ik vrees dat de bespreking van deze tweede beleidsbrief pas rond die tijd zal zijn afgerond, stel ik voor de behandeling van de derde beleidsbrief – deze van minister Demeester-De Meyer – uit te stellen. Uit overleg met de fracties bleek dat deze het daar mee eens zijn. Ik stel derhalve voor de agendawijziging goed te keuren. (*Instemming*)

Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.00 uur opnieuw bijeen om onze agenda af te handelen.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.13 uur.*

BIJLAGE

VRAGEN OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van donderdag 25 april 1996

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Paul Dumez tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de bescherming van Fort III te Borsbeek en de gevolgen daarvan voor de luchthaven van Antwerpen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

In december 1995 zette de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, het Fort van Borsbeek (Fort III) op de lijst van voor bescherming vatbare onroerende goederen. Deze beslissing is volgens het lid enigszins verwonderlijk omdat er in de gordel rond Antwerpen verschillende forten liggen, waarvan er een aantal beter bewaard en van groter historisch belang zijn dan het enigszins vervallen Fort III.

De vraagsteller wil zich echter niet uitspreken over de cultuurhistorische waarde van het fort. Hij heeft daarentegen wel vragen bij de gevolgen van deze beslissing voor de luchthaven van Antwerpen, te Deurne. De bescherming van het fort en de omliggende domeinen zou de huidige exploitatie in het gedrang brengen. De vervanging van de naderingslichten, die om veiligheidsredenen noodzakelijk is, zou onmogelijk worden. De beschermingsvoorschriften dreigen volgens het lid een juridisch kluwen te worden dat de uitbating van de luchthaven in een wurggreep houdt.

Nochtans kan de luchthaven een belangrijk instrument zijn in de economische ontwikkeling van Antwerpen, als havenstad en als centrum van onder meer de diamantindustrie en de chemische nijverheid. De afgelopen jaren werd heel wat geïnvesteerd en gemoderniseerd in de luchthaven en kende zowel het passagiers- als het goederenverkeer een spectaculaire stijging. De Vlaamse regering beklemtoonde in de Septemberverklaring van 1995 nog het belang van de regionale luchthavens.

De spreker vraagt zich af welk belang primeert : het belang van de regionale luchthaven voor de economische ontwikkeling, of het naar zijn mening toch, beperkte cultuurhistorisch belang van het fort.

In dit verband wenst de spreker het volgende aan de minister te vragen :

– Is de minister zich bewust van de mogelijke gevolgen van de bescherming van Fort III voor de luchthaven van Antwerpen ?

– Betekent dit besluit dat de Vlaamse regering Antwerpen als Vlaamse regionale luchthaven opgeeft ?

– Denkt de minister dat een eventuele privatisering van de luchthaven nog mogelijk is wanneer zelfs de huidige exploitatie wordt bemoeilijkt ?

Een ander lid wenst op te merken dat de vraagsteller het vooral over de gevolgen voor de huidige exploitatie heeft. De eigenlijke drijfveer van de protesten tegen de bescherming moeten volgens dit lid echter worden gezocht in de plannen voor de uitbreiding van de luchthaven en de verlenging van de startbanen. Nochtans zijn de meningen over de toekomst van de luchthaven erg verdeeld.

Hetzelfde lid wijst erop dat de gemeente Borsbeek miljoenen franken heeft geïnvesteerd in de aankoop van het terrein en de restauratie van de gebouwen. De gemeente deed ook inspanningen om van het omliggende domein een groene en recreatieve zone te maken.

Het lid stelt ten slotte dat het Bestuur voor Monumenten en Landschappen, dat het dossier voor de bescherming heeft voorbereid, zich heeft gebaseerd op de Septemberverklaring van de Vlaamse regering, waarin duidelijk wordt gesteld dat een verlenging van de startbanen niet meer aan de orde is. Het beschermingsdossier moet daarom op zijn inhoudelijke verdienste en op basis van objectieve criteria worden beoordeeld

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister stelt dat in dit soort beschermingsdossiers vaak druk wordt uitgeoefend. Het is ook normaal dat er voor- en tegenstanders zijn van een bescherming. In de huidige fase wordt het Fort van Borsbeek op een ontwerp van lijst van

voor bescherming vatbare goederen geplaatst. Dit betekent dat de betrokkenen nog de kans krijgen hun argumentatie te ontwikkelen vooraleer een definitieve beslissing wordt genomen.

Het antwoord op de vraag of het de moeite loont dit fort te beschermen, rekening houdend met het feit dat andere en beter bewaarde forten reeds werden gerangschikt, is afhankelijk van de benadering die men hanteert. Men kan van oordeel zijn dat de bescherming van enkele goed bewaarde forten volstaat. De bedoeling van de minister is eerder de negentiende eeuwse gordel – een ontwerp van generaal Brialmont – zoveel mogelijk in zijn geheel te herstellen, ook al zijn Fort I en VI reeds verdwenen en is Fort III in vervallen toestand.

De minister stelt vast dat de Provinciale Commissie voor Monumenten en Landschappen en de gemeenten Borsbeek en Morsel reeds een gunstig advies uitbrachten ten voordele van de bescherming. De provincie Antwerpen bracht dan weer een negatief advies uit. De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, die kennis heeft genomen van alle bezwaren en adviezen, wijst in haar goed onderbouwd rapport op de intrinsieke waarde van het fort op historisch en bouwarcheologisch vlak.

De minister stelt dat hij op basis van het verslag van de Koninklijke Commissie meent te kunnen besluiten dat het om een waardevol monument gaat dat bescherming verdient. Omdat deze beslissing ook een weerslag kan hebben op andere terreinen, wenst hij echter overleg te plegen met andere leden van de Vlaamse regering, vooraleer een definitief standpunt in te nemen. Een definitieve beslissing kan volgens de minister in juli van dit jaar worden verwacht.

De minister begrijpt de bezorgdheid van de vraagsteller wat de luchthaven van Antwerpen betreft en is eveneens van mening dat Antwerpen zich economisch moet kunnen ontwikkelen en over de nodige slagkracht moet kunnen beschikken.

De minister benadrukt in dit verband dat – vanuit juridisch oogpunt – de naderingslichten op het domein van Fort III een erfdienstbaarheid vormen die door de eigenaar moet worden gerespecteerd. Dit blijkt ook uit de eigendomsakte die werd opgesteld bij de aankoop van het fort door de gemeente Borsbeek. Ook indien het noodzakelijk is om de veiligheidsvoorzieningen te vernieuwen of uit te breiden, primeren de veiligheidsmaatregelen op de eventuele beschermingsvoorschriften. Dit geldt echter niet voor een eventuele uitbreiding van de luchthaven of een verlenging van de start- en landingsbanen.

De minister stelt verder dat een eventuele bescherming niet betekent dat men de regionale luchthaven van Antwerpen opgeeft. Het beschermingsbesluit mag de exploitatie van de luchthaven niet in de weg staan. Een eventuele private investeerder zal wel met de beschermingsvoorschriften – als randvoorwaarde – rekening moeten houden.

Ten slotte zegt de minister dat dit dossier illustreert hoe het beleid soms een afweging moet maken tussen de monumentenzorg en het economische belang. De economische slagkracht is belangrijk voor de toekomst van een regio, de monumentenzorg is belangrijk voor de culturele identiteit van een streek. De minister staat open voor de argumenten van zowel economische als culturele middens en zal in het eventuele beschermingsbesluit proberen zo goed mogelijk de belangen met elkaar te verzoenen.

3. Replieken

De vraagsteller noteert het antwoord van de minister. Hij vreest niettemin dat de beschermingsvoorschriften – hoewel ze in principe de veiligheidsvoorzieningen niet mogen hinderen – een juridisch kluwen dreigen te worden waarin de luchthaven verstrikt zal geraken.

De vraagsteller reageert verder op de opmerkingen van een ander lid en stelt dat zijn fractie zich houdt aan de Septemberverklaring van de Vlaamse regering. Zijn vraag handelde dan ook enkel over de huidige exploitatie van de luchthaven en niet over een eventuele uitbreiding.

Een ander lid stelt vast dat uit het antwoord van de minister blijkt dat er in geval van een bescherming voldoende garanties zijn voor de veiligheid van de luchthaven. Het argument van de veiligheid mag volgens het lid dan ook niet worden misbruikt in de verdere discussie over dit dossier.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Vergadering van dinsdag 14 mei 1996

Vaste verslaggever : de heer Roland Deswaene, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over Franstalig onderwijs in Ronse

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Luk Van Nieuwenhuysen merkt op dat de minister in zijn antwoord op zijn schriftelijke vraag nr. 87 van 27 februari 1996 beaamt dat de wetgeving op de taalregeling uitsluit dat in Vlaamse faciliteitengemeenten Franstalige scholen voor secundair onderwijs kunnen voorkomen.

Inzake Ronse doet de minister het uitschijnen dat dit wel kan omdat het om een Franstalige afdeling van een Vlaamse onderwijsinstelling gaat.

Voor zover het lid kan nagaan laten de wetgeving houdende taalregeling in het onderwijs, noch de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken toe om in Vlaanderen Franstalig secundair onderwijs te organiseren en zou de bestaande toestand derhalve onwettelijk zijn.

Graag vernam de spreker van de minister hoe hij de bestaande toestand verantwoordt.

2. Antwoord van de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

De minister antwoordt dat de vraag van de spreker verwijst naar de organisatie van Franstalig secundair onderwijs aan het KA Ronse en het KTA Oostende met vestigingsplaats Ronse, waarvan sprake in het antwoord op de vraag nr. 87 van 26 februari 1996. Dit schooljaar tellen deze afdelingen respectievelijk 37 en 77 leerlingen.

De rechtsgrond voor dit onderwijs is vervat in artikel 7, 2° lid, 2° van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs. In dat artikel wordt voorzien dat bestaande – vóór de wet van 1963) – afdelingen van secundair onderwijs kunnen afwijken van het artikel 4 van dezelfde wet dat bepaalt dat het Nederlands de onderwijstaal is in het Nederlands taalgebied.

Opgemerkt moet worden dat de wet bepaalt dat deze afdelingen slechts toegankelijk zijn voor kinderen wier moedertaal of gebruikelijke taal niet de onderwijstaal is van het taalgebied waar de school gevestigd is, en waarvan het gezinshoofd buiten dit gebied verblijft of het voordeel geniet van de bijzondere regeling als bedoeld in artikel 40 van de wet op het gebruik der talen in bestuurszaken. Deze afdelingen zijn ook toegankelijk voor kinderen van vreemde nationaliteit wanneer het gezinshoofd behoort tot een volkenrechtelijke organisatie, een ambassade, een gezantschap of een consulaat.

Het is de taalinspectie, die ressorteert onder de federale diensten voor wetenschappelijke, technische en culturele aangelegenheden, die de naleving van deze wet controleert en er jaarlijks op toeziet dat de nieuw ingeschrevenen voldoen aan de geciteerde dubbele voorwaarde. Voor zover de minister heeft kunnen nagaan, voldoen de nieuw ingeschrevenen voor het schooljaar 1995-1996 aan deze vereisten.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Staatshervorming, Algemene Zaken en Verzoekschriften

Vergadering van dinsdag 14 mei

Vaste verslaggever : de heer Joris Van Hauthem, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Marc Olivier tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de bouw van een nieuw kantoorgebouw voor onder meer het departement Onderwijs (Hendrik Consciencegebouw)

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller wijst erop dat de Vlaamse regering in haar vergadering van 1 februari 1996 besliste om de promotieovereenkomst voor de bouw van een nieuw kantoorgebouw voor onder meer het departement Onderwijs, het Hendrik Consciencegebouw, te gunnen aan de NV Immobiliën Jacqmain BVBA, CDP NV en Codic NV. Eens te meer moet hij vaststellen dat een Vlaams bouwproject werd toegewezen aan Brusselse ondernemingen. Men kan zich niet van de indruk ontdoen, aldus de spreker, dat de Franstalige Brusselse lobby het eens te meer heeft gehaald.

In dat verband had de spreker van de minister graag een antwoord gehad op de volgende vragen : (1) Waarom waren er zo weinig inschrijvers ? (2) Waarom bevonden zich onder de inschrijvers zo weinig Vlaamse promotoren ? (3) Op welke basis werd de opdracht toegewezen ? (4) Hoe werden de architecten aangeduid ? (5) Zijn er aannemers en toeleveranciers gepreselecteerd ? Wordt dat achteraf gecontroleerd ? (6) Wie voert namens de Vlaamse Gemeenschap de controle uit ? (7) Is de gevolgde procedure in overeenstemming met de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten, waaronder de Europese wetgeving ? (8) Leidt de gekozen procedure niet steeds tot een gunning aan een bepaalde lobby ? Was de Vlaamse regering dan naïef bij de keuze van de gunningsprocedure ?

Daarbij aansluitend merkt een lid op dat een promotieovereenkomst, waarvan in dit geval sprake, naar verluidt soms een middel is om een normale aanbestedingsprocedure te omzeilen. Vaak houdt een dergelijke werkwijze immers in dat men projecten aanbesteedt die op de maat zijn gesneden van een bepaald bedrijf. De spreker wil niet zover gaan als de vorige spreker, die suggereerde dat de toekenning onder druk van Brusselse lobby's gebeurde, maar vraagt zich toch af of een zuivere offerte niet objectiever is.

2. Antwoord van de minister

Op de eerste vraag van de vraagsteller antwoordt de minister dat zij moeilijk kan oordelen waarom er slechts drie promotoren gebruik hebben gemaakt van de potentiële mogelijkheden om een offerte te doen, binnen de zone die door de Vlaamse regering werd vooropgesteld als vestigingsplaats voor het departement. Bij de algemene offerteaanvraag voor de promotieovereenkomst van LIN en Onderwijs van november 1995, waarbij alleen het lot LIN gegund werd, waren dit nog 7 promotoren.

In haar antwoord op de tweede vraag wijst de minister erop dat Brussel nog steeds de hoofdstad van Vlaanderen blijft. Bij een promotieovereenkomst voor het bouwen van een kantoorgebouw in Brussel is het niet verwonderlijk dat minder Vlaamse promotoren een offerte wagen dan promotoren waarvan de zetel in Brussel gevestigd is. De minister wenst er de vraagsteller bovendien op attent te maken dat de promotor, aan wie de opdracht gegund werd, naam en referenties van zijn hoofdaannemers moet geven bij de inschrijving. In dit geval gaat het om drie in Vlaanderen gevestigde bedrijven.

Wat de derde vraag betreft stipt de minister aan dat het KB van 18 mei 1981 betreffende de algemene voorwaarden van gunning van overheidsopdrachten bij wege van een promotieovereenkomst van werken en levering, de voorwaarden vastlegt voor het sluiten van een promotieovereenkomst. De opdracht werd uitgeschreven onder de vorm van een algemene offerteaanvraag, waarbij alle beoordelingscriteria met hun respectieve gewicht in het bestek worden opgenomen. Overeenkomstig artikel 14 van de wet van 14 juli 1976 en artikel 44 van het KB van 22 april 1977 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten werd de promotieovereenkomst gegund aan de promotor met de meest voordelige regelmatige offerte volgens het evaluatieverslag van de administratie op basis van de in het bestek vermelde gunningscriteria.

Op de vierde vraag antwoordt de minister dat de promotieovereenkomst zowel de conceptie en de studie, de uitvoering van de werken, de financiering van het project als het aanbod van het terrein betreft. De architecten en andere studiebu-

reus worden gekozen door de promotor. Voor het gegunde project heeft de promotor een beroep gedaan op de Hasseltse architect Jaspers en partners. Deze architect is onder andere ook de ontwerper van het CERA-gebouw te Leuven, de nieuwe hoofdzetel van de Kredietbank te Brussel, het gebouw van de OMOB te Hasselt, de uitbreiding van het luchthavengebouw te Zaventem, het Airport Sheraton-hotel en het SAS-hotel te Brussel.

In antwoord op de vijfde vraag legt de minister uit dat de promotor bij zijn offerte de lijst van de erkende en geregistreerde aannemers voegt die de werken voor hem gaan uitvoeren. Dat mogen er maximum drie zijn. Voor het goedgekeurde project zijn dat : de NV Van Poppel te Mechelen, de NV Interbuild te Wilrijk en de NV Vanhout te Vosselaar. De toeleveranciers zijn niet gekend bij de offerte. Tenzij als gevolg van overmacht moeten de werken uitgevoerd worden door de in de inschrijving vermelde aannemers en de controle gebeurt door de administratie.

Op de zesde vraag antwoordt de minister dat de controle op de uitvoering van de overeenkomst en de werken wordt uitgevoerd door de Afdeling Gebouwen van het departement AZF. Wat de zevende vraag betreft, stelt de minister dat de procedure volledig in overeenstemming is met de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten. Daarbij verwijst zij nogmaals naar het KB van 18 mei 1981 betreffende de promotieovereenkomsten van werken.

Betreffende de achtste vraag stelt de minister tenslotte dat de procedure leidt tot de keuze van de regelmatige offerte, die als meest voordelige geëvalueerd wordt. De Vlaamse regering was volgens de minister helemaal niet naïef bij de keuze van de gunningsprocedure, maar is gebonden enerzijds aan de reglementering op de overheidsopdrachten en anderzijds aan de bevoegdheden toegekend aan de gewesten. Zo is het voor de Vlaamse Gemeenschap niet mogelijk om in Brussel een onteigening door te voeren, tenzij voor culturele doeleinden. De bouw van een kantoorgebouw beantwoordt niet aan dit doeleinde. Bijgevolg kan de Vlaamse Gemeenschap in Brussel geen terreinen onteigenen voor de oprichting van de kantoorgebouwen die zij wenselijk acht, en de grondeigenaars zijn evenmin bereid tot een verkoop in der minne. Daarom werd geopteerd voor de procedure van de promotieovereenkomst, waarbij gebouw en grond na 24 jaar huur in eigendom zonder verdere kosten overgedragen worden aan de Vlaamse Gemeenschap. Financieel is de operatie ook voordelig voor de schatkist : niettegenstaande de eigendomsverwerving na 24 jaar ligt de huurprijs 15 à 20% lager dan de huurprijzen voor vergelijkbare gebouwen in dezelfde omgeving op basis van de klassieke huurovereenkomsten drie-zes-negen.

3. Replieken

De vraagsteller dankt de minister voor het uitvoerige antwoord. Op een bijkomende vraag naar de keuze van de lokatie antwoordt de minister dat de Vlaamse Gemeenschap zelf vooraf het terrein had afgebakend waarbinnen het gebouw diende te worden gebouwd. Daarbij is er naar gestreefd om de afstand tot de andere diensten van de Vlaamse Gemeenschap zo klein mogelijk te houden, wat de efficiëntie in de hand werkt. De vraagsteller dringt er verder op aan dat de Vlaamse Gemeenschap er nauw op zou toezien dat de werken inderdaad worden uitgevoerd door de bedrijven die de promotor in zijn offerte heeft vermeld. Het is immers een courante praktijk dat hiervan wordt afgeweken wanneer de promotor op een bepaald moment meer voordelige voorwaarden kan bedingen bij andere aannemers. De minister beklemtoont daarop dat de keuze van de aannemers contractueel is vastgelegd, en dat de promotor daar niet meer van af kan wijken, tenzij bij overmacht. De administratie zal nauw toezien op de naleving van dit contract, net zoals dat nu ook gebeurt met betrekking tot de bouw van het Ferraris-complex.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden

Vergadering van woensdag 15 mei 1996

Vaste verslaggever : de heer Jean-Marie Bogaert, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Marc Olivier tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de ESF-steun voor opleidings- en tewerkstellingsinitiatieven voor laaggeschoolden

– Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de door het Europees Sociaal Fonds betaalde projecten voor 1996

1. Uiteenzetting door de vraagstellers

De heer Carl Decaluwé verwijst naar de beslissing van 27 maart 1996 van het Comité van Toezicht van het Europees Sociaal Fonds (ESF). Toen werd beslist dat vele projecten inzake opleiding en tewerkstelling voor laaggeschoolden die de voorbije jaren werden betaald, voor 1996 geen enkele subsidie meer zullen ontvangen van het ESF. Geen enkel project dat werd ingediend door OCMW's of aanverwante vzw's werd weerhouden en ook in de particuliere sector sneuvelen tientallen projecten. Heel wat projecten met nochtans een positief dossier zijn door een gebrek aan middelen uit de boot gevallen.

Veel van die vzw's hangen voor hun financiering en hun werkingsmiddelen hoofdzakelijk af van ESF-middelen. Daardoor blijven niet alleen hun laaggeschoolde en kansarme cursisten – het zou gaan om meer dan 3000 personen – in de kou staan, maar verliezen ook tientallen begeleiders en vormingswerkers hun job. Volgens de spreker zou in het licht van het Regeerakkoord, dat van de tewerkstelling en van de integratie van kansarmen een prioriteit maakt, een oplossing moeten worden gezocht voor deze dramatische toestand.

De spreker legt daarom volgende vragen voor aan de minister :

1. Heeft de minister zicht op de argumenten van de Europese Unie om haar steun aan Vlaanderen via het ESF zo drastisch te verminderen ?
2. Bij hoeveel projecten, waarvan het dossier de beoordeling "positief" kreeg van het Comité van Toezicht, werden de subsidies geschrapt ? Hoeveel cursisten zijn hiermee gemoeid ?
3. Over welke mogelijkheden beschikken de minister en de regering om te komen tot een oplossing voor de niet langer betaalde projecten en vzw's met een positief dossier ?
4. Bieden de saldo's van de middelen van 1995, die niet werden opgebruikt en die medio juni vrijkomen een mogelijke oplossing om een aantal vzw's te redden ? Kan bij het toekennen van deze extra middelen rekening worden gehouden met een regionale spreiding ? De spreker verwijst naar de toestand in West-Vlaanderen, waar slechts 3 projecten op de 25 werden weerhouden.
5. Wil de minister in overleg met de regering nagaan of het door verschuivingen van Europese middelen – van doelstelling 4 naar doelstelling 3 – mogelijk wordt om een aantal getroffen projecten te "recupereren" ? Kan het Sociaal Impulsfonds mogelijkheden bieden ?

De heer Marc Olivier bevestigt de problemen van weigering van goedkeuring. Hoewel het merendeel van de projecten een positieve evaluatie kregen, zijn in totaal 126 van de 215 ingediende projecten gesneuveld. De spreker voegt eraan toe dat heel wat projecten schade lijden omdat voor de periode januari-maart 1996 reeds kosten zijn gemaakt.

De heer Olivier legt volgende bijkomende vragen voor aan de minister :

1. Is de minister bereid om op korte termijn – bijvoorbeeld via het Vlaamse banenplan – middelen ter beschikking te stellen om de projecten verder te zetten ?
2. Is de minister bereid om op langere termijn een financieel draagvlak te creëren voor initiatieven die in opleiding en ervaring voorzien voor laaggeschoolden ?

3. Op basis van welke criteria neemt het Comité van Toezicht voor ESF-doelstelling 3 de beslissing om een aantal projecten ook tijdens de periode januari-maart 1996 steun te onttrekken ?

4. Zal de overgangsmaatregel zoals voorzien door de Vlaamse regering worden nageleefd ?

5. Indien nee, hoe kunnen de verschillende projecten die tevens voor de periode januari-maart 1996 steun worden onttrokken de gemaakte kosten dan recupereren ?

2. Bijkomende vragen van de leden

Een lid stelt de vraag of in het kader van de middelen van het Banenplan voor 1996 geen tussenoplossing kan worden geboden voor die projecten die de procedure doorlopen hebben maar die niet prioritair genoeg werden bevonden om een effectieve erkenning te krijgen. Voor 1997 pleit het lid voor een structurele oplossing. Het lid stelt voor dat de Vlaamse regering in de begroting een structurele dotatie voorziet, eventueel jaarlijks aangevuld met ESF-middelen.

Een ander lid pleit ervoor de risicogroepen opnieuw uitzicht op werk te geven. Op korte termijn moet er daarom een oplossing komen voor de pijnlijke situatie waarin heel wat projecten zitten voor de rest van 1996. Volgens het lid is hiervoor een bedrag van 150 miljoen BF nodig dat kan gevonden worden in de 500 miljoen BF van het Banenplan. Anderzijds sluit het lid zich aan bij het pleidooi voor een structurele oplossing op langere termijn. Het lid vraagt daarom aan de minister een engagement om voor de periode 1997-1999 de projecten louter inhoudelijk goed te keuren en te voorzien in een jaarlijkse financiering.

3. Antwoord van de minister

In antwoord op de pleidooien voor een structurele financiering stelt de minister dat hij momenteel geen garantie kan geven voor een structurele oplossing. Hij verwijst naar de structurele en tijdelijke tekorten die in het verleden zijn opgebouwd in de verschillende tewerkstellings- en opleidingsprojecten ten laste van het Departement Werkgelegenheid. In de begroting 1996 werd een bedrag van 954 miljoen BF ingeschreven enkel om te behouden wat reeds verworven was en dus niet voor bijkomende tewerkstellingsprogramma's. De minister stelt dat het met de huidige middelen onmogelijk is om aan al de vragen te voldoen.

In antwoord op de diverse vragen stelt de minister het volgende.

1) Inzake de drastische vermindering van de ESF-steun aan Vlaanderen

Over de periode 1994-1999 voorziet de Europese Unie jaarlijks volgende bedragen aan ESF-steun :

- 1994 : 34,35 miljoen ECU
- 1995 : 35,40 miljoen ECU
- 1996 : 37,40 miljoen ECU
- 1997 : 38,20 miljoen ECU
- 1998 : 40,30 miljoen ECU
- 1999 : 42,35 miljoen ECU

In plaats van een vermindering van de ESF-middelen door de Europese Unie is er integendeel een structurele opbouw van de middelen tot 1999. Het uitgangspunt is de vermindering van de ESF-doelstelling 3-middelen voor de niet-institutionele promotoren tussen 1995 en 1996, ingevolge een doorschuifoperatie door het Comité van Toezicht van de restmiddelen 1994 naar 1995. Deze doorschuifoperatie resulteerde in een beschikbaar bedrag van 560 miljoen BF voor 1995 tegenover slechts 303 miljoen BF voor 1996.

Dit financiële plaatje vormde voor de Vlaamse regering het uitgangspunt om op 29 november 1995 een aantal beslissingen te treffen inzake de problematiek van de niet-institutionele opleidings- en tewerkstellingsinitiatieven. De voornaamste beslissingen toen waren :

- een basisbedrag van 400 miljoen BF voor de niet-institutionele promotoren wordt gegarandeerd, waarbij, voor wat 1996 betreft, 303 miljoen BF aan ESF-middelen en 100 miljoen BF aan saldo-bedrag 1995 voorzien worden ;

– een overgangsmaatregel voor de periode januari-maart 1996 : ingediende projecten die een verlenging zijn van een in 1995 goedgekeurd project, blijven gesubsidieerd voor de periode januari-maart 1996, ook indien ze voor 1996 niet voor goedkeuring weerhouden zullen worden ;

– vaste indienings- en goedkeuringstermijnen waarbij voor 1996 deze data vastgelegd werden op 31 januari 1996 voor de indiening en 31 maart 1996 als uiterste datum voor de beslissing ;

– een overheveling van ESF-doelstelling 4-middelen (werknemers) naar ESF-doelstelling 3 (werkzoekenden) zal onderzocht worden.

Wat dit laatste betreft is er een concrete vraag voorgelegd door minister-president Luc Van Den Brande aan Europees Commissaris Flynn. Volgens de minister wijzen voorzichtige signalen er evenwel op dat de voorgestelde regeling door de Commissaris zal worden aangehouden.

2) Inzake de gevolgde procedure door het Comité van Toezicht op 27 maart 1996

De ingediende aanvragen voor bijstand in het kader van ESF-doelstelling 3 werden geanalyseerd door een team van dossierbehandelaars. Daarbij werd gelet op uiteenlopende facetten :

- doelgroepgerichtheid en de logische opbouw van het project ;
- de mate waarin de cursisten een volledig traject kon worden gegarandeerd ;
- arbeidsmarktgerichtheid, o.m. aan de hand van doorstromingsresultaten uit het verleden ;
- projectmanagement.

Voor elke aanvraag werd door het team van dossierbehandelaars een advies geformuleerd. Al de analyses werden samen met de adviezen ter beschikking gesteld van elk lid van het Comité van Toezicht. Op basis van deze informatie nam het Comité van Toezicht zijn beslissingen over de bijstandaanvragen.

De minister stelt dat deze procedure een objectieve toetsing van de projecten aan de criteria 1996 voor ESF-doelstelling 3 garandeerde.

3) Inzake de resultaten van de gevolgde procedure

Er werden aan het Comité van Toezicht voor ESF-doelstelling 3 213 projecten voorgelegd. Daarvan werden er :

- 87 als prioritair beschouwd en goedgekeurd ;
- 79 als niet prioritair beschouwd ;
- en kregen 47 projecten een negatieve beoordeling.

De projecten uit de twee laatste lijsten, niet prioritair en negatief, werden door het Comité van Toezicht niet batig gerangschikt en kwamen bijgevolg in 1996 niet voor subsidiëring in aanmerking.

Ingevolge de overgangsmaatregel konden de projecten die een verlenging waren van een in 1995 goedgekeurd en aansluitend project voor de eerste drie maanden gefinancierd worden. 39 projecten van 79 niet-prioritaire projecten kwamen zo in aanmerking voor een 3 maanden financiering. Hiermee werden 1.276 cursisten bereikt. De projecten die niet onder de overgangsmaatregel vielen (nieuwe projecten) brachten 849 cursisten in. Het merendeel van de negatieve projecten viel eveneens onder de toepassing van de overgangsmaatregel. De negatieve projecten hadden betrekking op 1.250 cursisten.

4) Inzake de mogelijkheden op korte termijn

De minister benadrukt dat het momenteel onmogelijk is middelen ter beschikking te stellen van de promotoren ten einde de niet-prioritaire projecten op korte termijn verder te zetten.

De kostprijs van de verlenging van de niet-prioritaire dossiers voor de periode april-december 1996 bedraagt 162,3 miljoen BF. Voor de financiering van dit bedrag zijn er geen middelen voorzien, noch binnen de Vlaamse begroting noch binnen het budget van het Vlaams Werkgelegenheidsakkoord.

Met het financieren van de niet-prioritaire projecten lopen de kosten in 1996 op tot ver boven de 400 miljoen BF, het basisbedrag voor de niet-institutionele promotoren waartoe de Vlaamse regering zich engageerde. Bijkomende middelen in 1996 die niet kunnen worden gegarandeerd in 1997 verschuiven aldus de moeilijkheden in de tijd.

5) Inzake de mogelijkheden op lange termijn

In antwoord op de vraag voor welke projecten er de volgende jaren geld voorzien is, verwijst de minister naar de beschikbare ESF-middelen in het operationeel programma 1994-1999 (zie hierboven).

Voor 1997 is er in het operationeel programma voor ESF-doelstelling 3 in Vlaanderen 1.286.151.710 BF voorzien.

De beschikbare budgetten voor de initiatieven voor risicogroepen werden eind 1994 goedgekeurd door de Vlaamse regering. De minister engageert zich om deze beslissing te respecteren, maar dit houdt ook in dat, indien het budget in de toekomst opnieuw overbevraagd zou worden, er opnieuw een selectie zal moeten doorgevoerd worden.

Samenvattend besluit de minister dat er weliswaar veel begrip is voor datgene wat er op het terrein gebeurt, maar dat anderzijds voor de projecten die momenteel niet goedgekeurd zijn er een structurele financiering moet komen van het Vlaamse Gewest teneinde waarborgen op het vlak van de continuïteit te kunnen bieden.

4. Replieken

Een lid treedt de redenering van de minister nagenoeg volledig bij, maar stelt wel dat het vastleggen van de middelen en van de planning op lange termijn de verantwoordelijkheid van de minister is. Het lid pleit ervoor dat er bij het selecteren van projecten een kwalitatieve in plaats van financiële benadering zou gebeuren en dat er middelen zouden worden vrijgemaakt om de goede projecten op structurele wijze te financieren tot 1999.

Een ander lid vraagt of de minister zinnens is bijkomende middelen aan de regering te vragen.

De minister antwoordt dat hij dit probleem bij de opmaak van de begroting 1997 duidelijk zal stellen. Wat de begrotingswijziging 1996 betreft, is de discussie binnen de Vlaamse regering evenwel afgerond en werden geen bijkomende middelen verkregen.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van woensdag 15 mei 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het Scheldevalleiproject

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller wijst er vooreerst op dat het voorontwerp van Structuurplan Vlaanderen het grote belang van rivier- en beekvalleien als structurerende elementen in de open ruimte benadrukt. Het behoud en de versterking van de bestaande open ruimte wordt naar voor geschoven als een strategische doelstelling, aldus de spreker. De gouverneur en de bestendige deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen stelden de duurzame bescherming van de Scheldevallei als doelstelling voorop. Het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen werkt reeds sinds het begin van de jaren negentig aan de opbouw van het Scheldevalleiproject, waarmee men in de vallei van de Bovenschelde tussen Kluisbergen en Gent, meer aandacht wil schenken aan het landschap, aan de natuur en aan de cultuurhistorische aspecten. Dit project past dus volledig in het kader van het voorontwerp van Structuurplan Vlaanderen en speelt nu reeds in op de Groene Hoofdstructuur.

De spreker wijst erop dat vrijwel alle betrokken gemeenten meewerken aan dit project en dat de Scheldevallei binnenkort door een aantal Bijzondere Plannen van Aanleg extra beschermd zal worden als landbouw- en natuurgebied. Desondanks blijven er volgens de spreker voor de realisatie van het project enkele moeilijkheden, die een zware hypotheek kunnen leggen op het welslagen van het project. Een concreet voorbeeld is de geplande industriezone in de Reytmeersen te Oudenaarde. Op het gewestplan staat dit gebied ingekleurd als zone voor milieubelastende bedrijven. Ondanks een aantal opspuitingen uit het verleden biedt dit gebied een aantal belangrijke mogelijkheden als natuurontwikkelingsgebied, zoals aangegeven in de Groene Hoofdstructuur. In de plannen van het Scheldevalleiproject wordt dan ook voorzien om het gewestplan te wijzigen en aan dit gebied een nieuwe bestemming te geven als natuurgebied.

Naar aanleiding hiervan legt de spreker de volgende vragen voor aan de minister : (1) Steunt de minister het Scheldevalleiproject ? (2) Welke middelen heeft de minister om de eventuele aanleg van een industriezone in de Reytmeersen te voorkomen ? (3) Steunt de minister een eventuele uitbreiding van het Scheldevalleiproject naar West-Vlaanderen toe ? (4) Kan en wil de minister in vergelijkbare gevallen op het voorontwerp van Structuurplan Vlaanderen anticiperen opdat concrete plannen, die nu worden doorgedrukt, geen hypotheek zouden leggen op het welslagen van een vernieuwde structuurplanning ? Kan dit eventueel in tegenspraak met de bestaande gewestplannen ?

Hierbij aansluitend betuigt een lid zijn steun aan het Scheldevalleiproject. Hij wijst erop dat het vooral de Stad Oudenaarde is die aanstuurt op de aanleg van een industrieterrein in de Reytmeersen, en dat terwijl zelfs de vakbonden in de streek daar niet a priori voor gewonnen zijn. In de plaats daarvan zou moeten worden gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de bestaande industrieterreinen. Een ander lid wijst erop dat de Reytmeersen in het Gewestplan als industriezone zijn aangeduid en dat dit door een Bijzonder Plan van Aanleg is bevestigd. Inmiddels is echter gebleken dat dit bouwtechnisch moeilijk te realiseren zal zijn. Bovendien heeft het terrein intussen onmiskenbaar een bijkomende milieuwaarde gekregen. Dit neemt echter niet weg dat Oudenaarde, als economische groeipool, wel degelijk behoefte heeft aan nieuwe industrieterreinen, alleen moet er worden uitgekeken naar een meer verantwoorde lokatie.

2. Antwoord van de minister

De minister wijst er om te beginnen op dat het Scheldevalleiproject, een project dat de bescherming beoogt van natuur en landschap van de Bovenschelde op Oostvlaams grondgebied, op initiatief van het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen werd uitgewerkt in samenwerking met de Universiteit van Gent. Op 30 augustus 1995 ontving de administratie van de minister een eerste concept van de projectnota in het kader van de besluitvormingsfase. In deze omvangrijke nota werden een aantal voorstellen van door te voeren bestemmingswijzigingen voorgesteld. Aangezien de versterking van de natuurlijke structuur, en meer in het bijzonder van de riviervallei in de Bovenschelde, centraal staat in het Scheldevalleiproject, kadert dit project in principe binnen de visie van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De administratie van de minister onderzoekt momenteel in hoeverre zij achter de voorstellen tot gewestplanwijziging kan staan. Naast de voorstellen tot gewestplanwijziging dienen de inrichting en het beheer ten volle te worden uitgewerkt via gemeentelijke plannen van aanleg.

De minister doet wel opmerken dat de vraagsteller het Scheldevalleiproject lijkt te herleiden tot de vraag omtrent de opportuniteit van de concrete aanleg van het op het gewestplan voorziene industriegebied de Reytmeersen. Dit aspect is in de totaliteit van de in de studie ontwikkelde visie slechts één van de elementen en dient ten opzichte van het geheel te worden afgewogen, aldus de minister. Verder merkt hij ook op dat hij het Scheldevalleiproject slechts ten volle kan ondersteunen als het door de initiatiefnemer, in casu de bestendige deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen, ook wordt bekrachtigd. Het feit dat het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen op korte termijn streeft naar een interbestuurlijke samenwerkingsovereenkomst met negen gemeenten waarvan een gedeelte van het grondgebied gesitueerd is in de vallei van de Bovenschelde, is alvast een goede aanzet.

Op de tweede vraag antwoordt de minister dat de aangewezen manier om de eventuele aanleg van een industriezone in de Reytmeersen te voorkomen de inderzieningstelling van het gewestplan is. Daarbij zal de minister de volgende elementen in overweging nemen : (1) De visie op de Scheldevallei, waarbij natuur, landbouw, bos en landschap behouden en versterkt worden. (2) De kwantitatieve behoefte aan bedrijventerreinen in het zuiden van Oost-Vlaanderen en in het bijzonder in het kleinstedelijk gebied Oudenaarde. Deze behoefte wordt ten volle erkend. (3) De noodzakelijke infrastructuur voor een optimale ontsluiting van het bedrijventerrein.

Wat de derde vraag betreft stelt de minister dat het de provinciale en lokale overheden vrij staat om initiatieven te nemen voor de ontwikkeling van natuur, bos, landbouw en landschap. Gelet op de betekenis van dit aaneengesloten open-ruimtegebied voor Vlaanderen, zal de minister zijn administratie vragen deze initiatieven ten volle te steunen en te begeleiden. Op de vierde vraag antwoordt de minister tenslotte dat alle bestemmingswijzigingen worden getoetst aan de visie, opgenomen in de Gewenste Ruimtelijke Structuur, conform de beslissing van de Vlaamse regering van 5 april 1995 en herbevestigd door de beslissing van de Vlaamse regering van 2 april 1996. De minister kondigt aan dat hij de noodzakelijke maatregelen zal nemen om het gewestplan in herziening te stellen wanneer het evident is dat er tegenspraak bestaat tussen het bestaande gewestplan en de visie opgenomen in de Gewenste Ruimtelijke Structuur.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van woensdag 15 mei 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de kettingbotsingen in de mist

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Volgens de vraagsteller roepen de herhaalde kettingbotsingen in de mist vragen op betreffende het beleid van de wegbeheerders inzake verkeersveiligheid bij bepaalde klimatologische omstandigheden. Het is volgens de spreker technisch mogelijk om langs de autosnelwegen, op plaatsen waar zich geregeld mistvorming voordoet, mistsensoren te installeren die, door een koppeling aan elektrisch verlichte verkeersborden, een verlaagde maximaal toegelaten snelheid kunnen opleggen aan de automobilisten. In een later stadium, na goedkeuring van de wet op de onbemande camera's, zou het zelfs mogelijk worden om ook deze controletoeuwsen te koppelen aan het systeem, zodat ook de controle op de verlaagde maximumsnelheid gegarandeerd is. In Duitsland is men momenteel bezig met experimenten in die zin, onder meer op de autosnelweg Nürnberg-München. Ook in Vlaanderen zijn er trouwens firma's die op dit vlak een aanzienlijke know-how hebben.

In dit verband wil de spreker volgende vragen stellen aan de minister : (1) Heeft de administratie van de minister de plaatsen geïnventariseerd op autosnelwegen en autowegen in Vlaanderen waar zich regelmatig mistvorming voordoet ? Zo ja, waar zijn deze plaatsen dan gesitueerd ? (2) Heeft het Vlaams Gewest reeds investeringen gedaan in de eerdervermelde systemen ? Zo ja waar en voor hoeveel geld ? (3) Voorziet het Vlaams Gewest op korte termijn ook investeringen in deze systemen in het kader van de begrotingspost voor telematica ?

2. Antwoord van de minister

De minister ontkent met klem dat de wegbeheerder verantwoordelijk zou zijn voor de ongevallen, zoals de vraagsteller laat uitschijnen. Ook de weggebruiker moet immers zijn verantwoordelijkheid opnemen. Infrastructuur is niet de gepaste oplossing voor wangedrag vanwege de automobilisten, aldus de minister.

De minister wijst er vervolgens op dat het technisch mogelijk is om mistdetectoren te plaatsen langs de autosnelwegen. Het heeft echter maar zin om deze in te planten op welgekozen plaatsen, waar zich frequent mistvorming voordoet en in de mate dat deze zones nauwkeurig kunnen afgebakend worden. Dat is bijvoorbeeld het geval op het viaduct te Beez, op de autosnelweg Brussel-Namen. Deze detectoren worden gekoppeld aan een variabele signalisatie, die eventueel een snelheidsbeperking oplegt of die mistvorming meldt. Er zijn inderdaad plaatsen waar de kans op mistvorming groter is, maar een echte inventaris van die plaatsen is er niet.

In de jaren zeventig, zo vervolgt de minister, zijn er proefopstellingen geweest langs de E17 te Heusden en te Lokeren. Deze detectoren waren gekoppeld aan een bord dat 'mist' meldde en eventueel ook ijs signaleerde. Omwille van het probleem van de juiste afbakening van de mistzone werden deze detectoren buiten gebruik gesteld. Zoals gezegd geven deze slechts informatie over een zeer lokale toestand. In het kader van de telematicaprojecten worden in eerste instantie verkeerssystemen onderzocht. Ook mist zal in dat kader kunnen gesignaleerd worden.

De minister meldt verder dat hij zijn administratie de opdracht heeft gegeven om een inventaris te maken van plaatsen langs de autosnelwegen die in aanmerking kunnen komen voor de mogelijke plaatsing van mistdetectoren, gekoppeld aan een variabele signalisatie. Het is duidelijk dat een algemene mistdetectie geen zin heeft, aldus de minister. Tenslotte wijst hij er nog op dat een goede informatie over radio en TV over de lokale weersomstandigheden van zeer groot belang is.

3. Replieken

De vraagsteller dankt de minister voor het antwoord en vraagt ter verduidelijking of hij daaruit mag afleiden dat de minister niet principieel gekant is tegen een variabele snelheidsbeperking. De minister antwoordt dat hij daar inderdaad niet tegen gekant is, maar dat hij dit wegens budgettaire beperkingen onmogelijk op grote schaal kan realiseren op korte termijn.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van woensdag 15 mei 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van de afsnijding van de Leugenbergbocht te Ekeren

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Het afsnijden van de gevaarlijke Leugenbergbocht op de A12-havenweg in Ekeren en het realiseren van een volwaardige autostrade via de A12 richting Nederland is volgens de vraagsteller een belangrijke doelstelling voor een vlotte en verkeersveilige mobiliteit ten noorden van Antwerpen. De wijze waarop de werken worden uitgevoerd en vooral de wijze waarop een op- en afrittencomplex wordt gerealiseerd zal de leefbaarheid van de Edisonwijk, maar ook van de wijk Schoonbroek te Ekeren op bepalende wijze beïnvloeden. De bewoners van deze wijken hebben concrete voorstellen gedaan om de investeringen voor de afsnijding van de Leugenbergbocht maximaal te combineren met impulsen voor een hernieuwde leefbaarheid van beide wijken. Bovendien wordt er sterk aangedrongen op investeringen om de geluidsoverlast op te vangen. In de tuintjes van de wijk werden geluidsniveaus tot 70 dB(A) gemeten, wat een stuk boven de toegestane norm ligt van 45 dB(A) overdag en 35 dB(A) 's nachts in woonwijken. Als de normering inzake geluidshinder dus wordt gevolgd, dan moeten er geluidswerende maatregelen genomen worden. Anders moet men vanuit het standpunt van milieu-gezondheid vaststellen dat de wijk onbewoonbaar is, zeker als de geluidsoverlast nog zal toenemen.

Van minister Kelchtermans, zo gaat de spreker verder, hadden de buurtbewoners de toezegging gekregen dat maximaal rekening zou gehouden worden met hun problemen. Maar nu vreest men dat, als binnenkort een definitieve beslissing genomen wordt over het HST-tracé, de definitieve beslissing in verband met de werken die moeten gebeuren voor de Leugenbergbocht niet lang meer zal uitblijven, te meer daar er in het investeringsprogramma 670 miljoen geprogrammeerd werd voor 1997. Vandaar dat de buurtbewoners nu met de nijpende vraag leven in hoeverre de mensen ter plaatse daarin nog gekend zullen worden.

In dit verband stelt de spreker drie concrete vragen aan de minister : (1) Klopt het dat de beslissing in verband met de definitieve realisatie van de afsnijding van de Leugenbergbocht nog vóór de zomervakantie genomen wordt ? (2) Wordt er rekening gehouden met de wensen van de mensen in de Edisonwijk en de wijk Schoonbroek bij de concrete realisatie van de afsnijding van de Leugenbergbocht ? (3) Wordt er overwogen om het bestaande stuk A12 tussen de twee te realiseren aansluitingen niet meer te herbruiken als op- en afrit ? Is er budgettaire ruimte voorzien voor geluidsmuren ter afscherming van de Edisonwijk en voor een geluidsberm ter afscherming van de wijk Schoonbroek ?

2. Antwoord van de minister

Op de eerste vraag antwoordt de minister dat de beslissing in verband met de definitieve realisatie van de afsnijding van de Leugenbergbocht onder geen beding voor de zomervakantie kan genomen worden, aangezien het studiebureau Technum een milieu-effectenrapport opstelt in opdracht van de Afdeling Wegen Antwerpen van de Administratie Wegen en Verkeer. De resultaten van deze studie zullen pas tegen september of oktober 1996 bekend zijn. In deze studie – en dit is meteen een antwoord op de tweede vraag – wordt zowel de basisoplossing van de administratie als de alternatieve oplossing, voorgesteld door de bewoners, onderzocht, samen met twee andere varianten. Wat ten slotte de derde vraag betreft, herhaalt de minister dat de 'bewonersvariant', waarbij het bestaande stuk van de A12 tussen de nieuwe bochtafsnijding wordt opgebroken, als een volwaardige oplossing wordt bestudeerd in het MER. Het aspect 'geluid' wordt voor elk van de vier varianten eveneens onderzocht en het MER zal uitwijzen welke maatregelen dienen getroffen te worden.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van woensdag 15 mei 1996

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over zijn omzendbrief "Gemeentelijke omslagbelastingen op groeven"

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Marino Keulen wijst erop dat de minister in een omzendbrief van 20 februari 1996 aanbevelingen doet aan de gemeenten met betrekking tot de tarieven voor de omslagbelastingen op groeven. Met name voor het gewoon zand, leem en klei, die worden gebruikt in de bouwsector, beveelt de minister een maximumtarief aan van 10 fr/m³. Bovendien stelt hij dat de gemeente bij vaststelling van het tarief moet rekening houden met een viertal criteria : milieu, overheidskosten, de concurrentiepositie van de ondernemingen en andere elementen uit het openbaar onderzoek.

In de omzendbrief onderstreept de minister weliswaar het richtinggevend karakter van dit maximumtarief, maar suggereert hij ook dat een hoger tarief enkel op vrijwillige basis en in ruil voor compensaties kan worden afgesproken met de producent.

Daar het hier gaat om een zaak van gemeentelijk belang, had de spreker graag van de minister vernomen welke uitzonderlijke omstandigheden hem ertoe hebben aangezet om ter zake richtlijnen te geven aan de betrokken gemeentebesturen en de gemeentelijke autonomie in vraag te stellen.

Zijn de richtlijnen die door de minister gegeven worden inzake maximumtarief, criteria en afwijkingen naar boven volkomen vrijblijvend of ontstaat hierdoor in hoofde van de gemeenten enigerlei verplichting, hetzij rechtstreeks hetzij onrechtstreeks ?

Indien de gemeentebesturen terzake de volledige vrijheid en autonomie behouden, mag men dan uit de aard van deze omzendbrief besluiten dat de minister ernstige twijfels heeft met betrekking tot de capaciteit van de gemeentebesturen om zelfstandig de meest verantwoorde beslissing te nemen ?

Is het de bedoeling van de minister om in de toekomst voor andere eigen gemeentelijke belastingen richtlijnen te geven of betreft het hier een eenmalig en uitzonderlijk initiatief ?

2. Antwoord van de minister

De minister antwoordt dat de omzendbrief er is gekomen naar aanleiding van een belastingsreglement in een bepaalde gemeente. De minister heeft het reglement vernietigd omwille van de hoogte van de belasting die een verdubbeling was van de oorspronkelijke taks.

Zowel de gouverneur van de provincie waaronder de betrokken gemeente ressorteert als de Administratie van de Vlaamse Gemeenschap hebben dit concrete dossier aangegrepen om richtlijnen ter zake voor te stellen.

De laatste keer dat dit gebeurde was in 1983. Sindsdien hebben diverse gemeenten het toenmalige maximumbedrag op uiteenlopende wijze overschreden. Enige lijn in de bestaande tarieven was dus zoek, wat mogelijks kon leiden tot schadelijke gevolgen voor de concurrentiepositie van de betrokken bedrijven. Bij het opstellen van de richtlijnen werd uitgegaan van de technische adviezen van de Administratie Economie, Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie.

De minister verwijst naar een nieuw soort toezicht dat momenteel wordt uitgeoefend. Vroeger moest ieder gemeentelijk belastingsreglement uitdrukkelijk aan de goedkeuring van de Koning worden onderworpen. Het huidige toezicht beperkt zich tot de beoordeling van enerzijds de naleving van de wetten en anderzijds de beoordeling van het algemeen belang. Onder algemeen belang moet worden verstaan een behoorlijk en goed bestuur, overeenstemmend met de belangen van de hogere overheid.

Er is dus momenteel een vrij afstandelijke wijze van toezichtsuitoefening in plaats van de vroegere individuele benadering. Dit betekent dat de toezichthoudende overheid een aantal algemene spelregels uitvaardigt. De afgelopen jaren zijn

daarom een twintigtal omzendbrieven uitgevaardigd die de richting aangeven die moet gevolgd worden en het kader schetsen binnen hetwelk de voogdij zal functioneren.

Het administratief toezicht beweegt zich tussen twee uitersten. Enerzijds is er de beoordeling van de opportuniteit die moet worden afgewogen tegenover de gemeentelijke autonomie. Anderzijds is er de onredelijkheid of zelfs onwettigheid.

De minister besluit dat de omzendbrief vooral tot doel heeft een maximumtarief aan te bevelen inzake omslagbelastingen op groeven. Het kan immers niet de bedoeling zijn een dermate hoog tarief vast te stellen dat het belastingsreglement een prohibitief karakter krijgt en dus de economische activiteit als dusdanig in gevaar brengt.

De minister benadrukt dat de omzendbrief een aanbeveling is die derwijze is opgesteld dat ruimte wordt gelaten aan de lokale bestuurders om, rekening houdend met specifieke factoren, een eigen invulling te geven aan het belastingtarief.

3. Replieken

De vraagsteller oordeelt dat de gemeentebesturen vroeger zelfstandiger beslissingen konden nemen. Hij stelt dat de huidige Vlaamse regering toezicht verwacht met betutteling.

De minister blijft erbij dat de uitoefening van het toezicht via omzendbrieven een versoepeling is tegenover de vroegere voogdij. Hij wijst erop dat hij bij de beoordeling van het algemeen belang rekening moet houden met verschillende evenwichten en niet alleen met het belang van de gemeenten.

Een lid licht de achtergronden toe van het tot stand komen van het gemeentelijk belastingsreglement dat door de minister werd vernietigd. Hij wijst op de specifieke hinder, kosten en grondspeculaties die de betrokken ontginning met zich meebrengt en vooral op het probleem van de nabestemming die de gemeente aan het betrokken gebied zal moeten geven. Het lid meent dat deze specifieke factoren onvoldoende werden ingeschat door de hogere overheid en dat het schorsingsbesluit en de omzendbrief inzake de omslagbelasting zich te zeer beperken tot algemene regels.

De minister erkent dat inzake de problematiek van de nabestemming in de toekomst moet worden bekeken hoe deze in de globale rekening kan worden ingebracht.

Een ander lid geeft een historische toelichting bij het tot stand komen van de omslagbelasting in zijn (Maaslandse) gemeente. Hij wijst erop dat zijn gemeente in volledige overeenstemming met de grindsector momenteel is gekomen tot een omslagbelasting van 18 frank/ton. Het lid stelt dat deze belasting nog bescheiden is in verhouding tot de hinder en de aangebrachte schade aan gemeente- en gewestwegen door het transport met vrachtwagens én in verhouding tot de grote winsten die in deze sector gemaakt worden. Het lid pleit er dan ook voor dat de minister bij het uitoefenen van het toezicht begrip zou opbrengen voor de Maaslandse gemeenten.

De minister wijst op de mogelijkheden tot differentiatie die in de omzendbrief zijn voorzien en op het feit dat in de omzendbrief geen absolute cijfers zijn opgenomen. Een stuk eigen invulling door de gemeenten blijft dus mogelijk.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van woensdag 15 mei 1996

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere, secretaris van de commissie

– **Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het stimuleren van sociale woningbouwprojecten in de Kempen**

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Pieter Huybrechts betreurt dat Vlaanderen inzake sociale woningbouw nog steeds achterop loopt in Europa. Vlaanderen telt slechts 5 % sociale woningen, terwijl Duitsland er 25 % telt, Frankrijk 28 %, Denemarken 30 % en Nederland zelfs 52 %.

Nochtans leeft in Vlaanderen 6 % van de bevolking onder de armoedegrens. Dit toont aan dat er ruimschoots nood aan sociale woningen is.

Volgens de spreker is de Kempen zeer slecht bedeed wat betreft sociale woningen. Bij alle huisvestingsmaatschappijen in de Kempen vindt men ellenlange wachtlijsten. Van de geplande 10.000 woningen uit het Domus Flandria-project kwamen er slechts 424 woningen naar de Kempen. De spreker dringt daarom aan op een inhaaloperatie voor de Kempen.

Daarom wenst de spreker van de minister te vernemen welke projecten hij in Vlaanderen en meer specifiek in de Kempen gepland heeft om de sociale woningbouw te stimuleren en om aan de sociale huisvestingsbehoeften te voldoen.

2. Antwoord van de minister

De minister stelt dat hij zich baseert op de resultaten van een recent onderzoek naar doelgroepen en naar woonkwaliteit. Met dit onderzoek heeft men vooral de situatie van de sociale woningbouw willen weergeven. Aan dergelijke cijfergegevens kan men uiteenlopende interpretaties geven. Men mag er evenwel niet uit afleiden dat de minister uitsluitend aandacht zal hebben voor diegenen die het slechtst gerangschikt zijn. In de programmatie zal men wel proberen te differentiëren om een stuk van de achterstand van bepaalde gebieden in te halen.

De minister beaamt dat Vlaanderen in vergelijking met andere landen een laag aantal sociale woningen telt. In de jaren 80 kende de sector een stilstand maar momenteel is er een inhaaloperatie bezig. De inbreidingsgerichte projecten in kansarme buurten (IKB) waren een eerste aanzet. Ook het urgentieprogramma van Domus Flandria is een nieuwe aanzet tot kwantitatieve inhaling. Deze inspanning wordt voortgezet met de bestaande middelen via de rekening-courant. Met de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij is er een akkoord om over een periode van 3 jaar 9 miljard frank extra in te brengen bovenop de bestaande programma's.

Wat de Kempen betreft, meent de minister dat deze streek toch steeds aan bod is gekomen. Hij verwijst naar de gemeenten Herentals, Herenthout, Hoogstraten, Turnhout en Vorselaar die door Domus Flandria werden geselecteerd.

De minister benadrukt ook de taak van de lokale huisvestingsmaatschappijen. Huisvesting is immers een zeer gedecentraliseerde materie. De minister kan pas optreden als er ook effectief projecten tegenover staan. Een groot percentage van de projecten voor de Kempen die in de betrokken gemeenten zijn voorgelegd zijn ook goedgekeurd en konden gerealiseerd worden.

De minister betwist de stelling van de vraagsteller dat de Kempen geen sociale woningbouw zou hebben. Uit onderzoek van het Centrum voor Sociaal Beleid (UFSIA) werd vastgesteld dat het arrondissement Turnhout goed scoort in de relatie tussen enerzijds de voorraad en anderzijds de behoefte aan sociale huurwoningen. Wat deze precieze relatie betreft, doet dit arrondissement het beter dan de andere arrondissementen in de provincie Antwerpen.

De minister benadrukt dat hieruit niet mag afgeleid worden dat er geen inspanningen voor de Kempen meer zullen gedaan worden. Als er in de toekomst projecten komen vanuit de Kempen zullen die ook in de mate van het mogelijke goedgekeurd en blijvend ondersteund worden.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van woensdag 15 mei 1996

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwé tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over een verzekering tegen inkomensverlies voor kandidaat-bouwers

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Carl Decaluwé merkt op dat hij zijn vraag indiende ten tijde van Batibouw en betreurt dat ze nu pas aan bod komt in de commissie.

De spreker verwijst naar de huidige lage rentestand en naar het feit dat de federale overheid een bijkomende stimulans gaf voor de bouwsector door het verlagen van het BTW-tarief. Niettegenstaande beide gunstige indicatoren komt er evenwel geen echte heropleving in de bouwsector. Volgens de spreker is het zelfvoedend pessimisme waarmee de kandidaat-bouwer worstelt de belangrijkste belemmering om de bouwactiviteiten weer echt op gang te trekken.

De spreker herinnert aan de verzekering tegen inkomensverlies in het kader van de vroegere bouwpremie. Deze werd onder meer omwille van budgettaire redenen weggelaten. Dergelijke verzekering tegen inkomensverlies was nochtans een garantie dat, ingeval van verlies van de arbeidsplaats, de overheid de nodige waarborgen gaf voor een afbetaling van de woning die werd opgekocht met de Vlaamse bouwpremie. Momenteel bestaat die waarborg niet meer.

De spreker legt volgende vragen voor aan de minister.

1. In welke mate wil de minister nagaan of in het huidige systeem van rentetoeelage een verzekering tegen inkomensverlies of een variatie hierop kan ingevoerd worden ? Kan men een systeem ontwikkelen voor de ontlener bij VHM of Vlaams Woningfonds, waarbij deze instellingen in een waarborg voorzien in plaats van het Vlaams Gewest ?
2. Welke maatregelen denkt de minister nog te nemen om de kandidaat-bouwers terug voldoende vertrouwen te geven ?

2. Antwoord van de minister

De minister staat principieel achter het voorstel en verwijst naar het feit dat hijzelf reeds aankondigde deze maatregel te willen invoeren. De vraag is wel onder welke modaliteiten een dergelijk stelsel moet ingevoerd worden – het gaat immers over zeer ingewikkelde verzekeringstechnieken – en wat hiervan de mogelijke kostprijs zal zijn.

Met het oog hierop heeft de minister op 23 november 1995 aan de administratie een globale evaluatie gevraagd van het vroegere stelsel, dat zoals bekend vrij veel kritiek heeft gekregen. Bovendien werd aan de afdeling Financiering van het Huisvestingsbeleid gevraagd om op basis van die evaluatie een voorstel te doen voor een nieuw en beter stelsel van verzekering tegen inkomensverlies. Omdat het om een heel gespecialiseerde materie gaat, werd beslist dat de administratie, via een beperkte offerte-aanvraag bij een aantal verzekeringsdeskundigen, een studie zou uitschrijven om te komen tot een concreet en nieuw voorstel voor een dergelijke verzekering tegen inkomensverlies.

Deze opdracht is gegeven. Zodra er dus een concreet voorstel is kan dit aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.

De minister stelt dat de door hem gevraagde studie algemener is van opzet dan enkel voor de genietters van de rentetoeelage. Alle mogelijkheden moeten worden onderzocht. De minister verklaart zich bereid om de VHM en het Vlaams Woningfonds te vragen of het nodig is en onder welke voorwaarden zij voor hun ontlener een verzekering tegen inkomensverlies kunnen geven.

De minister besluit dat hij een sluitend systeem wil dat de mensen ten goede komt en niet vooral voor het verzekeringswezen is bedoeld.

3. Repliek

De vraagsteller vraagt wanneer deze maatregel zou kunnen worden ingevoerd. De minister antwoordt dat dit nog voor het einde van het jaar zou kunnen gebeuren.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van woensdag 15 mei 1996

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, over de opvolging van de mijnwerkersleningen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Mevrouw Veerle Heeren verwijst naar een aantal afspraken en overeenkomsten die in het kader van de vervroegde sluiting van KS werden gemaakt. Eén van de beslissingen die in het totaalpakket zaten was het behoud van de rentevermindering voor mijnwerkersleningen na de stopzetting van het beroep van mijnwerker, wanneer die stopzetting het gevolg is van herstructurering of sluiting.

Artikel 57bis van de Huisvestingscode voorzag dat de ex-mijnwerker, rekening houdend met zijn dienstanciënniteit, een mijnwerkerslening kon aanvragen vóór 1 januari 1997. Sinds 1 januari 1996 is het door een wijziging van art. 57 bis van de Huisvestingscode niet meer mogelijk dat kandidaat-ontleners een beroep kunnen doen op die mijnwerkerslening. In de praktijk werden klaarblijkelijk veel meer aanvragen ingediend dan aanvankelijk vooropgesteld zodat de budgetten overschreden werden. Hierover had de vraagsteller reeds de kans de minister mondeling te ondervragen. De minister deelde toen mee dat er gezocht zou worden naar mogelijke oplossingen voor de gedupeerden.

Ondertussen hebben enkele gedupeerden, in samenspraak met de syndicale mijnwerkerscentrales, twee verzoekschriften ingediend. Enerzijds werd een verzoekschrift ingediend bij het Arbitragehof, waarbij het Hof zich moet uitspreken over het feit of de Grondwet al dan niet geschonden is met betrekking tot het gelijkheidsprincipe, en waarbij een vernietiging werd gevraagd van artikel 45 van het programmadecreet 1996. Anderzijds werd in kort geding een verzoekschrift ingediend bij de Rechtbank van Eerste Aanleg op basis van contractbreuk en onrechtmatige schending van de collectieve arbeidsovereenkomst.

Ondertussen zijn er nieuwe gegevens in het dossier opgedoken. Op 30 april 1996 heeft het Arbitragehof beslist artikel 45 van het programmadecreet 1996 te schorsen op basis van het gelijkheidsbeginsel. Naar aanleiding van deze uitspraak kon men uit de pers vernemen dat de Vlaamse regering rekening wil houden met de uitspraak van het Arbitragehof. De herkomst van de middelen voor financiering lijkt evenwel niet zo duidelijk te zijn.

Vandaar legt de spreker volgende vragen voor aan de minister.

- 1) Hoe zal de minister concreet gevolg geven aan de schorsingsbeslissing van het Arbitragehof ? Welke zijn de resultaten van het onderzoek naar de mogelijke oplossingen binnen het systeem van het gewone premiestelsel ?
- 2) Wordt er in maatregelen voorzien in het kader van de begrotingscontrole 1996 om het structureel tekort te overbruggen ? Welke kredieten zijn voorhanden om de aanvragen alsnog te honoreren, rekening houdend met de uitspraak van het Arbitragehof ?
- 3) Welke opdrachten heeft de minister gegeven aan de diensten onder zijn bevoegdheid die belast zijn met de afhandeling van de aanvraagdossiers voor mijnwerkersleningen ? Over hoeveel dossiers gaat het ?

2. Antwoord van de minister

De minister antwoordt dat er een budgettaire meerkost was voorzien en dat de financiering zou gedragen worden binnen de enveloppe van KS. Dit werd beslist door de Vlaamse regering op 30 juni 1989. Het zou gaan om een bedrag van 1,2 miljard frank.

Tot op heden is er nog geen enkele bijdrage geleverd binnen de KS-enveloppe tot financiering van deze meerkost van de mijnwerkersleningen. De minister meent te weten dat deze enveloppe ook niet toereikend zal zijn.

Daarom werd via artikel 45 van het programmadecreet van 22 december 1995 het bekomen van een mijnwerkerslening tegen progressief verminderde rente vanaf 1 januari 1996 afhankelijk gesteld van de budgettaire middelen die daarvoor op de begroting werden voorzien.

Op 2 januari 1996 heeft de minister bevoegd voor Financiën en Begroting de erkende kredietinstellingen er per brief van op de hoogte gebracht dat het toekennen van de rentetoelagen aan mijnwerkers dient te gebeuren binnen de budgettaire limieten. Tevens deelde de minister mee dat deze limieten reeds werden overschreden als gevolg van vroegere erkenningen.

Tegen deze beslissingen werd door twee gewezen mijnwerkers een procedure ingesteld bij het Arbitragehof. Het Arbitragehof heeft in openbare zitting van 30 april 1996 het artikel 45 van het programmadecreet van 22 december 1995 geschorst. Dit schorsingsarrest werd getroffen aangezien voor de aanvragers een risico bestaat op een moeilijk te herstellen ernstig nadeel, omdat het Arbitragehof, zonder schorsingsverzoek, wellicht pas uitspraak zou hebben gedaan na het verstrijken van de indieningstermijnen voor de aanvragen van de leningen. Door de schorsing uit te spreken hebben de eisers de zekerheid dat het Arbitragehof binnen de drie maanden na deze uitspraak een arrest op de hoofdvordering (de vernietiging) zal vellen, waardoor de aanvragers definitief uitsluitsel zullen krijgen over hun rechten. De Vlaamse regering respecteert inmiddels de uitspraak tot schorsing en ontvangt alle aanvraagdossiers voor onderzoek en neemt ze in behandeling.

De dienst mijnwerkersleningen bij de afdeling Financiering van de Huisvesting ontvangt nog steeds de aanvraagdossiers van mijnwerkers die een lening wensen te bekomen tegen verminderde intrest. Deze aanvraagdossiers zullen door de administratie op hun gegrondheid worden onderzocht. Op dit ogenblik zijn er bij de administratie 100 aanvragen ingediend tot het bekomen van een hoofdlening en 22 aanvragen voor een bijkomende lening. Een beslissing ten gronde van het Arbitragehof zal definitief uitsluitsel geven over de rechten van de aanvragers.

De minister stelt dat de mijnwerkers en gewezen mijnwerkers een aanvraag kunnen indienen tot het bekomen van een van de tegemoetkomingen voorzien in de gewone premiestelsels. Maar het besluit van de Vlaamse regering tot instelling van een tussenkomst in de leningslast voor het bouwen, kopen of renoveren van een woning houdt wel een verbod tot cumulatie in van een dergelijke tussenkomst met het voordeel van een lening voor mijnwerkers. In de gevallen waar geen mijnwerkerslening werd genoten is de aanvraag voor een tussenkomst in de leningslast perfect mogelijk.

De minister wijst erop dat mijnwerkers en gewezen mijnwerkers bovendien een aanvraag kunnen indienen voor het bekomen van een verbeterings- en aanpassingspremie. De cumulatie tussen een mijnwerkerslening en een verbeterings- en aanpassingspremie is wel mogelijk.

Wat de kredieten betreft, stelt de minister dat er in het kader van de begrotingscontrole geen bijkomende maatregelen werden genomen ten laste van de huisvestingsbegroting van het Vlaamse Gewest. De minister wijst wel op een vast bedrag van 815 miljoen frank op zijn begroting dat als dotatie wordt gegeven aan het Limburgfonds.

De minister besluit dat, indien artikel 45 van het programmadecreet door het Arbitragehof zou worden vernietigd, het dan voor zich spreekt dat de nodige aanvullende middelen voorzien moeten worden. Dit zou dan, zoals vroeger afgesproken, moeten gerealiseerd worden met middelen binnen de enveloppe van KS.

3. Replieken

De vraagsteller stelt vast dat het over een beperkt aantal aanvragen gaat met dus beperkte financiële gevolgen en vraagt in welke mate de minister al rekening wenst te houden met het schorsingsbesluit van het Arbitragehof.

Een ander lid pleit ervoor dat de verwachtingen die bij de mensen werden gecreëerd zouden worden ingelost.

De minister verwijst naar rapporten waaruit bleek dat men met deze kredieten in het verleden soms te soepel is geweest. In het licht van het schorsingsarrest worden de aanvragen om mijnwerkersleningen ontvankelijk verklaard en in behandeling genomen. De minister benadrukt ten slotte dat de budgettaire limieten al sterk overschreden zijn en wijst op de cumulatieve budgettaire gevolgen van het dossier.

De vraagsteller beaamt dat er in het verleden misbruiken zijn geweest, maar betreurt dat diegenen die te goeder trouw hebben gehandeld hiervan het slachtoffer dreigen te worden.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

Vergadering van 15 mei 1996

Vaste verslaggever : de heer Julien Demeulenaere, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over een onderzoek betreffende het niet ter beschikking stellen van een overheidspublicatie aan het publiek

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Luk Van Nieuwenhuysen verwijst naar twee schriftelijke vragen die hij in het verleden indiende over de weigering van de gemeente Sint-Genesius-Rode om een eentalig Nederlandse publicatie van het toenmalige Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme ter beschikking te stellen van het publiek, zelfs voor de inwoners die daar uitdrukkelijk om verzochten. De minister antwoordde toen dat hij de zaak voor onderzoek had overgemaakt aan de vice-gouverneur van de toenmalige provincie Brabant.

Nu blijkt dat het onderzoek werd uitgevoerd door de vice-gouverneur van de gesplitste provincie Vlaams-Brabant. De spreker stelt dat de vice-gouverneur van de vroegere provincie Brabant vooral als opdracht had de belangen van de Vlaamse minderheid in Brussel en in de randgemeenten te beschermen, terwijl vice-gouverneur Desolre van de huidige provincie Vlaams-Brabant vooral de Franstalige belangen in de provincie behartigt.

Volgens de spreker werd er geen effectief onderzoek gevoerd naar de juistheid van de feiten. Er werd enkel gesteld dat het om een eenmalig experiment ging van het Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme. Precies omwille van dit eenmalige karakter heeft de vice-gouverneur zijn bevindingen aan de burgemeester van Sint-Genesius-Rode meege-deeld. Daarbij werd de veronderstelling uitgesproken dat de volgende publicaties van het Vlaams Commissariaat-Generaal voor het Toerisme in verschillende talen zouden worden ter beschikking gesteld. Bovendien werd gesuggereerd dat de informatie zou kunnen bijdragen tot een constructieve samenwerking tussen de verscheidene toeristische diensten.

De spreker merkt op dat in die gemeente enkel de toeristische dienst Vlaanderen bevoegd is. Bovendien meent hij dat het rapport van de vice-gouverneur wel aan de burgemeester van Sint-Genesius-Rode werd bezorgd maar niet aan de minister.

De spreker vraagt of de minister een dergelijke handelswijze aanvaardbaar acht ?

Verder vraagt hij of een gemeente het recht heeft te weigeren om publicaties van Vlaamse overheidsdiensten ter beschikking te stellen van het publiek en of het ingeval van klachten telkens de heer Desolre is die zich over dergelijke dossiers zal ontfemen ?

2. Antwoord van de minister

De minister antwoordt dat het hier geen dossier van de provincie Vlaams-Brabant of van de heer Desolre betrof, maar dat het in oorsprong een dossier was van de unitaire provincie Brabant. Aan de vice-gouverneur van de provincie Brabant was inderdaad de opdracht gegeven om een onderzoek in te stellen.

Sinds de splitsing van de provincie Brabant is de gouverneur van Vlaams-Brabant de enige die daarover rapporteert.

De minister beaamt dat het om een eenmalig en beperkt experiment ging vanuit het Vlaams Commissariaat-Generaal voor Toerisme en meent dat er geen verdere gevolgen waren voor wat betreft de verspreiding van andere brochures.

– Het incident is gesloten.